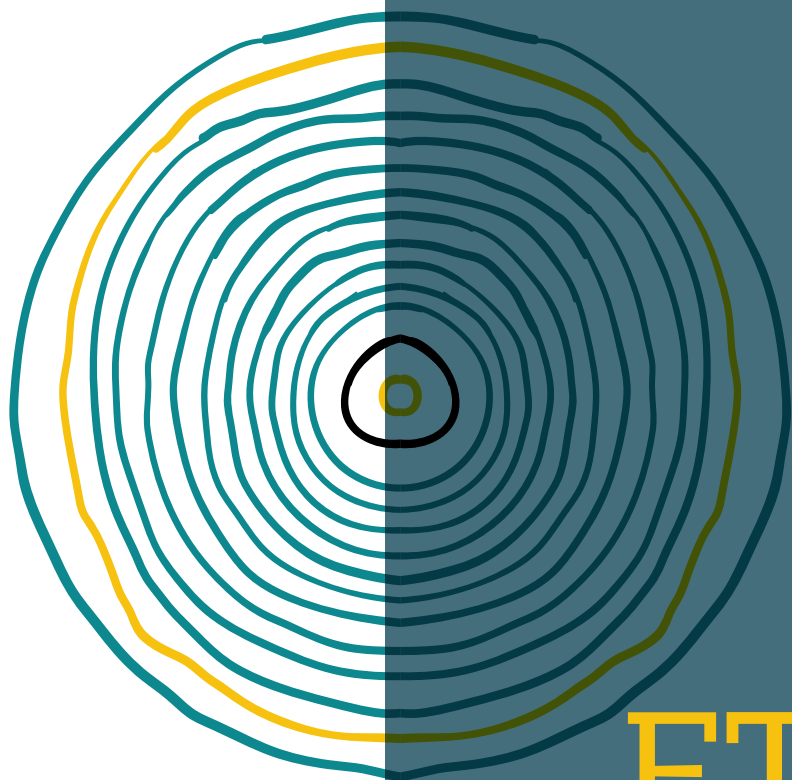




ΕΤΗ
ΣΙΑ
ΑΝΑ
ΣΚΟ
ΠΗΣΗ

20
23



ΑΡΧΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μήνυμα Προέδρου Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου	3
1 Σκοπός της Ετήσιας Ανασκόπησης	4
2 Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου	5
2.1 Ποιοι είμαστε	5
2.2 Σύνθεση και Στελέχωση	6
2.3 Ad-Hoc Επιτροπές	7
2.4 Οικονομικός Απολογισμός	8
2.5 Έσοδα της Αρχής / Διάθεση κεφαλαίων / Λογαριασμοί και έλεγχος	9
2.6 Έκθεση Ελεγκτών	9
3 Κατάσταση του φαινομένου των ουσιών εξάρτησης	12
4 Εθνική Στρατηγική για την Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων 2021-2028	17
4.1 Οι σημαντικές εξελίξεις ανά Πυλώνα Παρέμβασης της Εθνικής Στρατηγικής	18
4.1.1 Σημαντικές εξελίξεις στον Πυλώνα Πρόληψης	18
4.1.2 Σημαντικές εξελίξεις στον Πυλώνα Θεραπείας	28
4.1.3 Σημαντικές εξελίξεις στον Πυλώνα Κοινωνικής Υποστήριξης	32
4.1.4 Σημαντικές εξελίξεις στον Πυλώνα Μείωσης της Βλάβης	34
4.1.5 Σημαντικές εξελίξεις στον Πυλώνα Έρευνας, Εκπαίδευσης και Αξιολόγησης	36
4.1.6 Σημαντικές εξελίξεις στον Πυλώνα Μείωσης της Προσφοράς	40
4.1.7 Σημαντικές εξελίξεις στον Πυλώνα των Διεθνών Σχέσεων	42
5 Τομέας Επικοινωνίας	48
5.1 Παρουσία της ΑΑΕΚ στο διαδίκτυο	48
5.2 Εκδηλώσεις & Εκστρατείες	48
6 Στόχοι και προτεραιότητες της Αρχής για το 2024	55
Συστάσεις προς Υπουργεία - Υπηρεσίες 2023-2024	57
Κατάλογος Ακρωνύμων	59



Μήνυμα Προέδρου Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου



Η συγγραφή της Ετήσιας Ανασκόπησης της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ) έχει θεσμοθετηθεί ανάμεσα στις πολυάριθμες δραστηριότητες της ΑΑΕΚ, ως ένα εργαλείο ελέγχου και χρηστής διοίκησης και αποτελεί τη λογοδοσία του οργανισμού μας προς την κοινωνία για το έργο που επιτέλεσε κατά το προηγούμενο έτος. Την ίδια στιγμή, συνιστά μια ευκαιρία για την ίδια την Αρχή για ανατροφοδότηση σε σχέση με την κατεύθυνση και την πορεία που ακολουθεί, ούτως ώστε ο βασικός στόχος της υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής 2021-28 και του Σχεδίου Δράσης 2021-24, να επιτευχθεί με τη μεγαλύτερη δυνατή αποτελεσματικότητα. Επιπλέον, οι συνεργάτες της ΑΑΕΚ μπορούν να ανασκοπήσουν εδώ τα έργα που έχουν ολοκληρωθεί εντός του 2023 στο πλαίσιο αυτό και να κινητοποιηθούν περαιτέρω για την ολοκλήρωση πολλών τρεχόντων τομέων συνεργασίας με την ΑΑΕΚ.

Η Εθνική Στρατηγική 2021-28, η οποία εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο τον Ιανουάριο του 2021, αποτελεί το θεμελιακό κατευθυντήριο κείμενο πολιτικής για την ΑΑΕΚ, όπως και για ολόκληρη την Κυπριακή Πολιτεία. Αναδεικνύει, μεταξύ άλλων, το πόσο σημαντικό είναι να υπάρχει συντονισμένη πολιτική για τις εξαρτήσεις, αλλά και η πολιτική αυτή να είναι ανθρωποκεντρική, ολιστική, ισορροπημένη και επιστημονικά-τεκμηριωμένη.

Με βάση την Εθνική Στρατηγική, το πρόβλημα των εξαρτήσεων αφορά πρωτίστως τη δημόσια υγεία, και συνεπώς είναι υπόθεση που αφορά τον καθένα μας και ολόκληρη την κοινωνία, τον κρατικό και μη-κρατικό τομέα, τα Υπουργεία, τους φορείς, τις οργανώσεις, κ.ο.κ. Όλοι έχουν λόγο και πρέπει να έχουν και ρόλο να διαδραματίσουν στην κοινή προσπάθεια.

Η ΑΑΕΚ έχει ως σταθερή επιδίωξη τη διαχρονική στήριξη όλων των φορέων του κυβερνητικού και εθελοντικού τομέα που δραστηριοποιούνται

στο χώρο της εξάρτησης, μέσα από τον συντονιστικό ρόλο που της έχει αναθέσει η Πολιτεία. Το φαινόμενο της εξάρτησης είναι πολυσύνθετο και πολύπλευρο, και για την αντιμετώπιση της πολυπλοκότητας των προβλημάτων που επιφέρει στη δημόσια υγεία και ασφάλεια, αλλά και την ευημερία του ατόμου, των οικογενειών και του κοινωνικού συνόλου ευρύτερα, χρειάζονται συντονισμένες προσπάθειες σε όλα τα επίπεδα και μάλιστα διαχρονικά, όχι μεμονωμένα ή σποραδικά.

Ενισχύουμε και υποστηρίζουμε κάθε προσπάθεια που έχει στόχο την ευαισθητοποίηση, την πρόληψη, την έγκαιρη διάγνωση και παρέμβαση, τη θεραπεία, την κοινωνική υποστήριξη και την προώθηση υποστηρικτικών υπηρεσιών και που έχουν ως κύριο μέλημα τη διασφάλιση της υγείας, είτε αυτή είναι σωματική, πνευματική ή ψυχοκοινωνική, για όλες τις ομάδες του πληθυσμού. Αναγνωρίζοντας την ανάγκη για την καθιέρωση ενός ενιαίου και σωστά δομημένου μετώπου για την εδραίωση μιας υγιούς και ασφαλούς κοινωνίας, η ΑΑΕΚ καταγράφει τις συντονισμένες προσπάθειες που έχουν υλοποιηθεί και θέτει νέους στόχους και προτεραιότητες λαμβάνοντας πάντα υπόψη τις νέες προκλήσεις και εξελισσόμενες ανάγκες της χώρας μας.

Με την ευκαιρία της έκδοσης της Ετήσιας Ανασκόπησης για το 2023, θέλω ως Πρόεδρος της ΑΑΕΚ να απευθύνω ένα μήνυμα κοινωνικής συστράτευσης και αλληλεγγύης. Με τη συμβολή όλων μας, μπορούμε να στηρίξουμε τα άτομα που αντιμετωπίζουν προβλήματα εξάρτησης. Μπορούμε να ενδυναμώσουμε τα παιδιά και τους νέους μας δίνοντας τους ελπίδα και άλλες δημιουργικές επιλογές. Μπορούμε να προσφέρουμε αληθινούς τρόπους ζωής μακριά από εξαρτήσεις.

Δρ. Χρίστος Μηνά

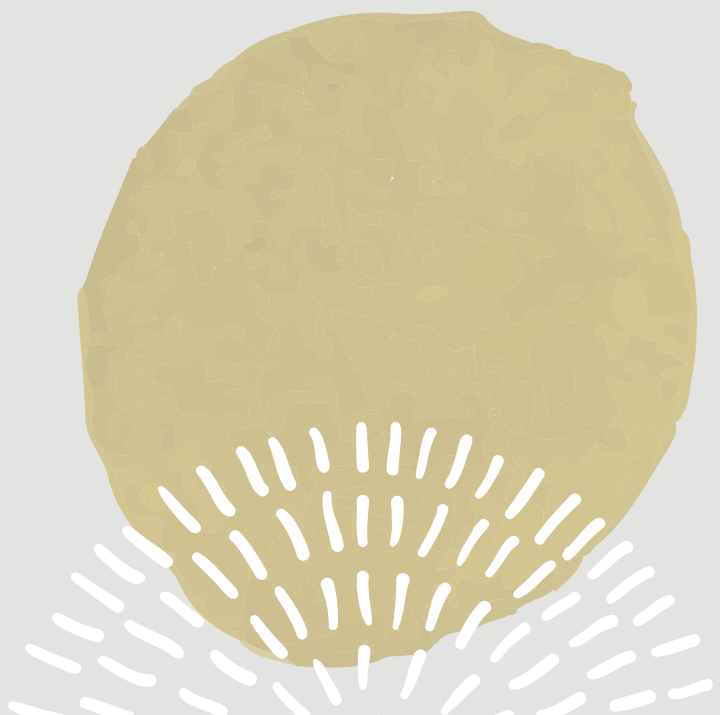
Πρόεδρος Αρχής Αντιμετώπισης
Εξαρτήσεων Κύπρου
Ιούνιος 2024

1

Σκοπός της Ετήσιας Ανασκόπησης

Η παρούσα ανασκόπηση αποτελεί μια αποτίμηση του έργου και των δράσεων της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (AAEK) για το έτος 2023, όπως και του έργου όλων των εμπλεκόμενων φορέων και συνεργατών του οργανισμού οι οποίοι συνέβαλαν στην υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής. Σκοπός της είναι η γνωστοποίηση του έργου της Αρχής και η παρουσίαση του τρόπου που η Αρχή επιδιώκει την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής 2021-2028.

Η λεπτομερής παρακολούθηση των δράσεων της Εθνικής Στρατηγικής που υλοποίησαν η ΑΑΕΚ και οι συνεργάτες της κατά το έτος 2023, οι αδυναμίες και παραλείψεις που εντοπίστηκαν, οι παράγοντες, που είτε παρεμποδίζουν, είτε δυσχεραίνουν την υλοποίηση των δράσεων, και η επισήμανση εναλλακτικών τρόπων συντονισμού και επίλυσης των προβλημάτων που εντοπίζονται είναι καθημερινό έργο της Αρχής στην τακτική της επικοινωνίας και συνεργασίας με ολόκληρο το δίκτυο των συνεργατών της. Συνεπώς, η παρούσα έκθεση αποτελεί ένα κείμενο επικοινωνίας, μία γενική ματιά, για σκοπούς αναφοράς, στις δραστηριότητες της ΑΑΕΚ και των συνεργατών της εντός του έτους 2023, με κάποιες γενικές συστάσεις προς τα Υπουργεία με τα οποία συνεργάζεται η ΑΑΕΚ.



Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου

2.1 ΠΟΙΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ

Η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ) αποτελεί τον ανώτατο συντονιστικό φορέα της Κύπρου στον τομέα των νόμιμων (αλκοόλ και κάπνισμα) και παράνομων ουσιών εξάρτησης, καθώς και της διαταραχής τυχερών παιχνιδιών. Η ΑΑΕΚ χωρίζεται σε δύο τμήματα, το Τμήμα Πολιτικής και το Τμήμα Παρακολούθησης/ΕΚΤΕΠΝ.

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Το Τμήμα Πολιτικής έχει τις πιο κάτω αρμοδιότητες:

- ▶ Τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση της εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής για την Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων 2021-2028.
- ▶ Το συντονισμό και την παρακολούθηση όλων των σχετικών μέτρων και παρεμβάσεων, την υλοποίηση παρεμβάσεων ή προγραμμάτων και την προώθηση νομοθετικών μέτρων.
- ▶ Την προώθηση έγκαιρης και επιστημονικά τεκμηριωμένης πληροφόρησης, ενημέρωσης και διαφώτισης.
- ▶ Τη μετεκπαίδευση των συνεργατών της ΑΑΕΚ σε θέματα πρόληψης, θεραπείας και άλλα συναφή επιστημονικά θέματα ολόκληρου του τομέα των εξαρτήσεων.
- ▶ Την αδειοδότηση μέτρων, προγραμμάτων και παρεμβάσεων πρόληψης, θεραπείας, μείωσης της βλάβης και κοινωνικής επανένταξης και την επιχορήγηση των αδειοδοτημένων προγραμμάτων των μη-κυβερνητικών οργανισμών.

- ▶ Την παρακολούθηση για εντοπισμό τυχόν άμεσης ή έμμεσης προβολής ή διαφήμισης της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών.
- ▶ Την ανάπτυξη συνεργασίας με αντίστοιχα διεθνή και εθνικά σώματα/ οργανισμούς.
- ▶ Τη συλλογή, επεξεργασία, μελέτη και επιστημονική αξιολόγηση πληροφοριών, στοιχείων και δεδομένων.
- ▶ Τη συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας, το Γραφείο για τα Ναρκωτικά του ΟΗΕ, τον ΠΟΥ και άλλους διεθνείς συνεργάτες.

ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ/ΕΚΤΕΠΝ

Το Τμήμα Παρακολούθησης/ΕΚΤΕΠΝ της ΑΑΕΚ αποτελεί το εθνικό σημείο επαφής του δικτύου Reitox του Ευρωπαϊκού Κέντρου Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (EMCDDA).

Το Reitox είναι το Ευρωπαϊκό δίκτυο πληροφόρησης για τα ναρκωτικά και την τοξικομανία. Το δίκτυο αποτελείται από εθνικά κέντρα παρακολούθησης ναρκωτικών ή «σημεία επαφής» στα κράτη-μέλη της ΕΕ, στις υποψήφιες για ένταξη χώρες, στη Νορβηγία και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι φορείς αυτοί αποτελούν τον βασικό δίαυλο επικοινωνίας του Ευρωπαϊκού Κέντρου με τα κράτη-μέλη. Στο πλαίσιο αυτό, τα κέντρα παρέχουν στο EMCDDA πληροφορίες για τα ναρκωτικά σε εθνικό επίπεδο, οι οποίες διαβιβάζονται προς ανάλυση σε επίπεδο ΕΕ, και διαδραματίζουν ρόλο «πρέσβη» του Ευρωπαϊκού Κέντρου σε κάθε χώρα.

Το Τμήμα Παρακολούθησης/ ΕΚΤΕΠΝ έχει τις πιο κάτω αρμοδιότητες:

- ▶ Συλλογή, ανάλυση, μελέτη και αξιολόγηση στοιχείων, δεδομένων και πληροφοριών αναφορικά με την κατάσταση της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών και άλλων εξαρτητικών συμπεριφορών στην Κύπρο.
- ▶ Παροχή στο Ευρωπαϊκό Κέντρο και εθνικούς φορείς έγκυρων, αξιόπιστων και συγκρίσιμων στοιχείων αναφορικά με την κατάσταση της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών, αλλά και τρόπους αντιμετώπισης σε εθνικό επίπεδο.
- ▶ Παροχή πληροφοριών για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, τους επιστήμονες και τους ερευνητές στον τομέα των ναρκωτικών, αλλά και για οποιονδήποτε αναζητά τα πλέον πρόσφατα ευρήματα σχετικά με τα ναρκωτικά στην Ευρώπη.
- ▶ Ενίσχυση του ρόλου της επιστημονικότητας και τεκμηρίωσης στις ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές σε θέματα εξαρτησιογόνων ουσιών.
- ▶ Ανταλλαγή γνώσεων και εμπειρογνωμοσύνης ανάμεσα στα κράτη-μέλη.

2.2 ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ

Η ΑΑΕΚ διοικείται από εννιάμελές Διοικητικό Συμβούλιο. Τον/την Πρόεδρο, ο/η οποίος/α διορίζεται από τον/την Πρόεδρο της Δημοκρατίας (πενταετής θητεία), τον/την Αντιπρόεδρο, που είναι ο/η εκάστοτε Πρόεδρος του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου και επτά μέλη που διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο με βάση την επιστημονική τους κατάρτιση και εμπειρία (τριετής θητεία).

Η σύσταση του Συμβουλίου για το έτος 2023 είχε ως εξής:

Πρόεδρος: Δρ. Χρίστος Μηνά

Αντιπρόεδρος: κ. Κλεάνθης Κουτσόφτας

Μέλη:

- ▶ κ. Βασίλης Χρυσάνθου*
- ▶ Δρ. Γιώργος Γεωργίου*
- ▶ κ. Γιώργος Κόκκινος*
- ▶ Δρ. Δήμος Φωτόπουλος
- ▶ Δρ. Ελένη Χατζηκακού
- ▶ κα Θεανώ Μαυρομυστάκη

- ▶ κα Κατερίνα Κληρίδου
- ▶ κ. Κώστας Κωνσταντίνου
- ▶ κα Μαρία Αυξεντίου
- ▶ κ. Μάριος Ανδρέου Κουτσόφτας*
- ▶ κ. Νίκος Συμεού*
- ▶ κα Ντόρις Καμαρά*
- ▶ κ. Στέλιος Σεργίδης

**μέχρι τον Φεβρουάριο 2023*

Η ΑΑΕΚ κατά τη διάρκεια του έτους 2023 στελεχώθηκε από το ακόλουθο προσωπικό:

Εκτελεστικός Διευθυντής:
Κωνσταντίνος Στυλιανού

Προϊστάμενοι Τμημάτων:

Προϊστάμενη Τμήματος Παρακολούθησης/ ΕΚΤΕΠΝ:
Ιωάννα Γιασεμή

Προϊστάμενος Τμήματος Πολιτικής:
Βύρωνας Γκέιστ

Λειτουργοί Τμήματος Πολιτικής:

- ▶ Γαβριήλ Ευστρατίου
- ▶ Έλενα Δημοσθένους
- ▶ Εύα Συμεωνίδου
- ▶ Εύη Κυπριανού
- ▶ Λήδα Χριστοδούλου
- ▶ Μαρία Ματθαίου - Κίκα
- ▶ Νάσια Φωτσίου
- ▶ Νατάσα Σαββοπούλου

Λειτουργοί Τμήματος Παρακολούθησης / ΕΚΤΕΠΝ:

- ▶ Ιωάννα Ταλιαδώρου
- ▶ Ιωσηφίνα Μαύρου
- ▶ Μαρία Σαββίδου

Λογιστικός Λειτουργός:

- ▶ Νεόφυτος Νεοφύτου

Γραμματειακό Προσωπικό:

- ▶ Έλενα Ανδρέου
- ▶ Έλενα Ανδρέου - Παπουτέ

Αχθοφόρος-Κλητήρας:

- ▶ Διομήδης Διομήδους

Η οργανωτική δομή της ΑΑΕΚ περιγράφεται στο πιο κάτω σχεδιάγραμμα.



2.3 AD-HOC ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Η ΑΑΕΚ με βάση τη νομοθεσία της δύναται να συστήνει Ad-Hoc Επιτροπές με σκοπό την παροχή επιστημονικής υποστήριξης για τη διεκπεραίωση εξειδικευμένων στόχων. Κατά το 2023 λειτούργησαν οι πιο κάτω επιτροπές.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος:

- **Δρ. Χρίστος Μηνά**, Πρόεδρος ΑΑΕΚ

Μέλη:

- **Δρ. Αντώνης Φαρμακάς**, Νοσηλευτής Ψυχικής Υγείας*
- **Δρ. Δήμος Φωτόπουλος**, Ψυχίατρος*
- **Δρ. Λάμπρος Σαμαρτζής**, Ψυχίατρος*
- **κα Μαρία Αυξεντίου**, Προϊστάμενη του Εργαστηρίου Δικανικής Χημείας και Τοξικολογίας του Γενικού Χημείου του Κράτους.
- **Δρ. Μαρία Καρεκλά**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Κύπρου
- **Δρ. Μάριος Άδωνης**, Αναπληρωτής Καθηγητής Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας

- **κ. Στέλιος Σεργίδης**, μέλος Δ.Σ. της ΑΑΕΚ
- **Δρ. Στέλιος Στυλιανού**, Αναπληρωτής Καθηγητής Κοινωνιολογίας, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου*
- **Δρ. Χρίστος Πέτρου**, Επίκουρος Καθηγητής Φαρμακολογίας, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας

*μέχρι τον Μάιο 2023

ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ

Πρόεδρος:

- **Δρ. Χρίστος Μηνά**, Πρόεδρος ΑΑΕΚ

Μέλη:

- **Δρ. Μαίρη Ιωάννου**, Πρόγραμμα διακοπής καπνίσματος, ΔΥΨΥ, ΟΚΥΠΥ
- **Δρ. Κώστας Χριστοφή**, ΤΕΠΑΚ
- **Γεωργία Ορφανού**, ΠΑΣΥΚΑΦ
- **κ. Βύρων Βύρωνος**, Γραφείο Πρόληψης Εγκλήματος, Αστυνομία Κύπρου
- **κα Ειρήνη Καλλίνου**, Υπουργείο Υγείας, Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Τμήμα Επισκεπτών/Επισκεπτριών Υγείας
- **κα Αναστασία Ζαχαριάδου**, Υπουργείο Υγείας, Υγειονομικές Υπηρεσίες
- **Δρ. Μιχάλης Τουμπής**, Πνευμονολόγος, Κυπριακό Ινστιτούτο Αναπνευστικών Νοσημάτων (ΚΙΑΝΟΣ)
- **Δρ. Αλέξης Παπαδόπουλος**, Πνευμονολόγος, Πρόεδρος Πνευμονολογικής Εταιρείας Κύπρου
- **κα Ειρήνη Ροδοσθένους**, Προϊστάμενη ΥΣΕΑ, ΕΑΥΠ Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΑΝ)
- **κα Αντιγόνη Καραγιάννη**, Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής, ΥΠΑΝ
- **Δρ. Αθανάσιος Αθανασίου**, Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, Υπουργείο Εργασίας, και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- **κα Ελένη Χρυσοστόμου**, ΟΝΕΚ
- **κ. Γιαννάκης Χατζηδημητρίου**, Ένωση Δήμων Κύπρου
- **Δρ. Δήμος Φωτόπουλος**, ΔΥΨΥ
- **Δρ. Μαρία Καρεκλά**, Πανεπιστήμιο Κύπρου
- **κα Μαρία-Στέλλα Σπύρου / κα Έλενα Ρόπαλη**, Τμήμα Τελωνείων

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΟΥ ΕΜΒΡΥΪΚΟΥ ΑΛΚΟΟΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΑΣΜΑΤΟΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗΣ ΕΜΒΡΥΪΚΟΥ ΑΛΚΟΟΛΙΣΜΟΥ

► **Πρόεδρος:**
κα Λήδα Χριστοδούλου, Λειτουργός ΑΑΕΚ

Μέλη:

- **κα Στέλλα Λεοντίου**,
Νοσηλευτικές Υπηρεσίες, Υπουργείου Υγείας
- **Δρ. Λάμπρος Σαμαρτζής**,
Διεύθυνση Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας,
ΟΚΥΠΥ
- **Δρ. Σκεύη Στυλιανού-Ρήγα**,
ΠΙΣ - Παιδιατρική Εταιρεία
- **Δρ. Ουρανία Κολοκοτρώνη**,
ΠΙΣ - Παιδιατρική Εταιρεία
- **Δρ. Γιώργος Σπύρου**,
ΠΙΣ - Παιδιατρική Εταιρεία
- **Δρ. Αφροδίτη Ελισσαίου-Ξενοφώντος**,
ΠΙΣ- Γυναικολογική/Μαιευτική Εταιρεία
- **κα Έλενα Ζαρούνα**,
Σύνδεσμος Ψυχολόγων Κύπρου
- **κ. Δημήτρης Παρπέρης**,
Κυπριακός Σύνδεσμος Οικογενειακού
Προγραμματισμού
- **κα Εμμανουέλα Μανώλη**,
Παγκύπριος Σύνδεσμος Νοσηλευτών και Μαιών
- **κ. Νικόλαος Ντάφλος**,
Σύνδεσμος Διαιτολόγων και Διατροφολόγων
Κύπρου
- **Δρ. Μαρία Καρανικόλα**,
Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου
- **κα Μαρία Παπαδοπούλου**,
Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου
- **Δρ. Κάκια Πετεινού**,
Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου
- **Δρ. Ελεονώρα Παπαλεοντίου Λουκά**,
Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου (EUC)
- **Δρ. Φώφη Κωνσταντινίδου**,
Πανεπιστήμιο Κύπρου
- **Δρ. Ξένια Χατζηχαλαράμπος**,
Πανεπιστήμιο Λευκωσίας
- **Δρ. Άντρη Ανδρονίκου**,
Σύνδεσμος Πρόληψης και Αντιμετώπισης της
Βίας στην Οικογένεια (ΣΠΑΒΟ)
- **κα Άντρη Λεοντίου**,
Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Κύπρου
- **Δρ. Ελπίδοφορος Σωτηριάδης**,
Ανοιχτό Πανεπιστήμιο Κύπρου

2.4 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός της Αρχής για το έτος 2023 ήταν €3,000,000 και η υλοποίηση έφτασε τα €2,799,899.

Πιο συγκεκριμένα:

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	€3,000,000
Λειτουργικά έξοδα	€1,976,731
Αποδοχές προσωπικού*	€918,524
Άλλες δαπάνες	€20,000
Έργα συγχρηματοδοτούμενα από κοινοτικούς πόρους**	€79,745
Επιχορηγήσεις*	€1,450,000
Μη προβλεπόμενες δαπάνες	€5,000

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ	€2,799,899
Λειτουργικά έξοδα	€1,903,162
Αποδοχές προσωπικού*	€865,059
Άλλες δαπάνες	€18,400
Έργα συγχρηματοδοτούμενα από κοινοτικούς πόρους**	€13,278
Επιχορηγήσεις *	€1,477,170

ΠΟΣΟΣΤΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	93%
--------------------	-----

ΥΨΟΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ	€2,500,000
ΑΛΛΑ ΕΣΟΔΑ	162,287

*Περιλαμβάνονται στα Λειτουργικά Έξοδα

**Περιλαμβάνονται στις Άλλες Δαπάνες

2.5 ΕΣΟΔΑ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ / ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ / ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ

Τα έσοδα της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ) προέρχονται από σχετικό κονδύλι το οποίο προβλέπεται ειδικά στον κρατικό προϋπολογισμό και για τον σκοπό αυτό. Η ΑΑΕΚ καταρτίζει προϋπολογισμό σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της δημοσιονομικής ευθύνης και του δημοσιονομικού πλαισίου νόμου.

Η ΑΑΕΚ διαθέτει τα έσοδα της για οποιοδήποτε σκοπό συναρτάται με την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων της όπως αυτές καθορίζονται στο νόμο «Ο περί πρόληψης της χρήσης και διάδοσης ναρκωτικών και άλλων εξαρτησιογόνων ουσιών (Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου) Νόμος του 2017 (Αρ. 164 (I))» ως επίσης και για την κάλυψη οποιωνδήποτε λειτουργικών ή άλλων δαπανών συναρτώνται με αυτή.

Η ΑΑΕΚ μεριμνά για την ετοιμασία ετήσιας κατάστασης λογαριασμών, όπου περιέχονται με λεπτομέρεια όλα τα στοιχεία σε σχέση με τις δαπάνες που έγιναν κατά το έτος στο οποίο αναφέρεται η εν λόγω κατάσταση.

Οι λογαριασμοί της ΑΑΕΚ ελέγχονται από τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

Πέρα από τον έλεγχο της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, η ΑΑΕΚ υποβάλλεται σε ετήσιο εξωτερικό οικονομικό έλεγχο από εγκεκριμένους ιδιώτες ελεγκτές με βάση τη συμφωνία της ΑΑΕΚ με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης των Ναρκωτικών και της Τοξικομανίας (grant agreement), η οποία διέπει τη λειτουργία του τμήματος παρακολούθησης /ΕΚΤΕΠΝ. Μέσω του εξωτερικού ελέγχου συντάσσονται για την ΑΑΕΚ ετήσιες εκθέσεις αναφορικά με την οικονομική της διαχείριση για κάθε έτος. Με βάση τα ευρήματα των ελέγχων αυτών, οι εκθέσεις της ΑΑΕΚ δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης της, της χρηματοοικονομικής επίδοσης και των ταμειακών ροών της, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την ΕΕ και τα διεθνή πρότυπα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

2.6 ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΚΤΩΝ

Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή

Προς τα Μέλη της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου

Έκθεση επί του Ελέγχου των Οικονομικών Καταστάσεων.

Γνώμη με Επιφύλαξη

Έχουμε ελέγξει τις οικονομικές καταστάσεις της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (η 'Αρχή'), όπως παρουσιάζονται στις σελίδες 5 μέχρι 25 και αποτελούνται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης στις 31 Δεκεμβρίου 2023, και τις καταστάσεις εσόδων και εξόδων και ταμειακών ροών του έτους που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις.

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις επιπτώσεις του θέματος που περιγράφεται στην παράγραφο της Βάσης για Γνώμη με Επιφύλαξη, οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της χρηματοοικονομικής θέσης της Αρχής στις 31 Δεκεμβρίου 2023, και της χρηματοοικονομικής της επίδοσης και των ταμειακών ροών της για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113.

Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας εντοπίσαμε ότι η αναγνώριση κάποιων εξόδων γίνεται με βάση τις ταμειακές ροές. Λόγω αυτού, δεν μπορούμε να γνωρίζουμε το μέγεθος της επίδρασης που έχουν στα έξοδα και στα συνολικά κέρδη της Αρχής, εάν γινόταν η καταχώρηση των εξόδων με βάση την αρχή των δεδουλευμένων εξόδων, όπως απαιτείται από τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Ελέγχου.

Ο έλεγχος μας έχει διενεργηθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ). Οι ευθύνες μας, με βάση αυτά τα πρότυπα, περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο Ευθύνες του Ελεγκτή για

τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων της έκθεσής μας. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Αρχή σύμφωνα με τον Διεθνή Κώδικα Δεοντολογίας Λογιστών (συμπεριλαμβανομένων των Διεθνών Προτύπων Ανεξαρτησίας), που εκδίδεται από το Διεθνές Συμβούλιο Προτύπων Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές (Κώδικας ΔΣΠΔΕΛ) και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο οικονομικών καταστάσεων στην Κύπρο και έχουμε συμμορφωθεί με τις άλλες ευθύνες δεοντολογίας που απορρέουν από τις απαιτήσεις αυτές και τον Κώδικα ΔΣΠΔΕΛ. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν βάση για την ελεγκτική μας γνώμη με επιφύλαξη.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113, και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου, είτε σε απάτη, είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Αρχής να συνεχίσει τη δραστηριότητά της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητά της Αρχής και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Αρχή ή να διακόψει τη δραστηριότητά της ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ' αυτές τις ενέργειες.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την επίβλεψη της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Αρχής.

Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας, είναι να αποκτήσουμε λελογισμένη διασφάλιση για το κατά πόσον οι οικονομικές καταστάσεις στο σύνολο τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου, είτε σε απάτη, είτε σε λάθος και η έκδοση έκθεσης ελεγκτή, η οποία να περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Λελογισμένη διασφάλιση συνιστά υψηλού βαθμού διασφάλιση, αλλά όχι εγγύηση, ότι ο έλεγχος όπως αυτός πραγματοποιήθηκε με βάση τα ΔΠΕ πάντοτε θα εντοπίζει ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν, είτε από απάτη, είτε από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη εάν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμενόταν, ότι θα επηρεάσουν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λήφθηκαν με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Ως μέρος ενός ελέγχου σύμφωνα με τα ΔΠΕ, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης,:

- ▶ Αναγνωρίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους για ουσιώδη σφάλματα στις οικονομικές καταστάσεις που οφείλονται, είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζουμε και εφαρμόζουμε ελεγκτικές διαδικασίες οι οποίες ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και λαμβάνουμε ελεγκτικά τεκμήρια τα οποία είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν τη βάση της γνώμης μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ενός ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι μεγαλύτερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, λόγω του ότι η απάτη μπορεί να περιλαμβάνει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς δηλώσεις ή την παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- ▶ Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που είναι σχετικές με τον έλεγχο, προκειμένου να σχεδιάσουμε ελεγκτικές διαδικασίες που είναι κατάλληλες υπό τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Αρχής.

- ▶ Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του λελογισμένου των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- ▶ Συμπεραίνουμε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και, εάν συμπεράνουμε, ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επισύρουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των οικονομικών καταστάσεων, ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς, να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Αρχή να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- ▶ Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, δομή και περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων και κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις αντικατοπτρίζουν τις συναλλαγές και γεγονότα με τρόπο που να επιτυγχάνεται η αληθινή και δίκαιη εικόνα.
- ▶ Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στο Διοικητικό Συμβούλιο θέματα σχετικά με το προβλεπόμενο πεδίο και χρονοδιάγραμμα του ελέγχου και σημαντικά ευρήματα από τον έλεγχο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που εντοπίσαμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Άλλα Θέματα

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανομένης και της γνώμης, ετοιμάστηκε για τα μέλη της Αρχής ως σώμα και μόνο σύμφωνα με το Άρθρο 69 του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017 και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτή τη γνώμη δεν αποδεχόμαστε και δεν αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει.

Κάλλια Αποστόλου

Εγκεκριμένη Λογιστής και Εγγεγραμμένη Ελεγκτής εκ μέρους και για λογαριασμό της

Danpro Audit Limited

Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές

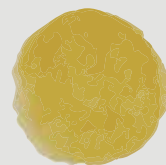
Αντιφωνητού 17, Λατσία, 2224, Λευκωσία, Κύπρος

Λευκωσία, 29 Απριλίου 2024



3

Κατάσταση του φαινομένου των ουσιών εξάρτησης



ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

12

Η καταγραφή της κατάστασης του φαινομένου των εξαρτησιογόνων ουσιών στην Κύπρο, με βάση συγκεκριμένους επιδημιολογικούς δείκτες που έχουν τεθεί ως προτεραιότητα από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (EMCDDA), αποτελεί αρμοδιότητα του Τμήματος Παρακολούθησης/ΕΚΤΕΠΝ της ΑΑΕΚ.

Οι δείκτες αυτοί αποτελούν τη βάση για τη διαμόρφωση έγκυρης, αντικειμενικής και τεκμηριωμένης εικόνας του φαινομένου των εξαρτησιογόνων ουσιών στη χώρα μας.

- Δείκτης Επικράτησης της Χρήσης στο Γενικό και Μαθητικό Πληθυσμό
- Δείκτης Αίτησης Θεραπείας
- Δείκτης Θανάτων οφειλόμενων σε υπερβολική δόση
- Δείκτης Επικράτησης Λοιμωδών Νοσημάτων
- Δείκτης Προβληματικής Χρήσης
- Έρευνα Ανάλυσης Αστικών Λυμάτων - Έμμεσος δείκτης του προγράμματος εργασίας του EMCDDA
- Δείκτες Προσφοράς και Διαθεσιμότητας

Από την παρακολούθηση των πιο πάνω δεικτών προκύπτουν τα πιο κάτω στοιχεία:

NOMΙΜΕΣ ΟΥΣΙΕΣ

ΚΑΠΝΙΣΜΑ - ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΣΙΓΑΡΟ

Γενικός Πληθυσμός:

Το 38% του πληθυσμού ανέφερε κάπνισμα κατά τον τελευταίο μήνα, ενώ περίπου το 7% καπνίζει περισσότερα από 20 τσιγάρα την ημέρα. Κατά το 2023, η διάμεσος ηλικία έναρξης του καπνίσματος ήταν τα 18 έτη. Σε σχέση με προηγούμενες σειρές της έρευνας, δεν παρατηρείται καμία διαφορά ως προς την ηλικία έναρξης του καπνίσματος.

Όσον αφορά στους νέους ηλικίας 15-34 ετών, φαίνεται ότι περίπου 44% κάπνισε κατά τον τελευταίο μήνα.

Σε ό,τι αφορά την προσπάθεια διακοπής του καπνίσματος, περίπου το 40% που κάπνισαν τον τελευταίο χρόνο ανέφεραν τέτοια προσπάθεια. Σε σύγκριση με το αντίστοιχο ποσοστό της προηγούμενης έρευνας, παρατηρείται σχετική μείωση των ατόμων αυτών.

Σε ό,τι αφορά το ηλεκτρονικό τσιγάρο, μόνο 1 στους 5 χρησιμοποίησε έστω και μια φορά στη ζωή του, ενώ κατά τον τελευταίο μήνα μόνο το 15%. Τα ψηλότερα ποσοστά χρήσης ηλεκτρονικού τσιγάρου αναφέρονται από νέους 15-34 ετών.

Τα 2/3 των καπνιστών ηλεκτρονικού τσιγάρου δηλώνουν ότι προηγουμένως κάπνιζαν συστηματικά τσιγάρα, ενώ το 1/4 κάπνιζε τσιγάρα περιστασιακά. Μόνο ένας στους δέκα δεν είχε καπνίσει ποτέ προηγουμένως, ενώ κυρίως ένα μεγάλο

ποσοστό (60%) κάπνιζε συστηματικά συμβατικό τσιγάρο. Ο κύριος λόγος χρήσης ηλεκτρονικού τσιγάρου ήταν η επιθυμία για διακοπή του καπνίσματος συμβατικών τσιγάρων (40%). Ένα σημαντικό ποσοστό δοκίμασε το ηλεκτρονικό τσιγάρο από περιέργεια (38%). Τέλος, οι απόψεις σχεδόν διίστανται όσον αφορά στην επικινδυνότητα του ηλεκτρονικού τσιγάρου. Περίπου το 46% το θεωρεί ακίνδυνο ή ελαφριά επικίνδυνο, ενώ το 42% το θεωρεί επικίνδυνο ή μετρίου κινδύνου.

Φοιτητικός πληθυσμός:

Το 59,4% των φοιτητών (65,1% ανάμεσα στους άντρες και 53,9% ανάμεσα στις γυναίκες), έχουν καπνίσει στη ζωή τους. Στα ίδια περίπου επίπεδα κυμαίνονται και τα ποσοστά των φοιτητών/τριών που έχουν δοκιμάσει ηλεκτρονικά ή θερμαινόμενα τσιγάρα (57%). Η χρήση ηλεκτρονικών/θερμαινόμενων τσιγάρων είναι επικρατέστερη στις νεαρότερες ηλικίες, σε αντίθεση με το συμβατικό κάπνισμα.

Μαθητικός πληθυσμός:

Το κάπνισμα κατά τον τελευταίο μήνα αναφέρθηκε από το 14% των μαθητών/τριών της Κύπρου και από το έτος 2003 παρατηρείται σταθερή μείωση του ποσοστού αυτού.

Παρόλα αυτά, όταν συνυπολογιστεί και η χρήση των ηλεκτρονικών τσιγάρων (τα οποία δεν συμπεριλαμβάνονταν σε προηγούμενες σειρές της έρευνας), το ποσοστό χρήσης ανάμεσα σε μαθητές της Κύπρου αυξάνεται από 14% σε 23% (σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μέσο όρο της έρευνας που ανέρχεται σε 27%).

Εκεί που φαίνεται η Κύπρος να ξεπερνά τον μέσο όρο της έρευνας είναι στην καθημερινή χρήση του ηλεκτρονικού τσιγάρου, η οποία αναφέρθηκε από το 4,6% των μαθητών (σε σύγκριση με το 3,1% της έρευνας). Επίσης, το ποσοστό των μαθητών στην Κύπρο, που ανέφερε χρήση ναργιλέ κατά τον τελευταίο μήνα, ξεπερνά σημαντικά τον μέσο όρο της έρευνας (21%, σε σχέση με 8,9% που ήταν ο μέσος όρος της έρευνας), κατέχοντας μια από τις υψηλότερες θέσεις όσον αφορά τη χρήση ναργιλέ.

ΑΛΚΟΟΛ

Γενικός Πληθυσμός: Το 60% έχει καταναλώσει αλκοόλ μέσα στον τελευταίο μήνα, ενώ παρόμοια είναι η εικόνα κατά την προηγούμενη σειρά διεξαγωγής της έρευνας (2019). Οι κύριοι λόγοι κατανάλωσης αλκοόλ διαχρονικά παραμένουν οι ίδιοι. Το αλκοόλ καταναλώνεται κυρίως για παρέα με άλλους (75%) και ακολούθως για ανέβασμα της διάθεσης (38%) και για χαλάρωση (24%).

Το 46% αναφέρει ότι έχει μεθύσει τουλάχιστο μία φορά στη ζωή του. Το ποσοστό αυτό καταγράφεται υψηλότερο σε σχέση με το 2019 (40%), ενώ η διάμεσος ηλικία πρώτης μέθης ήταν τα 18 έτη.

Τέλος, το 5% του πληθυσμού ανέφερε μέθη κατά τον τελευταίο μήνα (με τα ψηλότερα ποσοστά να εντοπίζονται στους νέους 15-24 ετών), ενώ σταθερό παραμένει το ποσοστό υπέρμετρης κατανάλωσης αλκοόλ (6 ή περισσότερα ποτών σε μια περίσταση κατά τον τελευταίο χρόνο) σε σχέση με την προηγούμενη σειρά της έρευνας (2019).

Φοιτητικός πληθυσμός:

Όσον αφορά το φοιτητικό πληθυσμό, 9 στους 10 φοιτητές/φοιτήτριες έχουν καταναλώσει αλκοόλ έστω και μια φορά στη ζωή τους, ενώ 4 στους 10 φοιτητές ανέφεραν υπέρμετρη κατανάλωση αλκοόλ (5+ ποτά σε μια περίσταση) κατά τον τελευταίο μήνα.

Μαθητικός πληθυσμός:

Η κατανάλωση αλκοόλ κατά τις 30 μέρες αναφέρθηκε από το 57% των μαθητών κατά το έτος 2019, ποσοστό σημαντικά χαμηλότερο από το αντίστοιχο του 2015 (68%) και η μείωση αυτή αφορά τόσο τα αγόρια, όσο και τα κορίτσια.

Σημαντική μείωση καταγράφηκε και στην υπέρμετρη κατανάλωση αλκοόλ τον τελευταίο μήνα (5+ ποτά σε μια περίσταση), η οποία αναφέρθηκε από το 37%, σε σχέση με 50% το έτος 2015.

Ανησυχητική είναι η πρόσβαση στα αλκοολούχα ποτά από ανήλικους/ες, αφού με βάση τα ευρήματα έρευνας, η Κύπρος ξεπερνά κατά πολύ τον μέσο Ευρωπαϊκό όρο, με σχεδόν 8 στους 10 μαθητές/τριες να αναφέρουν πως είναι εύκολο/πολύ εύκολο να βρουν αλκοόλ.

ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΕ ΤΑ ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ, ΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

Γενικός Πληθυσμός:

Το ποσοστό του γενικού πληθυσμού που έχει ασχοληθεί με στοιχήματα μέσα στους τελευταίους 12 μήνες ανέρχεται στο 23%.

Το πιο δημοφιλές παιγνίδι είναι η κατηγορία λόττο, τζόκερ. Σχεδόν εννέα στα δέκα άτομα που στοιχηματίζουν ασχολούνται με αυτή την κατηγορία παιγνιδιών. Τρεις στους δέκα ασχολούνται με στοιχήματα σε αθλήματα/διαγωνισμούς ζώων, ενώ πιο αραιά είναι η ενασχόληση με φρουτάκια και παιγνίδια με τράπουλα/ζάρια (12% και 19% αντίστοιχα).

Χρησιμοποιώντας το «lie/bet questionnaire», εκτιμάται ότι περίπου το 4% του πληθυσμού παρουσιάζει προβληματική ενασχόληση με τον στοιχηματισμό.

Χρησιμοποιώντας το Problem Gambling Screening Index (PGSI), με σκοπό τη διάκριση των περιπτώσεων προβληματικής ενασχόλησης με τον στοιχηματισμό, εκτιμήθηκε ότι περίπου το 2% του πληθυσμού είναι παίκτες σε χαμηλό κίνδυνο, το 2% παίκτες σε μέτριο κίνδυνο και το 1% παθολογικούς ή προβληματικούς παίκτες.

Φοιτητικός πληθυσμός:

Κατά τον τελευταίο χρόνο το 8% των φοιτητών/φοιτητριών έπαιξε φρουτάκια, το 14% έπαιξε παιχνίδια με τράπουλα ή ζάρια, το 26% έπαιξε Λόττο/Τζόκερ/Σκρατς/Bingo/Κίνο, το 17% των φοιτητών/φοιτητριών στοιχημάτισε σε αθλήματα και το 3% έπαιξε στοιχήματα σε διαγωνισμούς ζώων.

Μαθητικός πληθυσμός:

Οι μαθητές στην Κύπρο φαίνεται να στοιχηματίζουν χρήματα, κατά πολύ περισσότερο από τους Ευρωπαίους μαθητές (22% κατά τον τελευταίο έτος, σε σχέση με 14% που ήταν ο μέσος όρος της έρευνας).

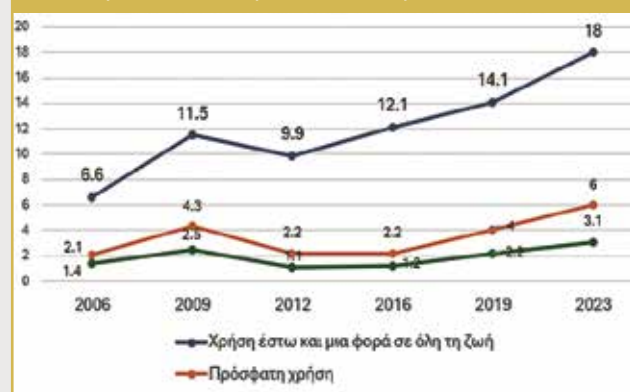
ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΟΥΣΙΕΣ

Γενικός Πληθυσμός:

Ανάμεσα στο γενικό πληθυσμό, τέσσερις στους δέκα δηλώνουν ότι γνωρίζουν προσωπικά άτομα που κάνουν χρήση παράνομων εξαρτησιογόνων ουσιών, ενώ περίπου ένας στους τρεις (34%) αναφέρει ότι έχουν φίλους που κάνουν χρήση τέτοιων ουσιών. Επίσης, πολλοί (73%) είναι αυτοί που δήλωσαν ότι θεωρούν ότι είναι εύκολο να βρουν κάνναβη σε ένα 24ωρο.

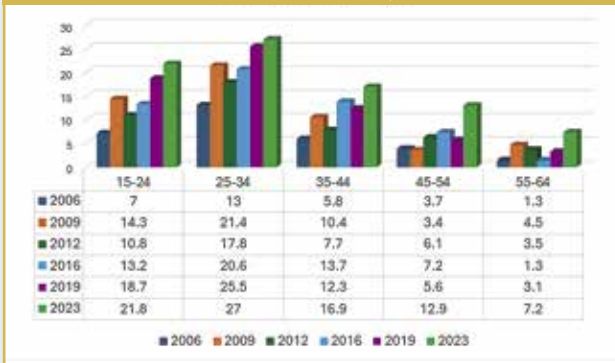
Η κάνναβη παραμένει η πιο διαδεδομένη παράνομη ουσία, η χρήση της έστω και μια φορά σε όλη τη ζωή αναφέρθηκε από το 18% του πληθυσμού, παρουσιάζοντας στατιστικά σημαντική αύξηση σε σχέση με το αντίστοιχο ποσοστό της προηγούμενης έρευνας (14%). Αύξηση παρουσιάζεται στη χρήση της ουσίας, τόσο κατά τον τελευταίο χρόνο, όσο και τον τελευταίο μήνα, όπως απεικονίζεται πιο κάτω.

Επικράτηση της χρήσης κάνναβης (%) ανά έτος



Η χρήση άλλων ουσιών έστω και μια φορά ήταν σε πολύ μικρότερα ποσοστά.

Χρήση παράνομων ουσιών τουλάχιστον μια φορά σε όλη τη ζωή (%) στο γενικό πληθυσμό 15-64 ετών ανά έτος



Η χρήση διεγερτικών έστω και μια φορά στη ζωή αναφέρθηκε από πολύ μικρό αριθμό ατόμων (κοκαΐνη από 2,2% του πληθυσμού, τα χάπια τύπου έκστασι από 2,4% και οι αμφεταμίνες από 1%) στην έρευνα γενικού πληθυσμού.

Η αύξηση της χρήσης κοκαΐνης αποτελεί ένα πανευρωπαϊκό φαινόμενο. Στην Κύπρο ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί η αύξηση στη χρήση κρυσταλλικής μεθαμφεταμίνης, η χρήση της οποίας επιφέρει πολλαπλά, σοβαρά προβλήματα υγείας.

Η έκταση αλλά και η εγχώρια παραγωγή της ουσίας επιβεβαιώνεται, τόσο από τις αυξανόμενες κατασχέσεις της Αστυνομίας, όσο και από τον εντοπισμό εργαστηρίου παρασκευής της κρυσταλλικής μεθαμφεταμίνης. Ακόμα, η έκταση του φαινομένου της χρήσης, τόσο της κοκαΐνης, όσο και της κρυσταλλικής μεθαμφεταμίνης, επιβεβαιώνεται από την έρευνα ανάλυσης αστικών λυμάτων.

Τα τελευταία χρόνια παρουσιάζεται γενική μείωση στην προβληματική χρήση ηρωίνης στην Κύπρο. Αυτό ενδεχομένως να οφείλεται α) στη μείωση της διαθεσιμότητας της ηρωίνης τα τελευταία χρόνια, κάτι που αποτελούσε και πανευρωπαϊκό φαινόμενο, β) στη μείωση των αλλοδαπών υπηκόων των κρατών της ΕΕ, ανάμεσα στους οποίους η χρήση της ηρωίνης ήταν διαχρονικά επικρατέστερη, γ) στη στροφή των ατόμων που κάνουν χρήση ηρωίνης σε άλλες ουσίες, λόγω της μη διαθεσιμότητας της.

Φοιτητικός πληθυσμός:

Το 32% δήλωσε ότι έχει δοκιμάσει κάνναβη έστω και μια φορά (38,9% των αντρών και 26% των γυναικών). Επίσης, σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας, το 1,6% των φοιτητών/φοιτητριών έχει δοκιμάσει αμφεταμίνες, το 3,4% LSD και το 3% νέες συνθετικές ουσίες, ενώ η χρήση κοκαΐνης

και MDMA/έκστασι (έστω και μια φορά) αναφέρθηκε από το 4,3% των φοιτητών.

Μαθητικός πληθυσμός:

Όπως και στον γενικό πληθυσμό, έτσι και ανάμεσα στους/τις μαθητές/τριες η πιο διαδεδομένη ουσία χρήσης είναι η κάνναβη (9% ανέφεραν ότι έκαναν χρήση τουλάχιστον μια φορά στη ζωή τους). Η Κύπρος συγκαταλέγεται στις χώρες με τα χαμηλότερα ποσοστά χρήσης παράνομων ουσιών.

Αντιλήψεις Γενικού Πληθυσμού - Κάνναβη:

Σε ό,τι αφορά τη νομιμοποίηση της κάνναβης, διαχρονικά παρατηρείται μία αυξητική τάση στο ποσοστό που είναι σύμφωνο με τη νομιμοποίηση της.

Αστικά Λύματα:

Κατά την πρώτη δειγματοληψία του 2023 που έγινε ταυτόχρονα (24 μέχρι τις 30 Απριλίου 2023) σε 90 Ευρωπαϊκές πόλεις σε 24 χώρες, παρατηρήθηκε η πιο κάτω κατάσταση σε σχέση με τα διεγερτικά:

- **Μεθαμφεταμίνη:** Σε κάποιες επαρχίες της Κύπρου (Λευκωσία, Λάρνακα και Λεμεσό) η αυξητική τάση που είχε παρατηρηθεί στη χρήση της μεθαμφεταμίνης τα τελευταία χρόνια δεν συνεχίζεται φέτος, ενώ στην Πάφο και την Αγία Νάπα παρατηρούνται παρόμοια επίπεδα με την προηγούμενη χρονιά.
- **Κοκαΐνη:** Αύξηση καταγράφηκε στη Λεμεσό και την Αγία Νάπα.
- **Έκστασι:** Αυξημένη βρέθηκε η χρήση του στις περισσότερες πόλεις της Κύπρου (εκτός της Λεμεσού και της Λάρνακας) σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά.
- **Αμφεταμίνη:** Η Κύπρος βρίσκεται στις χαμηλότερες θέσεις της Ευρωπαϊκής κατάταξης σε σχέση με τα Ευρωπαϊκά δεδομένα.

Ενδοφλέβια Χρήση:

Όσον αφορά συμπεριφορές υψηλού κινδύνου, διαχρονικά φαίνεται μια σταθερή μείωση στην ενδοφλέβια χρήση. Η τάση αυτή ενδέχεται να οφείλεται στη μείωση των ατόμων που κάνουν χρήση ηρωίνης.

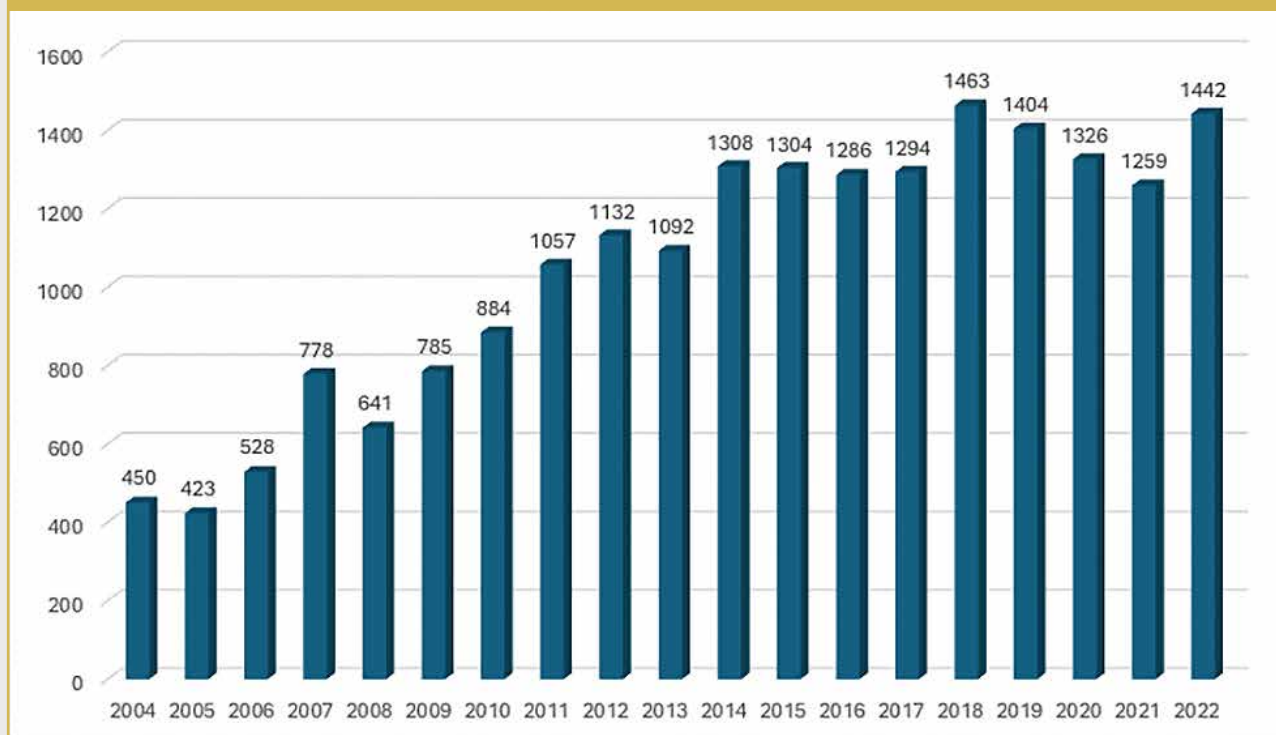
Παράλληλα, προκαλούν ανησυχία τα τελευταία χρόνια οι θάνατοι που οφείλονται στη χρήση διεγερτικών (τόσο κοκαΐνης, όσο και της κρυσταλλικής μεθαμφεταμίνης).

Θάνατοι:

Η πλειοψηφία (76%) των θανάτων (165 θάνατοι από το 2004 μέχρι το 2022) οφείλεται στη χρήση οπιοειδών (κυρίως ηρωίνης), είτε λόγω χρήσης μόνο οπιοειδών, είτε λόγω συνδυασμού οπιοειδών με άλλες ψυχοδραστικές ουσίες.

ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Όπως φαίνεται πιο κάτω, κατά το έτος 2022, καταγράφηκαν στη θεραπεία 1442 άτομα, εκ των οποίων οι 724, περίπου το 50% ήταν «νέα» άτομα που έκαναν χρήση, αυτοί δηλαδή που ζήτησαν θεραπεία για πρώτη φορά στη ζωή τους, κατά το συγκεκριμένο έτος.

Αριθμός αιτημάτων: Θεραπεία

Όσον αφορά την κύρια ουσία κατάχρησης που αναφέρθηκε από τα άτομα που καταγράφηκαν στη θεραπεία (1442 άτομα), κατά το έτος 2022, η κάνναβη με ποσοστό 35% παρέμεινε η πρώτη ουσία προβληματικής χρήσης, ακολουθούμενη από την κοκαΐνη (22%) τα οπιούχα (22%), και μεθαμφεταμίνη (12%).

Εθνική Στρατηγική για την Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων 2021-2028

Εντός του 2023, η ΑΑΕΚ συνέχισε την παρακολούθηση της υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής για την Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων 2021-2028 και του Σχεδίου Δράσης 2021-2024, έγγραφα τα οποία ήταν αποτέλεσμα μιας έντονης και δημιουργικής δημόσιας διαβούλευσης.

ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ 2021-2028

Η Εθνική Στρατηγική αποτελεί το βασικό κείμενο πολιτικής για τις εξαρτήσεις και συντονίζει τις δράσεις και τις πρωτοβουλίες της Κυπριακής πολιτείας, θέτοντας τις κατευθύνσεις πολιτικής και συντονίζοντας την υλοποίηση σε τοπικό αλλά και διεθνές επίπεδο, των προσπαθειών και πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση της χρήσης και εξάρτησης από νόμιμες και παράνομες ουσίες, καθώς και τη διαταραχή τυχερών παιχνιδιών.

Η προσέγγιση της Εθνικής Στρατηγικής για την Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων είναι ανθρωποκεντρική, ολιστική, ισορροπημένη και επιστημονικά τεκμηριωμένη ως προς την αντιμετώπιση του φαινομένου. Στην Εθνική Στρατηγική η εξάρτηση είναι θέμα που αφορά πρωτίστως τη δημόσια υγεία.

Απώτεροι στόχοι της Εθνικής Στρατηγικής είναι:

- ▶ Η προστασία των παιδιών και των νέων από τη χρήση, τις καταχρήσεις και κάθε μορφής εξαρτήσεις ώστε να μπορούν να φτάσουν στο μέγιστο των δυνατοτήτων τους.
- ▶ Η πρόσβαση όλων όσων χρειάζονται βοήθεια, είτε αφορά χρήστες, είτε αφορά τα άτομα της οικογένειάς τους, τα οποία επηρεάζονται άμεσα, σε θεραπευτικές και άλλες υποστηρικτικές υπηρεσίες. Στόχος είναι να διασφαλίζεται ένας πλουραλισμός θεραπευτικών επιλογών, που να μπορεί να καλύψει όλες τις ανάγκες και να παρέχεται ποιοτικά, στο καλύτερο δυνατό επίπεδο.
- ▶ Η μείωση των θανάτων που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με τη χρήση ουσιών και τις εξαρτήσεις.
- ▶ Ο περιορισμός, και εάν είναι δυνατόν, η εξάφaniση του στίγματος από τα άτομα με ιστορικό εξάρτησης και τις οικογένειές τους.
- ▶ Η προστασία της δημόσιας υγείας και της ευημερίας των πολιτών.
- ▶ Η διασφάλιση της προστασίας και της ασφάλειας όλης της κοινωνίας, από το σοβαρό, και ιδιαίτερα το οργανωμένο, έγκλημα που συνδέεται με τις παράνομες ουσίες.

Σκοπός της Στρατηγικής είναι τα παιδιά, οι νέοι/ες μας αλλά και όλοι οι πολίτες της Κυπριακής κοινωνίας να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες πρόληψης, θεραπείας, μείωσης της βλάβης, κοινωνικής υποστήριξης, μέσα σε ένα περιβάλλον προστασίας από κάθε είδους εξάρτησης.

Για την επιτυχημένη εφαρμογή της Στρατηγικής και την επίτευξη των επιθυμητών αποτελεσμάτων, απαιτείται η συνέργεια όλων των εμπλεκόμενων φορέων, κρατικών και μη, πολιτικών και πολιτειακών αλλά και του καθενός/καθεμιάς από εμάς ξεχωριστά μέσα από το ρόλο του γονέα, του φίλου, του επαγγελματία στους τομείς των εξαρτήσεων, της δικαιοσύνης, της υγείας και της εκπαίδευσης. Απαιτείται μία κοινωνική συμμαχία σε όλα τα επίπεδα.

Μπορείτε να δείτε την Εθνική Στρατηγική στην ιστοσελίδα της ΑΑΕΚ ή πατώντας το σύνδεσμο: <https://www.naac.org.cy/uploads/f7770fbe48.pdf>

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ 2021-2024

Η υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής θα προκύψει μέσα από την εφαρμογή δύο σχεδίων δράσης, 2021-2024 και 2025-2028, τα οποία αποτελούν δυναμικά έγγραφα και αναθέτουν σε φορείς, υπηρεσίες και συνεργάτες την ευθύνη για εφαρμογή των συγκεκριμένων δράσεων του κάθε πυλώνα, υπό την καθοδήγηση και συντονισμό της ΑΑΕΚ. Τα δύο σχέδια δράσης είναι τετραετή, έτσι ώστε να παρέχουν την κατάλληλη ευελιξία, που είναι απαραίτητη για σκοπούς αναπροσαρμογής των πολιτικών και μέτρων. Το σχέδιο δράσης της δεύτερης τετραετίας θα βασιστεί στα αποτελέσματα της αξιολόγησης του πρώτου σχεδίου δράσης. Με το πέρας της χρονικής περιόδου 2021-2028, η Εθνική Στρατηγική θα αξιολογηθεί και τα αποτελέσματά της θα αξιοποιηθούν για τη συγγραφή της επόμενης Στρατηγικής.

Τα σχέδια δράσης βασίζονται στις διεθνείς και ευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές, στην Κυπριακή πραγματικότητα η οποία αποτυπώνεται στα στοιχεία από την επιστημονική παρακολούθηση του φαινομένου, του Τμήματος Παρακολούθησης της ΑΑΕΚ, στα αποτελέσματα της εξωτερικής αξιολόγησης της Εθνικής Στρατηγικής 2013-2020 και στη δημόσια διαβούλευση στην οποία προέβηκε η ΑΑΕΚ.

Μπορείτε να δείτε το Σχέδιο Δράσης στην ιστοσελίδα της ΑΑΕΚ ή πατώντας το σύνδεσμο: <https://www.naac.org.cy/uploads/docs/80200a5115.pdf>.

4.1 ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΑΝΑ ΠΥΛΩΝΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

4.1.1 ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΥΛΩΝΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

Ο πυλώνας πρόληψης της Εθνικής Στρατηγικής 2021-2028 στηρίζεται στο μοντέλο της δημόσιας υγείας, το οποίο έχει μετρήσιμους και αποτελεσματικούς στόχους στην προσφορά ποικιλότροπης στήριξης, με το βλέμμα τόσο στο άτομο (βιοψυχοκοινωνική προσέγγιση), όσο και στην κοινωνική διάσταση της χρήσης και των εξαρτητικών συμπεριφορών, ούτως ώστε κατανοώντας κάτω υπό ποιες συνθήκες άτομα κάθε ηλικίας κάνουν χρήση ουσιών, νόμιμων ή παράνομων, να παρέχει ενδυνάμωση εκείνων των δεξιοτήτων και επιλογών που ενισχύουν την υγεία και την ευημερία του ατόμου και της κοινωνίας ευρύτερα.

Συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση

Η εμπλοκή της τοπικής αυτοδιοίκησης στην εφαρμογή προληπτικής πολιτικής σε επίπεδο κοινότητας αποτελεί καλή πρακτική σε ευρωπαϊκό επίπεδο και τονίζεται στη σχετική Στρατηγική της ΕΕ.

Η ΑΑΕΚ προχώρησε σε συνεργασίες με την Τοπική Αυτοδιοίκηση για την εφαρμογή συνεταιριστικών πολύ-επίπεδων και στοχευμένων προληπτικών προγραμμάτων.

Τα προληπτικά προγράμματα σχεδιάστηκαν από την ΑΑΕΚ λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες υποδομές των συμβαλλόντων Δήμων και κοινοτήτων. Η ΑΑΕΚ έχει την ευθύνη της αξιολόγησης των προτάσεων, καθώς και της παρακολούθησης της εφαρμογής του εκάστοτε προγράμματος.

Συνεχίστηκε η εφαρμογή προληπτικών προγραμμάτων, μέσω της διαδικασίας προκήρυξης προγραμμάτων από την ΑΑΕΚ, σε συνεργασία με:

- (α) τους Δήμους της επαρχίας Λάρνακας (Λάρνακας, Αραδίππου, Λιβαδιών, Λευκάρων, Δρομολαξιάς-Μενεού, Αθηνού)
- (β) τις Κοινότητες της επαρχίας Λευκωσίας (Λυθροδόντα, Αγίας Βαρβάρας, Μαθιάτη και Σιάς)
- (γ) τους Δήμους της επαρχίας Λεμεσού (Λεμεσού, Αγίου Αθανασίου, Μέσα Γειτονιάς, Γερμασόγειας, Ύψωνα, Κάτω Πολεμιδιών)
- (δ) τους Δήμους της επαρχίας Πάφου (Πάφου, Πέγειας, Γεροσκήπου και Πόλης Χρυσοχούς)

Τα προγράμματα χρηματοδοτούνται από την ΑΑΕΚ και τους συμβαλλόμενους Δήμους/ Κοινότητες.

Αξιοποίηση ειδικού κονδυλίου από τους Δήμους για δράσεις περιβαλλοντικής πρόληψης

Μετά από σχετική εισήγηση της ΑΑΕΚ προς την Εθνική Επιτροπή για Αντιμετώπιση της Εξάρτησης, πάρθηκε απόφαση όπως οι προϋπολογισμοί των Δήμων της ελεύθερης Κύπρου ενισχυθούν με ειδικό κονδύλι των €10,000 έκαστος για δράσεις και παρεμβάσεις περιβαλλοντικής πρόληψης, με συνολικό ποσό ύψους €300,000.

Το κονδύλι αυτό έχει αξιοποιηθεί από μεγάλο αριθμό Δήμων, κάποιοι από τους οποίους έχουν δείξει μάλιστα ενδιαφέρον για αξιοποίηση του και για δύο διαφορετικά έργα. Οι αιτήσεις αφορούσαν στην ενίσχυση υφιστάμενων ή δημιουργία νέων προληπτικών δράσεων στα πλαίσια της περιβαλλοντικής πρόληψης, η οποία αποτελεί επιστημονικά τεκμηριωμένη πρακτική στην πρόληψη των εξαρτήσεων. Σκοπός των δράσεων περιβαλλοντικής πρόληψης είναι να περιορίσουν την έκθεση σε ανθυγιεινές ή επικίνδυνες συμπεριφορές, όπως είναι η χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών, η βία, κ.ο.κ., και να προωθήσουν τη διαθεσιμότητα υγείων ευκαιριών. Με την ολοκλήρωση της αξιοποίησης του κονδυλίου, έχουν αιτηθεί 22 από τους 30 συνολικά Δήμους της ελεύθερης Κύπρου σε όλες τις επαρχίες (Λευκωσίας, Λακατάμειας, Αγλαντζιάς, Λατσιών, Τσερίου, Γερίου, Αγίου Δομετίου, Στροβόλου, Έγκωμης, Λεμεσού, Κάτω Πολεμιδιών, Ύψωνα, Αγίου Αθανασίου, Πόλης Χρυσοχούς, Γεροσκήπου, Πέγειας, Αθηνένου, Λιβαδιών, Δρομολαξιάς-Μενεού, Αραδίππου, Λευκάρων και Λάρνακας). Το συνολικό κονδύλι που έχει δοθεί για τις συγκεκριμένες δράσεις ανήλθε στις €290,000.



Μνημόνιο Συνεργασίας με το Υπουργείο Άμυνας

Η συνεργασία της ΑΑΕΚ και του ΥΠΑΜ στην εφαρμογή του μνημονίου συνεργασίας μεταξύ τους συνεχίζει απρόσκοπτα από το 2012, με ποιοτική αναβάθμιση των δράσεων που υλοποιούνται κάθε χρόνο. Μέρος των εν λόγω δράσεων αποτελεί η πραγματοποίηση έρευνας στην Εθνική Φρουρά, η οποία επαναλαμβάνεται κάθε δύο χρόνια με την επόμενη να πραγματοποιείται το 2024. Τα αποτελέσματα της έρευνας έχουν ως αποκλειστικό στόχο την καθοδήγηση των πολιτικών που θα υλοποιηθούν.

Στόχος του μνημονίου παραμένει η αποτροπή της χρήσης κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής θητείας, ιδιαίτερα στο χώρο της Εθνικής Φρουράς, η ενίσχυση των προστατευτικών παραγόντων, καθώς και η αντιμετώπιση των παραγόντων κινδύνου. Σημειώνεται ότι οι υπηρεσίες που παρέχονται μέσα στα πλαίσια του μνημονίου συνεργασίας, όπως οι ψυχολογικές υπηρεσίες αλλά και η παρουσία κοινωνικού λειτουργού επιχορηγούνται πλήρως από την ΑΑΕΚ και συνεχίζουν απρόσκοπτα. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα ανήκει στις παρεμβάσεις επιλεκτικής πρόληψης και στοχεύει στην παροχή ψυχολογικής υποστήριξης πρώτιστα σε στρατιώτες αλλά και ΣΥΟΠ (συμβασιούχοι οπλίτες) και στελέχη. Το πρόγραμμα έχει συμπληρώσει 10 χρόνια ζωής και έχει εξυπηρετήσει γύρω στα 5,200 άτομα. Παράλληλα μέρος του μνημονίου αποτελεί και το ανανεωμένο πρωτόκολλο παραπομπής οπλιτών σε θεραπευτικά προγράμματα του κρατικού και μη-κυβερνητικού τομέα.

Πρωτόκολλο παραπομπής μαθητών σε θεραπευτικά κέντρα

Το 2020 υπογράφηκε το ανανεωμένο πρωτόκολλο για την παραπομπή μαθητών/μαθητριών που εμφανίζουν εξαρτητικές συμπεριφορές σε θεραπευτικά προγράμματα. Με το πρωτόκολλο επιτυγχάνεται η συνεργασία ανάμεσα στο Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας και συγκεκριμένα με την Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής (ΥΣΕΑ), τον Οργανισμό Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας μέσα από τη Διεύθυνση Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας και τα κρατικά θεραπευτικά προγράμματα, καθώς επίσης και τα θεραπευτικά προγράμματα μη-κυβερνητικών οργανώσεων σε όλες τις επαρχίες.

Παρ' όλη την αύξηση της διαθεσιμότητας των προγραμμάτων σε παγκύπρια βάση, διαφάνηκε η ανάγκη αναβάθμισης και ενίσχυσης του μηχανισμού, τόσο του εντοπισμού, όσο και της παραπομπής από το σχολικό σύστημα, των μαθητών/τριών που αντιμετωπίζουν προβλήματα σχετικά με τη χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών ή παρουσιάζουν άλλες εξαρτητικές συμπεριφορές.

Κατά το 2022, καταρτίστηκε από πλευράς της Υπηρεσίας Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής (ΥΣΕΑ) του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας η ομάδα πυρήνας, η οποία αποτελεί μέρος του ανανεωμένου πρω-

τοκόλλου. Η εν λόγω ομάδα συμμετείχε και στις εκπαιδεύσεις για το Ευρωπαϊκό Εγχειρίδιο για την Πρόληψη που πραγματοποιήθηκαν από την ΑΑΕΚ. Η συνεργασία με την Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής συνέχισε εντός του 2023 και συνεχίζει απρόσκοπτα με στόχο την αύξηση των περιπτώσεων παραπομπής.

Με βάση την Ετήσια Έκθεση του ΥΠΑΝ για τη σχολική χρονιά 2022-2023 έχουμε τα πιο κάτω δεδομένα:

	ΓΥΜΝΑΣΙΑ: ΣΥΝΟΛΟ	ΛΥΚΕΙΑ: ΣΥΝΟΛΟ	ΤΕΣΕΚ: ΣΥΝΟΛΟ
Συμβουλευτική Παρέμβαση σε μαθητές/μαθήτριες, σύμφωνα με τα πιο κάτω θέματα: Εξαρτητικές συμπεριφορές από:			
α) ουσίες (αλκοόλ, κάπνισμα και παράνομες ουσίες) ή/και β) διαταραχή τυχερών παιχνιδιών (εκτός αν έχει γίνει διαχείριση μέσω παραπομπής σε θεραπευτικά προγράμματα με βάση το σχετικό πρωτόκολλο)	407	427	225
Γραπτές παραπομπές σε εξειδικευμένες υπηρεσίες / δομές	11	8	1
Γραπτές παραπομπές σε εξειδικευμένες υπηρεσίες / δομές οι οποίες δεν προχώρησαν λόγω μη συνεργασίας/συγκατάθεσης	2	0	0

Μνημόνιο Συνεργασίας με τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού

Η ΑΑΕΚ και ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού (ΚΟΑ) προχώρησαν κατά το 2021 στην ανανέωση του Μνημονίου Συνεργασίας για την περίοδο 2021-2024.

Κατά το 2023, μέσα από το κονδύλι που αφορά στο μνημόνιο συνεργασίας ΑΑΕΚ-ΚΟΑ, παραχωρήθηκε αθλητικός εξοπλισμός σε μαθητές-αθλητές ευάλωτων ομάδων. Συγκεκριμένα, στηρίχθηκαν 30 μαθητές/τριες (αθλητές/τριες)

μετά από αίτημα της Επιτροπής Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας του ΥΠΑΝ, ενώ δόθηκε στήριξη για προμήθεια αθλητικού εξοπλισμού σε 75 ασυνόδευτα παιδιά που διαμένουν στα «Σπίτια της Ελπίδας» του Οργανισμού "Hope For Children" CRC Policy Centre. Επίσης, μέσα από το συγκεκριμένο κονδύλι παραχωρήθηκε ποσό για κάλυψη των εξόδων για συμμετοχή εγκλωβισμένης αθλήτριας Muai Thai στο Μεσογειακό Πρωτάθλημα Muai Thai 2023.

Λειτουργία Εθνικής Επιτροπής για την Αντιμετώπιση του Συνδρόμου Εμβρυϊκού Αλκοολισμού και του Φάσματος Διαταραχής Εμβρυϊκού Αλκοολισμού

Η Εθνική Επιτροπή για την Αντιμετώπιση του Συνδρόμου Εμβρυϊκού Αλκοολισμού (ΣΕΑ) και του Φάσματος Διαταραχής Εμβρυϊκού Αλκοολισμού (ΦΔΕΑ), έχει συσταθεί με απόφαση της ΑΑΕΚ το 2018.

Για το 2023 προωθήθηκαν οι πιο κάτω δράσεις:

- ▶ Παροχή σύντομων παρεμβάσεων και διάχυση του οδηγού σχετικά με την κατανάλωση αλκοόλ κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης και την περίοδο του θηλασμού στα ελληνικά, αγγλικά, βουλγαρικά, ρουμανικά, αραβικά και γαλλικά.
- ▶ Συνέχιση της παροχής εκπαιδεύσεων σε επαγγελματίες σχετικά με την πρόληψη, διάγνωση και αντιμετώπιση του ΣΕΑ και του ΦΔΕΑ.
- ▶ Εφαρμογή του συστήματος παραπομπής παιδιών με ΦΔΕΑ με στόχο τη βελτίωση διάγνωσης και διαχείρισης περιστατικών παιδιών που γεννήθηκαν με ΦΔΕΑ.
- ▶ Παροχή επαρκούς στήριξης για τα παιδιά και τις οικογένειες τους που αντιμετωπίζουν πρόβλημα λόγω της χρήσης αλκοόλ και τον εντοπισμό, ενημέρωση και παραπομπή εγκύων γυναικών με πρόβλημα χρήσης ή/ και εξάρτησης στο αλκοόλ στις κατάλληλες υπηρεσίες μέσω του πρωτοκόλλου για την πρόληψη, ανίχνευση και αντιμετώπιση κατανάλωσης αλκοόλ στην εγκυμοσύνη και στο θηλασμό.
- ▶ Στόχος της Παγκόσμιας Ημέρας Ευαισθητοποίησης για το ΦΔΕΑ και ΣΕΑ ήταν η έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση των νέων γυναικών και νέων ζευγαριών σχετικά με το ΣΕΑ και του ΦΔΕΑ και η ενίσχυση τη σχετικής γνώσης ανάμεσα στους επαγγελματίες υγείας, μέσω της προώθησης των τηλεοπτικών σποτ, αφισών για νοσηλευτήρια και ιατρικά κέντρα και ενημερωτικών εντύπων.

Μνημόνιο Συνεργασίας με το Υφυπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας

Η ΑΑΕΚ, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της συνεργασίας της με το Υφυπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας και σε μια προσπάθεια περαιτέρω ενίσχυσης του σημαντικού ρόλου που διαδραματίζουν οι λειτουργοί υπηρεσιών κοινωνικής ευημερίας, πραγματοποίησαν εντός του 2023, σειρά εκπαιδευτικών ημερίδων σε λειτουργούς κοινωνικών υπηρεσιών του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας από όλες τις επαρχίες. Οι ημερίδες επικεντρώθηκαν σε θέματα ενημέρωσης για τον ρόλο και τις αρμοδιότητες της ΑΑΕΚ, καθώς και ενημέρωσης για θέματα πρόληψης και εξαρτητικών συμπεριφορών.



Εκπαιδεύσεις στο Ευρωπαϊκό Εγχειρίδιο Πρόληψης

Η ΑΑΕΚ έχει επενδύσει στην προώθηση της επιστημονικά τεκμηριωμένης πρόληψης, μέσα από την εκπαίδευση του προσωπικού της, έτσι ώστε να παρέχεται σε εθνικό επίπεδο η βασική εκπαίδευση στο Ευρωπαϊκό Εγχειρίδιο Πρόληψης (EUPC). Το EUPC βασίζεται στα τελευταία επιστημονικά και ερευνητικά δεδομένα, σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο, και έχει ως στόχο να προσφέρει τις βασικές γνώσεις για την πρόληψη και την επιστημονική βάση των πρακτικών που μπορούν, αποδεδειγμένα, να επιφέρουν αποτελέσματα.

Η εν λόγω εκπαίδευση απευθύνεται σε άτομα που θεωρούνται DOPs (Decision - Opinion - Policy makers) και ενδιαφέρονται για την επιστημονικά τεκμηριωμένη πρόληψη. Ο αριθμός των ατόμων που επηρεάζουν την κοινή γνώμη και διάφορες κοινωνικές ομάδες που έχουν λάβει τη βασική εκπαίδευση του EUPC ανέρχεται στα 53. Στόχος της ΑΑΕΚ είναι να παρέχεται η εν λόγω εκπαίδευση σε συστηματική βάση.

Εντός του 2023, πραγματοποιήθηκαν δύο τέτοιες εκπαιδεύσεις, στις 22-23 Μαρτίου 2023 και στις 26-28 Σεπτεμβρίου 2023, στις οποίες συμμετείχαν συνεργάτες της ΑΑΕΚ από κρατικές και μη-κρατικές υπηρεσίες.

Σημειώνεται ότι η ΑΑΕΚ διαθέτει τέσσερις Εθνικούς Εκπαιδευτές (National Trainers) οι οποίοι ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση τους από το EMCDDA.



Συμμετοχή στο 14^ο Συνέδριο του European Society for Prevention Research (EUSPR)

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος Πολιτικής κ. Βύρωνας Γκέιστ και ο λειτουργός Γαβριήλ Ευστρατίου, ως Εθνικοί Εκπαιδευτές EUPC συμμετείχαν εκ μέρους της ΑΑΕΚ στο 14ο Συνέδριο του EUSPR, που διεξήχθη στις 4-6 Οκτωβρίου 2023, στο Σαράγιεβο της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης.

Το θέμα του συνεδρίου ήταν “Optimizing Prevention Infrastructures”, όπου και δόθηκε η ευκαιρία στους συμμετέχοντες να παρακολουθήσουν εργαστήρια για την επιστημονικά-τεκμηριωμένη πρόληψη, τις πρόσφατες εξελίξεις και έρευνες στον τομέα της πρόληψης, την μείωση του κοινωνικού στίγματος, τη δημιουργία υποδομών για την αποτελεσματική πρόληψη, κλπ.



Συνάντηση εκπαιδευτών EUPC και Συνέδριο Πρόληψης στην Πολωνία

Ο λειτουργός της ΑΑΕΚ Γαβριήλ Ευστρατίου συμμετείχε, εκ μέρους της ΑΑΕΚ, στη συνάντηση ενημέρωσης των εκπαιδευτών EUPC που διεξήχθη στην Πολωνία, στις 24-26 Οκτωβρίου 2023. Οι εκπαιδευτές είχαν την ευκαιρία να συζητήσουν κοινά ζητήματα των εκπαιδύσεων και πιθανές λύσεις στα εμπόδια των DOPs.

Παράλληλα, διεξήχθη το 5^ο Διεθνές Συνέδριο με θέμα “Drug prevention and monitoring at the local level - challenges and opportunities”. Κατά τη διάρκεια του συνεδρίου, παρουσιάστηκαν θεματικές όπως ο ρόλος των υπηρεσιών επιβολής του νόμου στην πρόληψη, η κάνναβη στον 21ο αιώνα, η καθοριστική σημασία της έρευνας και της παρακολούθησης, κ.ο.κ.



Εγκρίσεις και επιχορηγήσεις προληπτικών προγραμμάτων

Η ΑΑΕΚ, στο πλαίσιο της διαδικασίας αδειοδότησης προγραμμάτων που προνοείται από τον νόμο της κατά το έτος 2023, αδειοδότησε τη λειτουργία συνολικά 15 προληπτικών προγραμμάτων (10 επιχορηγημένα και 5 αδειοδοτημένα).

Για σκοπούς κάλυψης των κενών που παρατηρούνται ως προς την εφαρμογή των προγραμμάτων πρόληψης στην Κύπρο, η ΑΑΕΚ εφαρμόζει τη διαδικασία πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για την εφαρμογή στοχευμένων προγραμμάτων, τα οποία επιχορηγούνται στο σύνολο τους από την ΑΑΕΚ.

Πιο κάτω παρατίθενται τα προληπτικά προγράμματα τα οποία επιχορηγήθηκαν από την ΑΑΕΚ μέχρι το τέλος του 2023.

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ 2023

ΟΝΟΜΑ: «Φοίνικας: Κοινοτική Υπηρεσία Στήριξης Οικογένειας, Παιδιών και Εφήβων»

ΠΕΡΙΟΧΗ: Σε κοινότητες της επαρχίας Λευκωσίας

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Ο «Φοίνικας» αποτελεί την εφαρμογή ενός προληπτικού κοινοτικού προγράμματος πολυεπίπεδης στήριξης στις κοινότητες Λυθροδόντα, Αγίας Βαρβάρας, Μαθιάτη και Σιας της επαρχίας Λευκωσίας. Μέσα από το πρόγραμμα προωθούνται στοχευμένες δράσεις από επαγγελματίες που απευθύνονται σε παιδιά, σε εφήβους, σε οικογένειες, σε εκπαιδευτικούς, σε γονείς, καθώς και στην ευρύτερη κοινότητα. Το πρόγραμμα ολοκληρώνεται τον Απρίλιο του 2024.

ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΧΟΥ: Παιδιά, έφηβοι, οικογένειες, εκπαιδευτικοί, γονείς που διαμένουν στις συγκεκριμένες κοινότητες.

ΔΡΑΣΕΙΣ: Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών (κατ' οίκον και σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους) στις κοινότητες Λυθροδόντα, Αγίας Βαρβάρας, Σιας και Μαθιάτη, ένταξη σχολικού κοινωνικού λειτουργού στα δημοτικά σχολεία της περιοχής, παροχή εκπαιδευτικών βιωματικών εργαστηρίων σε γονείς, καλοκαιρινά ψυχοεκπαιδευτικά βιωματικά εργαστήρια σε παιδιά και παροχή διευκολύνσεων για κάλυψη εκπαιδευτικών αναγκών παιδιών.

ΦΟΡΕΑΣ: Πανεπιστήμιο Frederick

ΟΝΟΜΑ: «Ευθύνη όλων μας να είσαι καλά»

ΠΕΡΙΟΧΗ: Στους Δήμους Μείζονος Λεμεσού

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Στόχοι του προγράμματος είναι ο εντοπισμός παιδιών που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, η αξιολόγηση των αναγκών τους σε κοινωνικό, εκπαιδευτικό, ψυχολογικό επίπεδο και η προσπάθεια κάλυψης αυτών των αναγκών μέσω του προγράμματος και άλλων κατάλληλων υπηρεσιών. Απώτερος σκοπός είναι στη ζωή των παιδιών να υπάρξει μείωση των παραγόντων κινδύνου για ανάπτυξη χρήσης, προβληματικής χρήσης και εξάρτησης ουσιών ή άλλων συμπεριφορών και ταυτόχρονα να προσφερθούν στο παιδί παράγοντες οι οποίοι να το προστατεύουν, όπως η ενασχόληση του με υγιείς δραστηριότητες, η πρόοδος στην σχολική του επίδοση, η ψυχολογική στήριξη στο ίδιο ή στους γονείς του και οτιδήποτε άλλο κριθεί σημαντικό. Όλες οι

υπηρεσίες προσφέρονται δωρεάν. Το πρόγραμμα λειτουργεί από τον Ιανουάριο του 2018. Για το 2023 το πρόγραμμα εξυπηρέτησε 63 παιδιά από 34 διαφορετικές οικογένειες, ηλικίας 6-22 χρονών που προέρχονται από ευάλωτες ομάδες όπως καθορίζονται από την Εθνική Στρατηγική της ΑΑΕΚ.

ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΧΟΥ: Παιδιά, έφηβοι, οικογένειες, γονείς που διαμένουν στους Δήμους Μείζονος Λεμεσού.

ΔΡΑΣΕΙΣ: Μαθησιακή υποστήριξη, υπηρεσίες συμβουλευτικής και ψυχολογικής στήριξης στα παιδιά ή και τις οικογένειες, διασύνδεση των παιδιών του προγράμματος σε υγιείς δραστηριότητες σε συνεργασία με άλλους φορείς (δημοτικούς, κοινοτικούς, μη κυβερνητικούς και ιδιωτικούς).

ΦΟΡΕΑΣ: Συμβουλευτικός Σταθμός Πρόληψης και Συμβουλευτικής ΟΔΥΣΣΕΑ - ΚΕΝΘΕΑ

ΟΝΟΜΑ: «Αξίζω μια Ευκαιρία»

ΠΕΡΙΟΧΗ: Περιοχές της επαρχίας Λευκωσίας

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Γενικός σκοπός του προγράμματος είναι η ενίσχυση και η υποστήριξη παιδιών και εφήβων (ηλικίας 8-15 ετών) τα οποία ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, και των οικογενειών τους, ως προς την αποτροπή της χρήσης.

Το πρόγραμμα με την παρούσα δομή λειτουργεί μέχρι και τον Αύγουστο 2022 όπου και η ΑΑΕΚ προέβηκε σε νέα προκήρυξη η οποία αφορούσε την επαρχία Λευκωσίας. Η εν λόγω προκήρυξη κατοχυρώθηκε τέλος του 2022 στο ΚΕΝΘΕΑ με τη συνεχιση του προγράμματος «Αξίζω μια ευκαιρία» και τη συνέχιση παρακολούθησης των περιπτώσεων που εξυπηρετούνταν από πριν καθώς και από άλλα προληπτικά προγράμματα της επαρχίας Λευκωσίας που ολοκληρώθηκαν αλλά και την ένταξη νέων περιστατικών.

ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΧΟΥ: Παιδιά και έφηβοι υψηλού κινδύνου ηλικίας 8 – 15 ετών.

ΔΡΑΣΕΙΣ: Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τον εντοπισμό των παιδιών/οικογενειών, αξιολόγηση των αναγκών τους καθώς και στη διασύνδεση τους με σχετικές υπηρεσίες για κάλυψη των αναγκών τους (π.χ. ψυχολογική στήριξη, μαθησιακή υποστήριξη), διασύνδεση με υγιείς δραστηριότητες ή μίσθωση αντίστοιχων υπηρεσιών. Το πρόγραμμα μέχρι και το τέλος του 2023 εξυπηρέτησε μέχρι 105 παιδιά.

ΦΟΡΕΑΣ: ΚΕΝΘΕΑ

ΟΝΟΜΑ: ACT

ΠΕΡΙΟΧΗ: Επαρχίες Λευκωσίας και Λάρνακας

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Σκοπός του προγράμματος είναι η πρόληψη ή αναχαίτιση της χρήσης ουσιών και άλλων επιβλαβών συμπεριφορών στην ομάδα στόχου.

ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΧΟΥ: Έφηβοι/ες ηλικίας 13-17 ετών που διαμένουν σε εφηβικούς ξενώνες νεανίδων και σε παιδικές στέγες αλλά και οι ιδρυματικοί λειτουργοί.

ΔΡΑΣΕΙΣ: Οι παρεμβάσεις γίνονται, τόσο σε ατομικό, όσο και σε ομαδικό επίπεδο και περιλαμβάνουν εκπαίδευση σε τεχνικές αυτοδιαχείρισης και αυτοελέγχου, ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων, ψυχοεκπαίδευση, δημιουργικές δραστηριότητες, κοινές δραστηριότητες με το προσωπικό και ανάπτυξη υποστηρικτικού δικτύου.

ΦΟΡΕΑΣ: ΙΨΕΠΑ - Ινστιτούτο Ψυχοθεραπείας

ΟΝΟΜΑ: «Σύγχρονοι δρόμοι» στην Προπαρσκευαστική

ΠΕΡΙΟΧΗ: Επαρχίες Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Σκοπός του προγράμματος είναι η πλαισίωση και η επανένταξη των μαθητών/τριών στο σχολικό περιβάλλον, η απομάκρυνση τους από την αδράνεια και τους διάφορους κοινωνικούς κινδύνους, το κοινωνικό στιγματισμό και η παροχή σε αυτούς ενός ασφαλούς πλαισίου για ενίσχυση των βασικών μαθησιακών και άλλων δεξιοτήτων που χρειάζονται για να κάνουν σωστές και υγιείς επιλογές στη ζωή τους, σε συνεργασία με τους υφιστάμενους ειδικούς του κάθε σχολείου. Συγκεκριμένα, η ομάδα στόχου του προγράμματος είναι οι μαθητές/τριες, οι οικογένειες τους και οι υφιστάμενοι επαγγελματίες/ειδικοί. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται πλήρως από το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας. Το πρόγραμμα ολοκληρώνεται το 2023 και θα προκηρυχθεί εκ νέου σε συνεργασία με το ΥΠΑΝ.

ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΥ: Μαθητές/τριες Προπαρσκευαστικής, Εκπαιδευτικοί, Γονείς.

ΔΡΑΣΕΙΣ: Οι παρεχόμενες υπηρεσίες του προγράμματος είναι: κάλυψη ψυχοκοινωνικών αναγκών, εναλλακτική απογευματινή απασχόληση/καλοκαιρινή απασχόληση, εκπαιδευτικά σεμινάρια.

ρια για ειδικούς και εκπαιδευτικούς, ομαδικό πρόγραμμα γονέων, ομαδικές εκπαιδεύσεις μαθητών/τριών, διασύνδεση με την αγορά εργασίας.

ΦΟΡΕΑΣ: Σύνδεσμος Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας στην Οικογένεια (ΣΠΑΒΟ)

ΟΝΟΜΑ: Πρόγραμμα ψυχολογικής, κοινωνικής και εκπαιδευτικής υποστήριξης στα Εσπερινά Γυμνάσια και Εσπερινές Σχολές Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης – «ΕΣΠΕΡΙΔΕΣ»

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Το πρόγραμμα ψυχολογικής, κοινωνικής και εκπαιδευτικής υποστήριξης στα εσπερινά γυμνάσια και εσπερινές σχολές τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης – «ΕΣΠΕΡΙΔΕΣ» συνεχίζει την υλοποίησή του με την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς 2023-2024.

ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΧΟΥ:

- A) Μαθητές/τριες των Εσπερινών Γυμνασίων και Λυκείων και των Εσπερινών Σχολών Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης,
- B) Μέλη οικογενειών των μαθητών/τριων,
- Γ) Εκπαιδευτικοί/Ειδικοί των σχολείων.

ΦΟΡΕΑΣ: Σύνδεσμος για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια (ΣΠΑΒΟ)

ΟΝΟΜΑ: «ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΔΕΛΤΑ – Γνωστικοσυναισθηματική στήριξη με επίκεντρο το σχολικό περιβάλλον»

ΠΕΡΙΟΧΗ: Δήμοι Πάφου, Πέγειας, Γεροσκήπου και Πόλης Χρυσού

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Στόχος του προγράμματος είναι η παροχή, σε συνεργασία με το σχολικό περιβάλλον (εκπαιδευτικούς, γονείς, μαθητές), εξατομικευμένης και τακτικής στήριξης σε παιδιά δημοτικού και γυμνασιακού επιπέδου γύρω από τα μαθησιακά και άλλα νευροαναπτυξιακά προβλήματα που αντιμετωπίζουν και για τα οποία το δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα δεν μπορεί να ανταποκριθεί, ενώ και ο προϋπολογισμός της οικογένειας που ανήκουν τα εν λόγω παιδιά δεν μπορεί να καλύψει ικανοποιητικά την αγορά των αναγκαίων υπηρεσιών για τη φροντίδα του παιδιού.

ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΧΟΥ: Μαθητές ηλικίας από 8-15 χρονών, γονείς και κηδεμόνες τους, εκπαιδευτικοί και άλλοι ενήλικες που διαμένουν στους Δήμους της επαρχίας Πάφου.

ΔΡΑΣΕΙΣ: Μαθησιακή υποστήριξη, υπηρεσίες συμβουλευτικής και ψυχολογικής στήριξης στα παιδιά ή και τις οικογένειες τους, διασύνδεση των παιδιών του προγράμματος σε υγιείς δραστηριότητες σε συνεργασία με άλλους φορείς (δημοτικούς, κοινοτικούς, μη κυβερνητικούς και ιδιωτικούς).

ΦΟΡΕΑΣ: Ίδρυμα Μαργαρίτα Λιασίδου

ΟΝΟΜΑ: Hug of inclusion

ΠΕΡΙΟΧΗ: Παγκύπρια

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Γενικός σκοπός του προγράμματος είναι η ενίσχυση και η υποστήριξη παιδιών και εφήβων (ηλικίας 8-15 ετών) τα οποία ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, και των οικογενειών τους, ώστε να παραμένουν υγιή και ενεργά μέλη της τοπικής κοινωνίας.

ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΧΟΥ: Παιδιά και έφηβοι υψηλού κινδύνου ηλικίας 8 – 15 ετών που προέρχονται από ευάλωτες οικογένειες και συγκεκριμένα από οικογένειες με παρουσία ψυχιατρικού προβλήματος και προβλήματος διαταραχής χρήσης κατάχρησης ουσιών ή και των δύο προβλημάτων μαζί, με παρουσία νομικών προβλημάτων κ.α που υφίστανται επιβάρυνση, κοινωνικό αποκλεισμό και στίγμα, καθώς και για τα μέλη της οικογένειας και του ευρύτερου οικογενειακού και κοινωνικού περιβάλλοντος των παιδιών αυτών.

ΔΡΑΣΕΙΣ: Εντοπισμός παιδιών και εφήβων (ηλικίας 8-15 ετών) και των οικογενειών τους, που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, διασφάλιση της πρόσβασης των παιδιών σε υγιείς καθημερινές δραστηριότητες, ρουτίνας και συνήθειες, πραγματοποίηση πρόληψης, έγκαιρης παρέμβασης και αντιμετώπισης καταστάσεων, οι οποίες θέτουν τα παιδιά και τις οικογένειές τους σε κίνδυνο ανάπτυξης συμπεριφορών κατάχρησης ουσιών, αλκοόλ, παραβατικής συμπεριφοράς, διαταραχής τυχερών παιχνιδιών και ψυχικών διαταραχών.

ΦΟΡΕΑΣ: Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού

Όνομα: ΕπίΔΡΑΣΗ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Προληπτική παρέμβαση στις ηλικιακές ομάδες της προεφηβείας (8-12 ετών), μέσης (12-16 ετών) και τελικής εφηβείας (16-18 ετών), η οποία να στοχεύει στην αποτροπή των παραγόντων κινδύνου για χρήση νόμιμων (π.χ. αλκοόλ) και παρανόμων ουσιών εξάρτησης και με γνώμονα την εμπλοκή ατόμων τα οποία προέρχονται από περιβάλλοντα στα οποία παρατηρούνται αυξημένοι παράγοντες κινδύνου για εξέλιξη της εξαρτητικής συμπεριφοράς.

ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΣ:

- ▶ Προεφηβεία (8-12 ετών)
- ▶ Μέση εφηβεία (12-16 ετών)
- ▶ Τελική εφηβεία (16-18 ετών)
- ▶ Γονείς προεφήβων και εφήβων στη μέση ή τελική εφηβεία

ΔΡΑΣΕΙΣ: Παροχή βιωματικών εργαστηρίων για προεφήβους/ εφήβους τα οποία εργαστήρια θα είναι διάρκειας 16 ωρών, παροχή βιωματικών εργαστηρίων στη βάση του μοντέλου ΘΑΔ για γονείς, παροχή περαιτέρω υποστηρικτικής καθοδήγησης (mentoring program) σε εφήβους που είτε εκφράσουν την ανάγκη είτε τους προταθεί βάση της ατομικής τους αξιολόγησης.

ΦΟΡΕΙΣ: Ίδρυμα Μεσόγειος – Πρόληψη & Υγεία, Center of Interdisciplinary Science Promotion & Innovative Research (InSPIRE)

ΟΝΟΜΑ: ΕπίΔΡΑΣΗ Ζωής

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Προληπτική παρέμβαση στις ηλικιακές ομάδες της προεφηβείας (8-12 ετών), μέσης (12-16 ετών) και τελικής εφηβείας (16-18 ετών), η οποία να στοχεύει στην αποτροπή των παραγόντων κινδύνου για χρήση νόμιμων (π.χ. αλκοόλ) και παρανόμων ουσιών εξάρτησης και με γνώμονα την εμπλοκή ατόμων τα οποία προέρχονται από περιβάλλοντα στα οποία παρατηρούνται αυξημένοι παράγοντες κινδύνου για εξέλιξη της εξαρτητικής συμπεριφοράς. Το πρόγραμμα εφαρμόζεται στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου και συγχρηματοδοτείται από την ΑΑΕΚ και τον Οργανισμό Νεολαίας Κύπρου.

ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΣ:

- ▶ Προεφηβεία (8-12 ετών)
- ▶ Μέση εφηβεία (12-16 ετών)
- ▶ Τελική εφηβεία (16-18 ετών)
- ▶ Γονείς προεφήβων και εφήβων στη μέση ή τελική εφηβεία

ΔΡΑΣΕΙΣ: Παροχή βιωματικών εργαστηρίων για προεφήβους/ εφήβους τα οποία εργαστήρια θα είναι διάρκειας 16 ωρών, παροχή βιωματικών εργαστηρίων στη βάση του μοντέλου ΘΑΔ για γονείς, παροχή περαιτέρω υποστηρικτικής καθοδήγησης (mentoring program) σε εφήβους που είτε εκφράσουν την ανάγκη, είτε τους προταθεί βάση της ατομικής τους αξιολόγησης.

ΦΟΡΕΙΣ:

Ίδρυμα Μεσόγειος – Πρόληψη & Υγεία, Center of Interdisciplinary Science Promotion & Innovative Research (InSPIRE)

ΟΝΟΜΑ: «Περιοδεύουσα Συμβουλευτική Λάρνακας για γονείς και παιδιά»

ΠΕΡΙΟΧΗ: Επαρχία Λάρνακας

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Παροχή πολυεπίπεδης στήριξης για άτομα που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες και διαμένουν στους δήμους της επαρχίας Λάρνακας. Το πρόγραμμα εφαρμόζεται από το Κυπριακό Ινστιτούτο Ψυχοθεραπείας από τον Ιανουάριο 2018, και έχει σαν στόχο τον εντοπισμό παιδιών και εφήβων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες και την παροχή στήριξης σε αυτά και τις οικογένειές τους, και τη διασύνδεση τους με υφιστάμενες υπηρεσίες για μαθησιακή στήριξη, ψυχολογική στήριξη ή/και συμμετοχή σε υγιείς, εναλλακτικές δραστηριότητες, αναλόγως της εκτίμησης αναγκών τους.

ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΣ: Ευάλωτες ομάδες στην επαρχία Λάρνακας.

ΔΡΑΣΕΙΣ: Πρώτο επίπεδο παρέμβασης: Δράσεις για στοχευμένη ενημέρωση των ευάλωτων στην εξάρτηση οικογενειών που διαμένουν στους Δήμους της Επαρχίας Λάρνακας (πληθυσμός - στόχος) και προσέλκυση του ενδιαφέροντός τους για τις υπηρεσίες της Περιοδεύουσας Συμβουλευτικής και του Λεκτορίου Γονέων.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ: Δράσεις για επεξεργασία αιτημάτων που υποβλήθηκαν από τον πληθυσμό στόχο, έλεγχος καταλληλότητας των αιτητών για λήψη των παρεχόμενων υπηρεσιών και παροχή στον πληθυσμό - στόχο εξατομικευμένης φροντίδας στο πλαίσιο της Περιοδούμενης Συμβουλευτικής και του Λεκτόριου Γονέων.

ΤΡΙΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ: Δράσεις για την εφαρμογή καινοτόμων και άλλων ιδεών με υψηλή προληπτική αξία σε κοινοτικό επίπεδο αυτόνομα ή ενσωματωμένες σε προγραμματισμένες κοινοτικές δραστηριότητες στις περιοχές που διαμένει ο πληθυσμός - στόχος.

ΦΟΡΕΑΣ: Κυπριακό Ινστιτούτο Ψυχοθεραπείας, ΚΕΣΥΨΥ

ΟΝΟΜΑ: «Ιστός» για την παροχή υποστηρικτικών απογευματινών υπηρεσιών σε ευάλωτους/ες μαθητές/τριες, σε Γυμνάσια και Λύκεια Παγκύπρια, στο πλαίσιο συνεργασίας ΥΠΑΝ και ΑΑΕΚ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Το πρόγραμμα στοχεύει στην παροχή στήριξης και καθοδήγησης προς τους μαθητές που αντιμετωπίζουν διάφορες προκλήσεις στην προσωπική, οικογενειακή ή μαθητική τους ζωή, έτσι ώστε αυτοί οι μαθητές να τύχουν αποτελεσματικού χειρισμού μέσω της έγκαιρης παρέμβασης για την απομάκρυνση τους από τους διάφορους κοινωνικούς κινδύνους. Παράλληλα, το πρόγραμμα παρέχει σε αυτά τα άτομα ένα ασφαλές πλαίσιο για την ενίσχυση των βασικών δεξιοτήτων που χρειάζονται για να κάνουν σωστές και υγιείς επιλογές στη ζωή τους. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται πλήρως από το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας. Η υλοποίηση του προγράμματος επανεκκίνησε για την 2η χρονιά λειτουργίας του στις 2 Οκτωβρίου 2022 και είχε διάρκεια μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2023.

ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΣ: Το πρόγραμμα έχει σκοπό την παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών σε περιπτώσεις μαθητών/μαθητριών Γυμνασίου και Λυκείου Παγκύπρια, οι οποίοι/οποίες αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσκολίες στην προσωπική, οικογενειακή ή μαθητική τους ζωή, και προβλήματα ενσωμάτωσης/συμπεριφοράς στο σχολικό περιβάλλον, τα οποία πιθανόν να συνδέονται με τη χρήση

ουσιών εξάρτησης, καθώς και προβλήματα στη συνεργασία της οικογένειας με το σχολείο λόγω ενδοοικογενειακών θεμάτων. Ο βαθμός δυσκολίας τους δύναται να είναι τέτοιος ώστε να μην μπορούν να τύχουν χειρισμού από τις υφιστάμενες υπηρεσίες που παρέχονται στο εκπαιδευτικό πλαίσιο ή στο πλαίσιο του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση των Παράνομων Ουσιών Εξάρτησης στο Σχολείο.

Από την έναρξη της υλοποίησης του έργου μέχρι και τη λήξη του έχουν παραπεμφθεί για χειρισμό συνολικά 28 περιστατικά με σοβαρές δυσκολίες στην προσωπική, οικογενειακή ή μαθητική τους ζωή. Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια της 2ης χρονιάς λειτουργίας του προγράμματος, παραπέμφθηκαν 14 περιστατικά στην επαρχία Λευκωσίας, 7 στην επαρχία Λάρνακας, 7 στην επαρχία Λεμεσού, ενώ δεν παραπέμφθηκαν περιστατικά στην Πάφο και στην ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου.

ΔΡΑΣΕΙΣ: Η παροχή στήριξης δίνεται κυρίως μέσω απογευματινών υγιών δραστηριοτήτων, ψυχο-εκπαίδευσης, μαθησιακής στήριξης ή και άλλων υπηρεσιών ανάλογα με την εκτίμηση αναγκών της κάθε περίπτωσης, με απώτερο στόχο την ενίσχυση της προσωπικότητάς τους, την ανάδειξη των δεξιοτήτων τους, την αλλαγή της συμπεριφοράς τους καθώς επίσης και την καθυστέρηση ή και την αποτροπή της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών ή άλλων επιβλαβών συμπεριφορών μέσα από τη δημιουργία αποτρεπτικού περιβάλλοντος.

ΦΟΡΕΑΣ: Πανεπιστήμιο Λευκωσίας / EDEX Educational Excellence Corporation

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ 2023

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ €
Φοίνικας: Κοινωνική Υπηρεσία Στήριξης Οικογένειας, Παιδιών και Εφήβων	30,000
Ευθύνη όλων μας να είσαι καλά - Λεμεσού	16,386
Αξίζω μια Ευκαιρία - Λευκωσία	65,851
Συμφωνία μεταξύ ΑΑΕΚ-KENΘΕΑ για Ε.Φ	42,355
Επίδραση Ζωής	47,321
ΕΛΑΝΗ	4,000
Act	5,917
Περιοδεύουσα Μαργαρίτα Δέλτα	24,500
Περιοδεύουσα Λάρνακας	28,000
Σύμπλευση Πάφου	11,460
Προπαρασκευαστική	34,860
ΙΣΤΟΣ	14,940
ΣΥΝΟΛΟ	325,590

4.1.2 ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΥΛΩΝΑ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ), ο όρος της θεραπείας χρησιμοποιείται για να προσδιορίσει τη διαδικασία που ξεκινά όταν ένα άτομο έρχεται σε επαφή με τον επαγγελματία υγείας ή με κάποια άλλη υπηρεσία της κοινότητας, την οποία ενδέχεται να συνεχίσει μέσα από διαδοχικές εξειδικευμένες παρεμβάσεις έως ότου επιτευχθεί το ανώτατο δυνατό επίπεδο υγείας και ευημερίας του.

Ο Οδηγός Θεραπείας της ΑΑΕΚ ορίζει τη «θεραπεία» ως οποιοδήποτε πρόγραμμα ή παρέμβαση απευθύνεται άμεσα σε άτομα που έχουν προβλήματα με τη χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών, παράνομων και νόμιμων (αλκοόλ, καπνός, φάρμακα) ή προβλήματα από την ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια, εντός και εκτός διαδι-

κτύου, και η οποία στοχεύει στη βελτίωση της ψυχολογικής, σωματικής και κοινωνικής τους κατάστασης.

Έγκριση και Επιχορήγηση Θεραπευτικών Κέντρων

Η ΑΑΕΚ, στο πλαίσιο της διαδικασίας αδειοδότησης προγραμμάτων που προνοεί η νομοθεσία, αδειοδοτεί στην παρούσα στιγμή (2024) τη λειτουργία 32 θεραπευτικών κέντρων/δομών (17 κρατικών και 15 μη-κρατικών). Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα αδειοδοτημένα θεραπευτικά κέντρα του 2023, ακολουθήστε [το σύνδεσμο](#) ή βλ. το [χάρτη παρεχόμενων υπηρεσιών](#).

Ταυτόχρονα, η ΑΑΕΚ προκηρύσσει σε ετήσια βάση διαδικασία επιχορήγησης των εγκεκριμένων προγραμμάτων. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για σκοπούς επιχορήγησης έχουν οι μη-κυβερνητικοί οργανισμοί (σωματεία, φιλανθρωπικά ιδρύματα και άλλοι ιδιωτικοί μη-κερδοσκοπικοί

οργανισμοί), Πανεπιστημιακά ιδρύματα, κυβερνητικές υπηρεσίες και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα οποία εφαρμόζουν εγκεκριμένα προγράμματα θεραπείας.

Μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας επιχορηγήσεων, η ΑΑΕΚ ενίσχυσε οικονομικά 10 συνολικά θεραπευτικά προγράμματα κατά το έτος 2023, δαπανώντας το συνολικό ποσό των €469,000. Πέραν της διαδικασίας των επιχορηγήσεων θεραπευτικών προγραμμάτων, η ΑΑΕΚ χρηματοδοτεί πλήρως τη λειτουργία δύο θεραπευτικών δομών για ανήλικους και μερικώς μία θεραπευτική δομή για τη παθολογική εξάρτηση από τα τυχερά παιχνίδια (σε συνεργασία και συγχρηματοδότηση με την Εθνική Αρχή Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο). Πρόκειται για το Κέντρο Θεραπείας Εσωτερικής διαμονής Ανηλίκων/Νεαρών που ανέλαβε να λειτουργήσει το Ίδρυμα Θεραπευτική Κοινότητα «Αγία Σκέπη», το Θεραπευτικό Κέντρο Ανηλίκων εξωτερικής διαμονής «Αποφασίζω – 18 κάτω» που ανέλαβε να λειτουρ-

γήσει το ΚΕΣΥΨΥ και το Πρόγραμμα Συμβουλευτικής και Απεξάρτησης από τα Τυχερά Παιχνίδια «ΦΑΡΟΣ» που ανέλαβε να λειτουργήσει το ΚΕΝ-ΘΕΑ. Για το 2023, οι συγκεκριμένες δομές χρηματοδοτήθηκαν από την ΑΑΕΚ με τα ποσά των €500,000, €19,000 και €20,923 αντίστοιχα.



ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ 2023

A/A	ΦΟΡΕΑΣ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΠΟΣΟ € ΓΙΑ ΤΟ 2023
1	Παγκύπριος Αντιναρκωτικός Σύνδεσμος	Κέντρο άμεσης πρόσβασης και μείωσης της βλάβης «ΣΤΟΧΟΣ»	21.156
2	Οδυσσέας	Πρόγραμμα ψυχολογικής απεξάρτησης «Οδυσσέας»	15.000
3	Θεραπευτική Κοινότητα RETO Κύπρου	Θεραπευτικό Πρόγραμμα Απεξάρτησης RETO Κύπρου	34.516
4	ΚΕΣΥΨΥ	Ψυχοθεραπευτική Εστία Μακρόβιας Απεξάρτησης (Ψ.Ε.Μ.Α)	76.080
5	Σύμπραξη Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κύπρου και ΚΕΣΥΨΥ	Σταθμός συμβουλευτικής «ΑποφασίζΩ»	68.000
6	Σταθμός Πρόληψης και Συμβουλευτικής «Ιθάκη»	Εξωτερικό πρόγραμμα ψυχολογικής απεξάρτησης «Ιθάκη»	16.589
7	Τόλημη Πάφου	Θεραπευτικό πρόγραμμα «Η ΤΟΛΜΗ»	28.659
8	Ίδρυμα Θεραπευτική Κοινότητα «Αγία Σκέπη»	Θεραπευτική κοινότητα «Αγία Σκέπη»	150.000
9	Αχιλλέας	Πρόγραμμα ψυχολογικής απεξάρτησης «Αχιλλέας»	20.000
10	ΚΕΣΥΨΥ	Safe Horizon II	39.000
ΣΥΝΟΛΟ			469.000

Λειτουργία κέντρου παροχής θεραπείας σε άτομα που παρουσιάζουν προβληματική ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια στην επαρχία Αμμοχώστου

Η ΑΑΕΚ και η Εθνική Αρχή Στοιχημάτων, λειτουργώντας στη βάση της Εθνικής Στρατηγικής για την Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων 2021-28 και της Στρατηγικής Ασφαλούς Παιχνιδιού 2022-25, υλοποίησαν την κοινή τους προτεραιότητα για τη λειτουργία ενός θεραπευτικού κέντρου για τα άτομα που αντιμετωπίζουν προβλήματα σχετικά με την ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια στην επαρχία της Αμμοχώστου, όπου δεν υφίσταται άλλη διαθέσιμη υπηρεσία για τον σκοπό αυτό.

Στο εν λόγω πλαίσιο, η ΑΑΕΚ προκήρυξε διαγωνισμό με στόχο τη λειτουργία «Θεραπευτικού Κέντρου Ενηλίκων που αντιμετωπίζουν προβλήματα σχετικά με την ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια» στην επαρχία Αμμοχώστου και κατέληξε στην ανάθεση της σύμβασης στο ΚΕΝΘΕΑ. Το Πρόγραμμα Συμβουλευτικής και Θεραπείας για άτομα που αντιμετωπίζουν προβλήματα με τα τυχερά παιχνίδια «Κίνητρο» ξεκίνησε τη λειτουργία του τον Σεπτέμβριο του 2023. Το κόστος λειτουργίας του προγράμματος θα καλυφθεί εξ' ολοκλήρου από την Εθνική Αρχή Στοιχημάτων.

Μεταξύ των δύο Αρχών συμφωνήθηκε επίσης η προώθηση της λειτουργίας «Θεραπευτικού Κέντρου Ενηλίκων που αντιμετωπίζουν προβλήματα σχετικά με την ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια» στην επαρχία της Πάφου, έργο το οποίο αναμένεται να υλοποιηθεί εντός του 2024.



Μνημόνιο συνεργασίας με την Αστυνομία των Βρετανικών Βάσεων

Η ΑΑΕΚ υπέγραψε εντός του 2023 μνημόνιο συνεργασίας με την Αστυνομία των Βρετανικών Βάσεων, με σκοπό την περαιτέρω βελτίωση των υπηρεσιών και προγραμμάτων ενάντια στις εξαρτήσεις που προσφέρονται στις φυλακές των Βρετανικών Βάσεων.

Μεταξύ άλλων, συμφωνήθηκε η ενίσχυση της συνεργασίας σε τομείς όπως η παροχή ετήσιων εκπαιδεύσεων σε θέματα χρήσης παράνομων ουσιών από λειτουργούς της Αρχής στο προσωπικό της αστυνομίας των Βρετανικών Βάσεων, καθώς και ο σχεδιασμός επιστημονικά-τεκμηριωμένων παρεμβάσεων που θα στοχεύουν στη βελτίωση των θεραπευτικών προγραμμάτων εντός των Βρετανικών Βάσεων.



Τηλεφωνική Γραμμή Ενημέρωσης και Βοήθειας 1402

Μέσα στα πλαίσια βελτίωσης της προσβασιμότητας στη θεραπεία, αλλά και της έγκυρης ενημέρωσης της κοινωνίας για θέματα εξαρτήσεων, η ΑΑΕΚ συνέχισε τη λειτουργία της Τηλεφωνικής Γραμμής Ενημέρωσης και Βοήθειας 1402 για έκτη συνεχόμενη χρονιά.

Η Τηλεφωνική Γραμμή 1402, λειτουργεί τις καθημερινές από τις 08:00 π.μ. μέχρι τις 10:00 μ.μ. και το Σάββατο-Κυριακή από τις 3:00 μ.μ. μέχρι τις 10:00 μ.μ. και αποτελεί ιδιοκτησία της ΑΑΕΚ. Την ευθύνη διαχείρισης των κλήσεων έχει το Κέντρο Άμεσης Πρόσβασης και Μείωσης της Βλάβης «ΣΤΟΧΟΣ», το οποίο αποτελεί συνέργεια του Παγκύπριου Αντιναρκωτικού Συνδέσμου και των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία, κατά το 2023 καταγράφηκαν 305 κλήσεις, σημαίνοντας σημαντική αύξηση από τις 233 που καταγράφηκαν το 2022. Από αυτό τον αριθμό κλήσεων, το 55,7% αφορούσε αίτημα σχετικά με τις παράνομες ουσίες, ποσοστό αρκετά μικρότερο από το 71,2% που καταγράφηκε την προηγούμενη χρονιά. Παράλληλα, το 28,3% αφορούσε αίτημα σχετικά με το αλκοόλ, το 6,3% αφορούσε αίτημα σχετικά με την παθολογική ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια και το 2,3% αφορούσε αίτημα σχετικά με το κάπνισμα. Το 3,3% σε αιτήματα αφορούσε τόσο για το αλκοόλ, όσο και σε παράνομες ουσίες. Οι περισσότερες κλήσεις (91%) είχαν να κάνουν με πληροφορίες για τα θεραπευτικά προγράμματα. Οι κλήσεις στη Γραμμή 1402 από συνδρομητές τηλεφωνίας CYTA και EPIC παρέχονται δωρεάν.



ΟΝΟΜΑ: Πρόγραμμα Θεραπείας και Μείωσης της Βλάβης για τη στήριξη μεταναστών “Cyprus Safe Horizon II”

Η ΑΑΕΚ επιχορηγεί την εφαρμογή προγράμματος στήριξης μεταναστών / αιτητών ασύλου σε θέματα που σχετίζονται με τη χρήση ψυχοδραστικών ουσιών που διαμένουν στο Κέντρο Υποδοχής και Φιλοξενίας Αιτητών Διεθνούς Προστασίας της Κοφίνου και το Κέντρο Φιλοξενίας Αιτητών Διεθνούς Προστασίας «Λίμνες» στη Μενόγεια.

Το πρόγραμμα στηρίζει τα άτομα που αντιμετωπίζουν προβλήματα με τη χρήση ουσιών σε επίπεδο θεραπείας και μείωσης της βλάβης. Το πρόγραμμα εφαρμόζεται από το ΚΕΣΥΨΥ και λειτουργεί συμβουλευτικό σταθμό με την ονομασία Cyprus Safe Horizon II. Γενικός σκοπός του προγράμματος είναι ο εντοπισμός εθνοτικών ομάδων ατόμων από τρίτες χώρες/μετανάστες που αντιμετωπίζουν προβλήματα με τις ψυχοδραστικές ουσίες εξάρτησης ανά ΚΕΦ μέσω ομάδας ανίχνευσης για την παροχή υπηρεσιών μείωσης της βλάβης, θεραπευτικής στήριξης και κοινωνικής ενσωμάτωσης. Απώτερος στόχος είναι η αποτροπή ή ελαχιστοποίηση των αρνητικών συνεπειών της χρήσης που πιθανόν συνδέονται με τις ιδιαίτερες ψυχοκοινωνικές συνθήκες που ενδέχεται να βιώνουν ευάλωτες εθνοτικές ομάδες στα

ΚΕΦ καθώς επίσης και την ενίσχυση κινήτρου για παραπομπή, την επίτευξη ενεργούς συμμετοχής στη θεραπεία και την κοινωνική ενσωμάτωση των ατόμων και των οικογενειών τους.

Για την εφαρμογή της θεραπείας και της κοινωνικής αποκατάστασης αναπτύχθηκαν εξειδικευμένες προσεγγίσεις για τους εθνικούς μετανάστες και παράλληλα λαμβάνονται υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά τους όπως: η χώρα προέλευσης, η διάρκεια διαμονής στη χώρα όπως επίσης ο σκοπός (μετανάστευση εργατικού δυναμικού, μετανάστευση για σκοπούς καριέρας, επανένωση οικογένειας, δημιουργία οικογένειας, μεταναστευτική εκπαίδευση, αναγκαστική μετανάστευση) και ο τύπος μετανάστευσης (προσωπική επιλογή ή αναγκαστική), η πολιτισμική τους ταυτότητα και η πολιτισμική απόσταση με τη νέα χώρα, τα ποιοτικά χαρακτηριστικά και οι ιδιαιτερότητες της συμπεριφοράς αυτών των εθνοτικών ομάδων, η νομική τους υπόσταση, τα πρότυπα χρήσης, κτλ. Έτσι, πρωταρχικός σκοπός του προγράμματος είναι να διασφαλιστεί η παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών που να ανταποκρίνονται στις ειδικές ανάγκες ομάδων εθνικών μεταναστών που είναι χρήστες ψυχοδραστικών ουσιών.

4.1.3 ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΥΛΩΝΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Οι διάφορες μορφές της κοινωνικής υποστήριξης, και κυρίως η συναισθηματική, σχετίζονται θετικά με τη σωματική και ψυχική υγεία. Ο στόχος είναι η υποστήριξη των ατόμων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις εξαρτησιογόνες ουσίες, νόμιμες και παράνομες, αλλά και των ατόμων με προβλήματα εξαρτητικών συμπεριφορών, που στερούνται λόγω συνθηκών, ευκαιρίες επανένταξης. Οι παρεμβάσεις κοινωνικής υποστήριξης απευθύνονται τόσο σε υφιστάμενους, όσο και σε πρώην προβληματικούς χρήστες εξαρτησιογόνων ουσιών και άτομα με εξαρτητικές συμπεριφορές, δηλαδή άτομα που έχουν απεξαρτηθεί, τα οποία είναι λειτουργικά μέσα στην κοινωνία, άτομα που παρακολουθούν μακρόχρονα προγράμματα με υποκατάστατα, έως τα πλέον άπορα άτομα που ζουν στον δρόμο.

Ο γενικός σκοπός του πυλώνα κοινωνικής υποστήριξης είναι η διασφάλιση της επάρκειας και η αύξηση της προσβασιμότητας στις υπηρεσίες κοινωνικής υποστήριξης, ενώ επιμέρους στόχος είναι η πολύπλευρη στήριξη των ατόμων με ιστορικό εξάρτησης, για ένταξη τους στην αγορά εργασίας, η ενίσχυση του μορφωτικού τους επιπέδου, η εξεύρεση στέγασης, η διασφάλιση παροχών κοινωνικής πρόνοιας, η μείωση του στίγματος, κ.ο.κ.

Σχέδιο Κοινωνικής Υποστήριξης ατόμων με ιστορικό εξάρτησης

Στο πλαίσιο της στήριξης των ατόμων που βρίσκονται στο στάδιο της κοινωνικής επανένταξης, η ΑΑΕΚ προχώρησε και το 2023 στην προκήρυξη του Σχεδίου Κοινωνικής Υποστήριξης ατόμων με ιστορικό εξάρτησης. Σκοπός του σχεδίου είναι η παροχή στήριξης στα άτομα με ιστορικό εξάρτησης και η ενίσχυση της προσπάθειάς τους για αντιμετώπιση των δυσκολιών της μετάβασης από το θεραπευτικό σύστημα στην αυτοδύναμη κοινωνική τους παρουσία.

Επιπρόσθετα, η Αρχή προχώρησε το 2023 στην περαιτέρω στήριξη των προσπαθειών των ατόμων με ιστορικό εξάρτησης, μέσα από την αγορά και διάθεση κουπονιών για κάλυψη βασικών αναγκών σίτισης, καθώς και στη διάθεση κονδυλίου για σκοπούς κάλυψης των οδοιπορικών τους για προσέλευσή τους στη θεραπεία.

Πρόγραμμα Κοινωνικής Υποστήριξης για διασύνδεση των ατόμων που πρόκειται να αποφυλακιστούν και αντιμετωπίζουν προβλήματα ουσιοεξάρτησης «ΕΠΑΝΑ-ΣΥΝΔΕΣΗ»

Το πρόγραμμα κοινωνικής υποστήριξης για διασύνδεση των ατόμων που πρόκειται να αποφυλακιστούν και αντιμετωπίζουν προβλήματα ουσιοεξάρτησης «ΕΠΑΝΑ-ΣΥΝΔΕΣΗ» υλοποιείται με την οικονομική συμβολή των Υπουργείων Υγείας, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ενώ την ευθύνη για συντονισμό και παρακολούθησή του ανέλαβε η ΑΑΕΚ. Την υλοποίηση του προγράμματος έχει αναλάβει το Συστημικό Ινστιτούτο Κύπρου.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε άτομα που αποφυλακίζονται ή πρόκειται να αποφυλακισθούν και έχουν ιστορικό χρήσης ουσιών εξάρτησης. Ειδικότερα το πρόγραμμα, σε συνεργασία με την Διεύθυνση του Τμήματος Φυλακών και τους επαγγελματίες που τις πλαισιώνουν, και μέσα από την επιστημονική του ομάδα, στοχεύει στην ομαλή ένταξη του ατόμου στην οικογένεια, στην κοινότητα, στο εκπαιδευτικό σύστημα και στην αγορά εργασίας, καθώς επίσης και στην κοινωνική υποστήριξη και διασύνδεση του με όλες τις απαραίτητες υποστηρικτικές υπηρεσίες.

Για την επίτευξη αυτών των στόχων, τη δράση αυτή πλαισιώνουν οργανισμοί και επαγγελματίες, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες στην ομάδα στόχο, σύμφωνα με το πιο κάτω σχήμα:

- ▶ Κοινωνικοί λειτουργοί, οι οποίοι αξιολογούν τις ψυχοκοινωνικές ανάγκες των αποφυλακισθέντων και καταρτίζουν σχέδιο δράσης σε συνεργασία με τα ίδια τα άτομα που επιλέγουν να «δουλέψουν» με τους επαγγελματίες, έτσι ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής τους.
- ▶ Οικογενειακοί θεραπευτές, οι οποίοι προετοιμάζουν το έδαφος επανασύνδεσης με την οικογένεια, ενώ παράλληλα διενεργούνται ομάδες γονέων σε περίπτωση νεαρών ενηλίκων που αποφυλακίζονται έτσι ώστε να γίνεται ανάληψη της ατομικής ευθύνης των μελών της οικογένειας.
- ▶ Σύμβουλοι επαγγελματικού προσανατολισμού και ευρέσεως εργασίας, έτσι ώστε να καλύπτονται οι εργασιακές/εκπαιδευτικές ανάγκες των ατόμων με στόχο την εργασιακή αποκατάσταση αλλά και την πιθανότητα ένταξης σε σχολεία δεύτερης ευκαιρίας εκεί όπου κρίνεται εφικτό.

Πρόγραμμα «Κερδίζοντας τη ζωή μου: Παρεμβάσεις κοινωνικής επανένταξης»

Κατά το 2023, το πρόγραμμα «Κερδίζοντας τη ζωή μου: Παρεμβάσεις κοινωνικής επανένταξης» που υλοποιείται από την κοινοπραξία Insights Market Research (IMR) και MC2 συνέχισε για 2η συνεχόμενη χρονιά την υλοποίησή του.

Το πρόγραμμα, αποσκοπεί στην παροχή υπηρεσιών κοινωνικών λειτουργιών προς τα εγκεκριμένα από την ΑΑΕΚ θεραπευτικά προγράμματα που λειτουργούν στην Κύπρο, σε μια προσπάθεια ενίσχυσης της θεραπευτικής πορείας των ατόμων με ιστορικό εξάρτησης και κάλυψης του κενού που παρατηρείται σε υπηρεσίες υποστήριξης και κοινωνικής επανένταξης.

Μέσα από την ανάπτυξη του προγράμματος, τα άτομα της ομάδας στόχου ενισχύουν τις ικανότητές τους σε κοινωνικό, ψυχολογικό και επαγγελματικό επίπεδο με απώτερο στόχο την κοινωνική αποκατάστασή τους και την αποφυγή της υποτροπής. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα αποτελεί ένα καινοτόμο πρόγραμμα που πρώτη φορά υλοποιείται στην Κύπρο, ενώ έρχεται να καλύψει μια διαχρονική ανάγκη και κενό που υπήρχε σε όλα σχεδόν τα θεραπευτικά προγράμματα της χώρας.

Βελτίωση της πρόσβασης των μεταναστών στα προγράμματα θεραπείας

Το Κέντρο Άμεσης Πρόσβασης και Μείωσης της Βλάβης «ΣΤΟΧΟΣ», το οποίο επιχορηγείται από την ΑΑΕΚ, για σκοπούς αύξησης της πρόσβασης των μεταναστών στη θεραπεία, παρέχει υπηρεσίες στο συγκεκριμένο πληθυσμό, κυρίως μέσα από παρεμβάσεις «δουλειάς στο δρόμο» και τη διάθεση εντύπων σε χώρους σύναξης μεταναστών. Οι υπηρεσίες παρέχονται στην αγγλική γλώσσα, ενώ παράλληλα παρέχονται υπηρεσίες ημερήσιας φροντίδας και προσωπικής υγιεινής (μπάνιο, ρουχισμός) και συμβουλευτική για μείωση της βλάβης. Οι στόχοι του προγράμματος αφορούν στην απομάκρυνση από την πίεση του δρόμου και της «πιάτσας», στην παροχή ροφήματος και γεύματος, στην παροχή ανταλλαγής συριγγών και άλλων σχετιζόμενων ειδών, στην αξιολόγηση σωματικής και ψυχικής υγείας και στην άμεση παραπομπή ειδικών περιπτώσεων σε υπηρεσίες υγείας.

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ 2023

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΣΧΕΔΙΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ
Κοινωνική Υποστήριξη Ατόμων με Ιστορικό Εξάρτησης από την ΑΑΕΚ	58,352
Κερδίζοντας τη ζωή μου	62,818
Επανασύνδεση	44,473
ΣΥΝΟΛΟ	165,643

4.1.4 ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΥΛΩΝΑ ΜΕΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΒΛΑΒΗΣ

Η μείωση της βλάβης επικεντρώνεται στη μείωση των κινδύνων που σχετίζονται με την κατάχρηση ουσιών, τόσο για το ίδιο το άτομο, όσο και για την κοινωνία ολόκληρη και τη δημόσια υγεία. Περιλαμβάνει μέτρα για την αντιμετώπιση της βλάβης και των αρνητικών συνεπειών που προκαλεί η κατάχρηση ουσιών, χωρίς να απαιτείται από τα άτομα να διακόψουν τη χρήση τη δεδομένη στιγμή.

Στον Πυλώνα Μείωσης της Βλάβης προωθούνται δράσεις για:

- ▶ Προστασία της υγείας του ίδιου ατόμου και της δημόσιας υγείας.
- ▶ Μείωση των θανάτων που συνδέονται με την υπερβολική δόση ουσιών.
- ▶ Μείωση της μετάδοσης λοιμωδών νοσημάτων, όπως ο ιός του HIV και της Ηπατίτιδας.
- ▶ Μείωση των ατυχημάτων που προκαλούνται από την οδήγηση υπό την επήρεια ουσιών, νόμιμων και παράνομων.
- ▶ Πρόληψη άλλων προβλημάτων υγείας που συνδέονται με την ενέσιμη ή προβληματική χρήση ουσιών.

Ο γενικός σκοπός στον πυλώνα μείωσης της βλάβης είναι η μείωση των αρνητικών συνεπειών της χρήσης νόμιμων και παράνομων ουσιών εξάρτησης και οι επιμέρους στόχοι είναι η μείωση των κοινωνικών συνεπειών και των συνεπειών στην υγεία που συνδέονται με τη χρήση ουσιών και η μείωση περιστατικών οδήγησης υπό την επήρεια αλκοόλ και παράνομων ουσιών.

Χορήγηση κουτιών μείωσης της βλάβης

Μέσω των αυτόματων μηχανών που έχουν τοποθετηθεί στις επαρχίες Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας, Αμμοχώστου και Πάφου, αλλά και μέσω του Κέντρου Άμεσης Πρόσβασης και Μείωσης της Βλάβης «ΣΤΟΧΟΣ», χορηγούνται κουτιά μείωσης της βλάβης σε άτομα που τα έχουν ανάγκη. Το 2023 άρχισαν να χορηγούνται κουτιά μείωσης της βλάβης μέσω των μονάδων χορήγησης αγωνιστών οπιοειδών του ΟΚΥΠΥ σε όλες τις επαρχίες. Τα εν λόγω κουτιά περιλαμβάνουν: έντυπο με συμβουλές μείωσης της βλάβης, σύριγγες, δισκία, κιτρικό οξύ, μαντηλάκια εμποτισμένα με αλκοόλ και προφυλακτικά.

Κατά το 2023, δόθηκαν συνολικά 3,288 κουτιά (16,508 σύριγγες και 1,612 προφυλακτικά). Επίσης, εμπλουτίστηκε το υλικό μείωσης της βλάβης με διαφορετικά είδη συριγγών και ατομικά sharpsafe containers για την απόρριψη των χρησιμοποιημένων συριγγών.

Λειτουργία Κινητής Μονάδας Μείωσης της Βλάβης “Care Zone”

Η κινητή μονάδα, η οποία χρηματοδοτείται εξ' ολοκλήρου από την ΑΑΕΚ και διαχειρίζεται από το πρόγραμμα Άμεσης πρόσβασης και Μείωσης της Βλάβης «ΣΤΟΧΟΣ», παρέχει ενημέρωση σε νέους, προωθεί την παραπομπή ατόμων σε δομές θεραπείας, παρέχει συμβουλές για ασφαλή χρήση και διανέμει υλικό μείωσης της βλάβης. Καλύπτει επίσης, περιοχές σε παγκύπριο επίπεδο που δεν είναι εύκολα προσβάσιμες καθώς και χώρους συνεύρεσης της νεολαίας όπως φεστιβάλ μουσικής, χώρους νυχτερινής διασκέδασης, κ.α.

Το 2023 πραγματοποιήθηκαν 20 επισκέψεις της κινητής μονάδας, 8 επισκέψεις πραγματοποιήθηκαν στην πόλη της Λεμεσού σε συνεργασία με το πρόγραμμα «ΣΧΕΔΙΑ», 3 στην πόλη της Λάρνακας και οι υπόλοιπες 9 στη Λευκωσία. Προσφέρθηκαν υπηρεσίες σε 350 άτομα οι οποίες περιλάμβαναν πληροφόρηση / ενημέρωση, συμβουλευτική και παροχή υλικού ασφαλούς χρήσης.

Εφαρμογή της πρόνοιας μέσω της οποίας ρυθμίζεται η οδήγηση υπό την επήρεια ναρκωτικών του «Περί Οδικής Ασφάλειας Νόμου» (Ν.13(Ι)/2016)

Με στόχο τη μείωση των περιστατικών οδήγησης υπό την επήρεια αλκοόλ και παράνομων ουσιών, κατά το έτος 2017 τροποποιήθηκε ο περί Οδικής Ασφάλειας Νόμος (Ν. 174/1986). Η εν λόγω τροποποίηση παρέχει νέο εργαλείο που θα έχει στη διάθεση της η Αστυνομία προκειμένου να συμβάλει στην πρόληψη και μείωση των οδικών τροχαίων συγκρούσεων μέσω της διενέργειας ελέγχων στους οδηγούς για ανίχνευση παράνομων εξαρτησιογόνων ουσιών (των λεγόμενων ελέγχων «νάρκοτεστ»).

Κατά το έτος αναφοράς, πραγματοποιήθηκαν 1,686 έλεγχοι νάρκοτεστ, ενώ πραγματοποιήθηκαν συνολικά 1,450 καταγγελίες, 1,365 καταγγελίες με θετικό δείγμα, και 85 καταγγελίες για άτομα που αρνήθηκαν να δώσουν δείγμα.

Καθιέρωση συστηματικών και συχνών ελέγχων αλκοτέστ

Αναφορικά με τη μείωση περιστατικών οδήγησης υπό την επήρεια αλκοόλ, η Αστυνομία Κύπρου και συγκεκριμένα το Τμήμα Τροχαίας Αρχηγείου και οι κλάδοι τροχαίας που υπάγονται στις Αστυνομικές Διευθύνσεις των επαρχιών, διεξάγουν συστηματικούς ελέγχους για την οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ (οι λεγόμενοι έλεγχοι «αλκοτέστ»). Τα αποτελέσματα των ελέγχων «αλκοτέστ», αξιολογούνται τακτικά και λαμβάνονται από την Αστυνομία τα μέτρα που κρίνονται κατάλληλα. Από το σύνολο των 63,833 ελέγχων αλκοτέστ που έγιναν κατά το 2023, 5,389 οδηγοί (δηλαδή το 8,44%) καταγγέλθηκαν για οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ.

Ευρωπαϊκό Δίκτυο Τμημάτων Επειγόντων Περιστατικών Euro-DEN (European Drug Emergencies Network)

Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Euro-DEN Plus (European Drug Emergencies Network) αποτελείται από Τμήματα Επειγόντων Περιστατικών σε ευρωπαϊκές και άλλες χώρες και υποστηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και της Τοξικομανίας (EMCDDA). Στόχος του δικτύου είναι η συστηματική συλλογή πληροφοριών για τα περιστατικά έκτακτης ανάγκης που σχετίζονται με τη χρήση ουσιών και παρουσιάζονται στα τμήματα επειγόντων περιστατικών.

Η συμπερίληψη της Κύπρου στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Euro-DEN άρχισε το 2020 με τη συμμετοχή του ΤΑΕΠ του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, ενώ εντός του 2022 έγιναν ενέργειες για συμπερίληψη στο δίκτυο και των υπόλοιπων ΤΑΕΠ ανά την Κύπρο σε συνεργασία με τον ΟΚΥΠΥ.

Κατά την διάρκεια του 2023 καταγράφηκαν στο ΤΑΕΠ του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, 4 περιστατικά έκτακτης ανάγκης που σχετίζονταν με τη χρήση ουσιών.

Συμμετοχή της ΑΑΕΚ στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μείωσης της Βλάβης C-EHRN (Correlation-European Harm Reduction Network)

Κατά το 2023, πραγματοποιήθηκαν δύο συναντήσεις του Ευρωπαϊκού Δικτύου Μείωσης της Βλάβης C-EHRN, στις 30- 31 Μαρτίου στη Λισαβόνα και στις 4-5 Δεκεμβρίου στη Βουδαπέστη. Το C-EHRN ιδρύθηκε το 2004 στο Άμστερνταμ ως ένα ευρωπαϊκό δίκτυο της κοινωνίας των πολιτών και κέντρο εμπειρογνωμοσύνης στους τομείς της χρήσης ουσιών, της μείωσης της βλάβης και της κοινωνικής ενσωμάτωσης.

Εκ μέρους της Κύπρου, η ΑΑΕΚ συμμετέχει στο δίκτυο ως εστιακό σημείο (focal point) για την παροχή στοιχείων της κατάστασης και των υπηρεσιών που παρέχονται στη χώρα μας. Εντός του 2023, διοργανώθηκε από την ΑΑΕΚ μία ομάδα εστίασης, η οποία αποτελείται από έξι επαγγελματίες υγείας των δομών αντιμετώπισης των εξαρτήσεων (κρατικών και μη), για την ανταλλαγή απόψεων ως προς τις τάσεις χρήσης ουσιών στην Κύπρο.

Επίσκεψη του οργανισμού EHRA (Eurasia Harm Reduction Association) στην Κύπρο

Στις 18 Οκτωβρίου 2023, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη από την Εκτελεστική Γραμματεία του Οργανισμού EHRA (Eurasia Harm Reduction Association) στην ΑΑΕΚ και στις δομές: Θεραπεία Υποκατάστασης «ΓΕΦΥΡΑ» του ΟΚΥΠΥ, Κέντρο Άμεσης Πρόσβασης και Μείωσης της Βλάβης «ΣΤΟΧΟΣ» και Κέντρο Συμβουλευτικής Εφήβων και Οικογένειας «ΠΕΡΣΕΑΣ» του ΟΚΥΠΥ. Η επίσκεψη είχε ως στόχο τη γνωριμία με τον τρόπο λειτουργίας των δομών, αλλά και αντιμετώπισης των εξαρτήσεων ευρύτερα στην Κύπρο.



Εκπαιδευτική ημερίδα για θέματα μείωσης της βλάβης

Πραγματοποιήθηκε στις 6 Σεπτεμβρίου 2023, σε συνεργασία με το Κέντρο Άμεσης Πρόσβασης και Μείωσης της βλάβης «ΣΤΟΧΟΣ», στη Λεμεσό εκπαίδευση με θέμα «Προγράμματα και παρεμβάσεις στον τομέα των εξαρτήσεων και ειδικότερα για μείωση της βλάβης». Στην εκπαίδευση συμμετείχαν λειτουργοί των κοινωνικών προγραμμάτων του Δήμου Λεμεσού.



Συνεργασία με Υπηρεσίες Αναζωογόνησης του Υπουργείου Υγείας

Στα πλαίσια της δημοσιογραφικής διάσκεψης για τη Παγκόσμια Ημέρα Επανεκκίνησης της Καρδιάς, που πραγματοποιήθηκε στις 16 Οκτωβρίου 2023, παραδόθηκαν από την Υπουργό Υγείας, κα Πόπη Κανάρη στον Πρόεδρο της ΑΑΕΚ, Δρ. Χρίστο Μηνά πέντε προπλάσματα για την εξάσκηση καρδιοπνευμονικής αναζωογόνησης. Οι Υπηρεσίες Αναζωογόνησης του Υπουργείου Υγείας εξασφάλισαν τα προπλάσματα, συμβάλλοντας έτσι στο έργο της ΑΑΕΚ για εκπαίδευση των ατόμων που προσεγγίζουν τις δομές στη χορήγηση ναλοξόνης, ενός «αντιδότου» που σώζει ζωές. Η ΑΑΕΚ θα παραχωρήσει τα εν λόγω προπλάσματα σε δομές μείωσης της βλάβης και συγκεκριμένα στο Κέντρο Άμεσης Πρόσβασης και Μείωσης της Βλάβης «ΣΤΟΧΟΣ» και στις δομές φαρμακευτικής υποστήριξης με αγωνιστές οπιοειδών του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ).



ΣΤΟΝ ΠΥΛΩΝΑ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΙΣ

Εκπαίδευση στο European Prevention Curriculum

Το European Prevention Curriculum (EUPC) έχει ως στόχο να μειώσει τα προβλήματα υγείας, καθώς και τα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα που συνδέονται με τη χρήση ουσιών, μέσα από την ενίσχυση των υποδομών πρόληψης που υπάρχουν σε διεθνές επίπεδο, αλλά και την επέκταση των γνώσεων των επαγγελματιών πρόληψης σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Σχεδιάστηκε ώστε να παρέχει τις βασικές επιστημονικές γνώσεις σε σχέση με τις πιο αποτελεσματικές και επιστημονικά τεκμηριωμένες παρεμβάσεις.

Στόχος του EMCDDA είναι όσα άτομα εκπαιδεύτηκαν και πιστοποιήθηκαν ως εθνικοί εκπαιδευτές να παρέχουν την εκπαίδευση σε εθνικό επίπεδο σε χαρακτες πολιτικής, παράγοντες κοινωνικής επιρροής και λήπτες αποφάσεων DOPs (Decision - Opinion - Policy makers) που ενδιαφέρονται για την επιστημονικά τεκμηριωμένη πρόληψη. Στην παρούσα φάση, υπάρχουν 4 εθνικοί εκπαιδευτές σε παγκύπριο επίπεδο.



Εκπαίδευση Διευθυντών και Βοηθών Διευθυντών Μέσης και Δημοτικής Εκπαίδευσης για θέματα πρόληψης των εξαρτήσεων

Στο πλαίσιο της συνεργασίας της ΑΑΕΚ με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου και κατ' επέκταση με το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, εκπρόσωποι της ΑΑΕΚ συμμετέχουν κάθε χρόνο στις εκπαιδεύσεις των Διευθυντών, Βοηθών Διευθυντών Μέσης και Δημοτικής Εκπαίδευσης που πραγματοποιούνται σε θέματα που αφορούν στο φαινόμενο των εξαρτητικών συμπεριφορών και στην πρόληψη

τους. Μέσα στα πλαίσια των εν λόγω εκπαιδεύσεων υλοποιείται και ο στόχος της σωστής και έγκυρης επιστημονικής πληροφόρησης, τόσο για το φαινόμενο, όσο και για τις επιστημονικά τεκμηριωμένες πρακτικές στην πρόληψη.

Για το 2023, η ομάδα πρόληψης της ΑΑΕΚ συμμετείχε σε 7 εκπαιδεύσεις στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Συγκεκριμένα, η ΑΑΕΚ παρείχε επιμόρφωση σε όλες τις ομάδες Βοηθών Διευθυντών/Διευθυντριών (5 ομάδες, συνολικά 135 Β.Δ), αλλά και στις ομάδες των νεοπροαχθέντων/νεοπροαχθεισών Διευθυντών/Διευθυντριών Δημοτικής (26 άτομα) και Μέσης Εκπαίδευσης (26 άτομα).

Εκπαίδευση Αστυνομικών

Λειτουργοί της Αρχής διεξήγαγαν εκπαιδεύσεις σε αστυνομικούς, νεοσύλλεκτους και λοχίες, στην Αστυνομική Ακαδημία, σχετικά με τον χειρισμό των ατόμων που συλλαμβάνονται για αδικήματα που αφορούν εξαρτησιογόνες ουσίες, καθώς και τις άμεσες ενέργειες για την αντιμετώπιση των έκτακτων καταστάσεων. Ακόμα, σε κάθε εκπαίδευση πραγματοποιήθηκε παρουσίαση του νόμου για τη Θεραπεία Κατηγορούμενων Χρηστών ή Ουσιοεξαρτημένων Νόμο του 2016.

Παράλληλα, η εν λόγω εκπαίδευση πραγματοποιήθηκε σε δεσμοφύλακες στις Κεντρικές Φυλακές, ανάλογα με τα αιτήματα και τις ανάγκες του Τμήματος Φυλακών. Κατά το 2023, πραγματοποιήθηκαν συνολικά 5 εκπαιδεύσεις.

Εκπαιδεύσεις Λειτουργών Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας

Εκπαίδευση στο πλαίσιο του Πρωτοκόλλου για την Παραπομπή Ανήλικων/Νεαρών που Αντιμετωπίζουν Πρόβλημα με τις Ουσίες Εξάρτησης από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας στα Θεραπευτικά Κέντρα της Διεύθυνσης των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας του ΟΚΥΠΥ «ΠΕΡΣΕΑΣ» και «ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ».

Στο πλαίσιο βελτίωσης της εφαρμογής του πιο πάνω πρωτοκόλλου πραγματοποιήθηκαν το 2023 με επιτυχία ενημερωτικές συναντήσεις για τους λειτουργούς κοινωνικών υπηρεσιών. Στις εν λόγω συναντήσεις παρουσιάστηκε η διαδικασία παραπομπής που πρέπει να ακολουθήσει ο κοινωνικός λειτουργός ώστε να γίνονται αποτελεσματικά οι παραπομπές στα θεραπευτικά προγράμματα.

ΕΡΕΥΝΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Έρευνα Ανάλυσης Αστικών Λυμάτων με πέντε μετρήσεις εντός του έτους και μελέτη περισώτερων ουσιών

Με την οικονομική στήριξη της ΑΑΕΚ, έγιναν κατά το 2023 πέντε επαναλαμβανόμενες μετρήσεις εκτίμησης των συγκεντρώσεων των ναρκωτικών ουσιών στα αστικά λύματα σε όλες τις επαρχίες της Κύπρου. Αναβαθμίστηκε επίσης η σχέση της ΑΑΕΚ με το Πανεπιστήμιο Κύπρου, καθώς πραγματοποιήθηκε υπογραφή Μνημονίου Ερευνητικής Συνεργασίας.

Ταυτόχρονα μελετήθηκαν περισσότερες ουσίες όπως, η ηρωίνη και άλλα οπιούχα ναρκωτικά και η κεταμίνη.

Κατά το 2023, η πρώτη δειγματοληψία έγινε ταυτόχρονα (24 μέχρι τις 30 Απριλίου 2023) σε 90 Ευρωπαϊκές πόλεις σε 24 χώρες. Συμμετείχαν όλες οι επαρχίες της Κύπρου, ενώ, η ΑΑΕΚ φρόντισε ώστε να διεξαχθούν άλλες τρεις 3 δειγματοληψίες, τον Ιούλιο (καλοκαίρι), τον Οκτώβριο (φθινόπωρο) και τον Δεκέμβριο του 2023 (Χριστούγεννα).

Η ανάλυση αστικών λυμάτων αποτελεί για την ΑΑΕΚ ένα κρίσιμο εργαλείο, ενσωματώνοντας διεθνείς επιστημονικές πρακτικές για τη λεπτομερή κατανόηση των τάσεων χρήσης ουσιών. Επιτρέπει την αποκάλυψη των προτιμήσεων κατανάλωσης και την παρακολούθηση της εξέλιξης των τάσεων χρήσης ουσιών στον χρόνο., παρέχοντας στέρεη βάση για στοχευμένες πολιτικές και παρεμβάσεις.

Εφαρμογή Συστήματος “Business Intelligence” για την ορθολογική διαχείριση των δεδομένων της ΑΑΕΚ

Για την ΑΑΕΚ, η είσοδος σε συστήματα επιχειρηματικής ευφυΐας “Business Intelligence” αποτελεί πλέον απαραίτητη συνθήκη εναρμόνισης με την τεχνολογική εξέλιξη της ανάλυσης και διαδραστικής απεικόνισης των δεδομένων. Επίσης, τόσο μέσα στα πλαίσια της πιστοποίησης του ΕΚΤΕΓΠΝ από το EMCDDA, όσο και στη Στρατηγική του Ευρωπαϊκού Κέντρου, γίνεται σύσταση για εφαρμογή σύγχρονων τεχνολογικών μέσων για απεικόνιση των στοιχείων που συλλέγονται. Ως εκ τούτου, και μετά από σχετική έγκριση του Δ.Σ της ΑΑΕΚ, ενσωματώθηκε στην ιστοσελίδα της ΑΑΕΚ, το εργαλείο διαδραστικής απεικόνισης των δεδομένων του Δείκτη Αίτησης Θεραπείας και του Δείκτη Λοιμωδών Νοσημάτων.

Για πρόσβαση ακολουθήστε τον σύνδεσμο [Διαδραστικός Πίνακας \(naac.org.cy\)](https://naac.org.cy).

ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ



Η ΑΑΕΚ συμμετέχει ως εταίρος στο πρόγραμμα με θέμα **“RISE-Vac- Reaching the hard-to-reach: Increasing access and vaccine uptake among prison population in Europe”**. Το πρόγραμμα

κατατέθηκε από το Πανεπιστήμιο της Πίζας στην Ιταλία.

Βασικός στόχος του προγράμματος RISE-Vac είναι η ανάπτυξη τεκμηριωμένων μοντέλων με σκοπό την απόκτηση στοιχειώδους γνώσης σχετικά με τη σημασία του εμβολιασμού και παράλληλα την αναβάθμιση της πρόσβασης και τη λήψη εμβολίων ανάμεσα στους κρατούμενους. Επίσης, στοχεύει στην υποστήριξη όσων λαμβάνουν αποφάσεις, εμπειρογνώμωνων και πολιτών για να εκτιμήσουν και να προωθήσουν την ποιοτική υγειονομική περίθαλψη στις φυλακές, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ανισότητες και τα κενά που παρουσιάζονται στην υγεία, τόσο ανάμεσα στους κρατούμενους, όσο και στον ευρωπαϊκό πληθυσμό ευρύτερα.

Στο πρόγραμμα συμμετέχουν 9 οργανισμοί από 6 διαφορετικές χώρες (Ιταλία, Κύπρος, Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Μολδαβία και Γαλλία). Η συνολική αξία του προγράμματος ανέρχεται στα €1.585,202.86 από τα οποία το 80% αποτελεί χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (€951,121.00). Το πρόγραμμα ξεκίνησε τον Μάιο του 2021 και αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Νοέμβριο του 2024.



Justice - Τον Ιανουάριο του 2021 άρχισε η υλοποίηση του προγράμματος με θέμα **“Address and Reduce Drug Use of Inmates and Ex-inmates through Data Analysis and Intervention Programs-**

PRS20” και ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2023 με ένα τελικό Συνέδριο. Η πρόταση που υπέβαλε η ΑΑΕΚ εγκρίθηκε και χρηματοδοτήθηκε μέσα στα πλαίσια του προγράμματος JUSTICE της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Το πρόγραμμα JUSTICE υποστήριζε τις προσπάθειες της Επιτροπής για τη δημιουργία ενός πανευρωπαϊκού τομέα για τη δικαιοσύνη και τα δικαιώματα, με έμφαση σε δραστηριότητες με αυξημένη προστιθέμενη αξία σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Το πρόγραμμα είχε δύο βασικούς στόχους:

1. Την αξιολόγηση των πρώην και νυν κρατούμενων σχετικά με το ιστορικό χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών.
2. Τις εισηγήσεις για βελτίωση των υφιστάμενων παρεμβάσεων και προγραμμάτων εντός και εκτός των φυλακών για τις συγκεκριμένες ομάδες-στόχους.

Στο πρόγραμμα συμμετείχαν πέντε χώρες: η Κύπρος με την ΑΑΕΚ ως συντονιστή, την Eurosuccess Consulting, το Τμήμα Φυλακών (Υπ. Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης) και το Σύνδεσμο Προστασίας των Δικαιωμάτων των Φυλακισμένων και Στήριξης Αποφυλακισθέντων ως συνεργάτες, τη Λιθουανία, Βέλγιο, Λουξεμβούργο και Ελλάδα. Η συνολική αξία του προγράμματος ανήλθε στα €498,406.00 από τα οποία το 80% αποτελούσε χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (€398,724.80).

Το τελικό συνέδριο του PRS20 πραγματοποιήθηκε στη Λευκωσία στις 15 Ιουνίου 2023. Στο συνέδριο συμμετείχαν όλες οι χώρες-εταίροι, καθώς και εμπειρογνώμονες από τις διάφορες χώρες. Στην τελική διάσκεψη συμμετείχαν συνολικά περίπου 100 άτομα, συμπεριλαμβανομένων ανώτερων αξιωματούχων από την Κύπρο, εμπειρογνώμωνων από το ΕΚΠΝΤ και διαφόρων εθνικών εστιακών σημείων στην Ευρώπη. Στο συνέδριο συμμετείχαν εμπειρογνώμονες από τις ακόλουθες χώρες: Αυστρία, Βέλγιο, Κροατία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ιταλία, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Ρουμανία, Σλοβενία, Κύπρος και Ηνωμένο Βασίλειο. Κατά τη διάρκεια της τελικής διάσκεψης, παρουσιάστηκαν από κάθε χώρα εταίρο τα αποτελέσματα (ποσοτικά και ποιοτικά) και οι συστάσεις για τη βελτίωση των υφιστάμενων προγραμμάτων παρέμβασης.

Το τελικό συνέδριο σημείωσε μεγάλη επιτυχία και προσέλκυσε μεγάλο ενδιαφέρον. Την ημέρα πριν από το τελικό συνέδριο, διοργανώθηκε μια Ακαδημία Reitox με θέμα «Φυλακή και ναρκωτικά» σε συνεργασία με το ΕΚΠΝΤ.



Συμμετοχή στην έρευνα του EMCDDA για την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας της θεραπείας υποκατάστασης με αγωνιστές των οπιοειδών

Σκοπός της μελέτης είναι, με τη χρήση της μεθοδολογίας Delphi και τη συμμετοχή ομάδας εμπειρογνομόνων που θα αποτελείται από επαγγελματίες και εξυπηρετούμενους των προγραμμάτων θεραπείας υποκατάστασης (ΘΥ), να αναπτυχθούν κατευθυντήριες γραμμές από το EMCDDA για την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας της ΘΥ (δείκτες, μέθοδοι), οι οποίες θα είναι χρήσιμες για τους θεραπευόμενους, τους επαγγελματίες και τους φορείς χάραξης πολιτικής.

Στην πρώτη φάση διεξαγωγής της έρευνας, πραγματοποιήθηκαν συνεδριάσεις με μια διεθνή ομάδα εμπειρογνομόνων (31 άτομα από 16 χώρες), προκειμένου να προσδιοριστούν οι κύριοι δείκτες αποτελεσματικότητας της θεραπείας

υποκατάστασης, η οποία κατέληξε σε ένα σύντομο βασικό κατάλογο 13 δεικτών. Σε δεύτερη φάση, η ΑΑΕΚ-Τμήμα Παρακολούθησης, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας του ΟΚΥΠΥ, προώθησε τη μελέτη Delphi σε μια ευρύτερη ομάδα η οποία αποτελείτο από εμπειρογνώμονες που εργάζονται σε αυτόν τον τομέα αλλά και εξυπηρετούμενους, προκειμένου να επιτευχθεί συναίνεση επί των δεικτών αποτελεσματικότητας της θεραπείας υποκατάστασης.

Σε εθνικό επίπεδο, η ΑΑΕΚ θα αξιοποιήσει τα αποτελέσματα της έρευνας για να προτείνει μέτρα και παρεμβάσεις βελτίωσης της θεραπείας υποκατάστασης και αύξησης της προσβασιμότητας στη θεραπεία, ούτως ώστε να παρέχεται στο μέγιστο δυνατό αποτελεσματική και υψηλής ποιότητας θεραπεία στην Κύπρο.



Συμμετοχή της ΑΑΕΚ στο Joint Action on Tobacco Control 2 (JATC2)

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα, το οποίο έχει ξεκινήσει τον Οκτώβριο του 2021, έχει διάρκεια 36 μήνες και είναι μια συνεργατική δράση, Joint Action, μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των κρατών μελών της ΕΕ. Επιδιώκει την υλοποίηση μιας πρωτοβουλίας προσανατολισμένης στη δράση, η οποία βασίζεται σε τεκμηριωμένες πολιτικές ελέγχου του καπνού και την εφαρμογή τους σε εθνικό, περιφερειακό ή ευρωπαϊκό επίπεδο, με πρωταρχικό στόχο τη βελτίωση της προστασίας της δημόσιας υγείας της ΕΕ.

Ο γενικός στόχος του έργου είναι να παράσχει υποστήριξη για την εφαρμογή της οδηγίας για τα προϊόντα καπνού (Tobacco Products Directive -TPD) σε όλα τα κράτη-μέλη της ΕΕ η οποία έχει ως στόχο να συμβάλει στη μείωση των θανάτων και ασθενειών που σχετίζονται με το κάπνισμα, όπως και τη συνεχιζόμενη εφαρμογή της σύμβασης-πλαίσιου του ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού (FCTC).

Το JATC επιδιώκει να προσεγγίσει ένα φάσμα ομάδων-στόχων για τα αποτελέσματα και τις δραστηριότητες του έργου όπως τις ρυθμιστικές αρχές και φορείς χάραξης πολιτικής της ΕΕ, τους διεθνείς και εθνικούς ενδιαφερόμενους για τον έλεγχο του καπνού, ερευνητές και το γενικό κοινό.

Τα αποτελέσματα από την ολοκλήρωση του προγράμματος θα παρουσιαστούν στο τελικό συνέδριο που θα πραγματοποιηθεί τον Σεπτέμβριο του 2024.

4.1.6 ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΥΛΩΝΑ ΜΕΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

Αναβάθμιση / Λειτουργία του τοπικού Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης (ΣΕΠ)

Αναφορικά με την αναβάθμιση του τοπικού Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης (ΣΕΠ) για σκοπούς έγκαιρου και αποτελεσματικού μηχανισμού ενημέρωσης σε σχέση με τις νέες ψυχοτρόπες ουσίες, εδραιώθηκε και βελτιώθηκε περαιτέρω η συνεργασία του Γενικού Χημείου του Κράτους με τα κέντρα θεραπείας των Υ.Ψ.Υ, τα οποία αποστέλλουν έντυπα ενημέρωσης για την

εμφάνιση νέων συνθετικών ουσιών έτσι που να επιτυγχάνεται η τάχιστα ενημέρωση του ΣΕΠ για την εμφάνιση τέτοιων ουσιών στην Κύπρο. Περαιτέρω καταβάλλεται συνεχής προσπάθεια για επέκταση του τοπικού δικτύου ΣΕΠ, μέσω της αύξησης ανταποκριτών από τα κέντρα θεραπείας και τα Γενικά Νοσοκομεία.

Κατά το έτος 2023, ο αριθμός των Ευρωπαϊκών ειδοποιήσεων που προωθήθηκαν στο Τοπικό Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης ανήλθε στα 25.

Μείωση της διακίνησης των παράνομων ουσιών εξάρτησης

Ο Πυλώνας Μείωσης της Προσφοράς αφορά στην ανάληψη μέτρων και δράσεων καταστολής με σκοπό τη μείωση της προσφοράς, σε σχέση με όλο το φάσμα διακίνησης, διαθεσιμότητας και αγοράς παράνομων ουσιών και της εγκληματικότητας που σχετίζεται με αυτές. Ο γενικός σκοπός στον πυλώνα μείωσης της προσφοράς είναι η μείωση της εγκληματικότητας που σχετίζεται με την παράνομη διακίνηση ουσιών εξάρτησης.

Ένας από τους κύριους στόχους του συγκεκριμένου πυλώνα είναι η αποτροπή της διακίνησης παράνομων ουσιών εξάρτησης μέσω των νόμιμων εισόδων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της συνεργασίας της Αστυνομίας Κύπρου και τους Τμήματος Τελωνείων. Η συνεργασία αυτή στοχεύει ακόμα να αναβαθμίσει τις ικανότητες του αποτελεσματικού ελέγχου των συνόρων της Κυπριακής Δημοκρατίας, αλλά και μέσω των σημείων διέλευσης από και προς τα κατεχόμενα εδάφη. Η Υπηρεσίας Καταπολέμησης Ναρκωτικών (Υ.ΚΑ.Ν) στελεχώνει τον Αερολιμένα Λάρνακας καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας, με στόχο την επιβολή των νόμων διέλευσης προς και από την Κυπριακή Δημοκρατία. Ακόμα, με βάση την ενημέρωση της Υ.ΚΑ.Ν, για την επιτήρηση της Μαρίνας Λεμεσού είναι υπεύθυνα 3 άτομα, τα οποία είναι επιφορτισμένα και με την επιτήρηση του νέου Λιμανιού Λεμεσού. Για την επιτήρηση της Μαρίνας Λάρνακας δεν υπάρχει μόνιμο προσωπικό. Κατά το 2023 έχουν γίνει κατασχέσεις παράνομων ναρκωτικών ουσιών από ελέγχους που διενεργήθηκαν από την Υ.ΚΑ.Ν στα Αεροδρόμια Λάρνακας (11 υποθέσεις) και Πάφου (5 υποθέσεις) και στο Λιμάνι Λεμεσού (1 υπόθεση). Κατά το 2023, ο αριθμός των υποθέσεων σε βάρος ατόμων που συνελήφθησαν για εμπλοκή σε αδικήματα της παραγωγής, εισαγωγής, διακίνησης, κατοχής και προμήθειας παράνομων ουσιών εξάρτησης ανήλθε στις 1,095.

Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης (ΜΟ.Κ.Α.Σ)

Εξασκεί συστηματικούς ελέγχους σχετικά με υποψίες νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Η ΜΟ.Κ.Α.Σ κατά το 2023 προέβηκε σε στρατηγική ανάλυση των μεθόδων και πρακτικών για ξέπλυμα παράνομου χρήματος, όπως προκύπτουν από την ανάλυση ύποπτων συναλλαγών που υποβάλλονται στη ΜΟ.Κ.Α.Σ από υπόχρεες οντότητες. Η εν λόγω στρατηγική ανάλυση, η οποία αποτελεί σημαντικό εργαλείο, διαβιβάστηκε στις Αρχές Επιβολής του Νόμου αλλά και σε όλες τις Εποπτικές Αρχές και Υπόχρεες Οντότητες, με στόχο τον έγκαιρο εντοπισμό και αναφορά περιπτώσεων μέσω χρηματοοικονομικών συναλλαγών που να σχετίζονται με συγκεκριμένα ποινικά αδικήματα, περιλαμβανομένων των αδικημάτων εμπορίας ναρκωτικών. Ένα ακόμα άξιο σημείο αναφοράς είναι πως τα μέλη της Αστυνομίας λαμβάνουν εκπαιδεύσεις από την ΜΟ.Κ.Α.Σ, σε σχέση με τις πρόνοιες του σχετικού νόμου που αφορούν τον εντοπισμό, δέσμευση και δήμευση παράνομων εσόδων σε μία προσπάθεια βελτίωσης των αποτελεσμάτων και περιπτώσεων δεσμεύσεων/δημεύσεων. Προς τον σκοπό αυτό, η ΜΟ.Κ.Α.Σ προέβηκε σε εξειδικευμένες, ευρείας κλίμακας, παρουσιάσεις στην Αστυνομία. Δόθηκε παράλληλα και έντυπο υλικό υπό μορφή οδηγού, για ευκολότερη κατανόηση και αποτελεσματικότερη εφαρμογή του συστήματος και των δυνατοτήτων που δίνει ο Νόμος. Η ίδια παρουσίαση και υλικό δόθηκε και στους δικηγόρους της Δημοκρατίας στον ποινικό τομέα της Νομικής Υπηρεσίας. Παράλληλα, έχουν προσληφθεί στη ΜΟ.Κ.Α.Σ 4 νέοι λειτουργοί και 2 νέοι λειτουργοί πληροφορικής, οι οποίοι έχουν ξεκινήσει υπηρεσία από τον Μάρτιο 2023, ενώ αναμένεται η ενίσχυση της ΜΟ.Κ.Α.Σ με 3 νέους δικηγόρους της Δημοκρατίας.

Γενικό Χημείο του Κράτους

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Γενικού Χημείου του Κράτους, κατά το έτος 2023 παραλήφθηκαν 2,087 δείγματα για ανίχνευση ελεγχόμενων ουσιών από την Αστυνομία και το Τμήμα Τελωνείων. Από τα δείγματα που παραλήφθηκαν τα 709 αφορούσαν επείγουσες υποθέσεις, λόγω προσποκράτησης υπόπτων, η οποία είναι ολιγοήμερη. Σχετικά με την παρακολούθηση της εφαρμογής του νάρκοτεστ, το 2023 αναλύθηκαν 1,365 δείγματα νάρκοτεστ. Τα δείγματα αυτά αφορούν τα θετικά δείγματα μετά την προκαταρκτική ανάλυση

ση νάρκοτεστ. Μέχρι το τέλος του 2023 εκκρεμούσαν 57 δείγματα. Για το 2023, έχουν πραγματοποιηθεί 3 εκπαιδεύσεις που αφορούσαν τα ναρκωτικά, από το προσωπικό του εργαστηρίου δικανικής χημείας και Τοξικολογίας του ΓΧΚ σε αστυνομικούς και δεσμοφύλακες. Συνολικά έχουν εκπαιδευτεί 45 άτομα. Το Γενικό Χημείο του Κράτους, σε συνεργασία με τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, μέσα στο 2023, λήφθηκαν 9 δείγματα τροφίμων από σπόρο βιομηχανικής κάνναβης ή με συστατικό από σπόρο βιομηχανικής κάνναβης. Όλα βρέθηκαν συμμορφούμενα με τη νομοθεσία όσον αφορά τα ανώτατα επιτρεπτά όρια THC. Αξίζει να αναφερθεί πως έγινε εκσυγχρονισμός του Περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμου του 1977, όπου έγινε τροποποίηση στη νομοθεσία όσον αφορά την προσθήκη της ουσίας εξαυδροκανναβινόλη (HCC). Στο πλαίσιο της καταπολέμησης του φαινομένου της διακίνησης παράνομων ουσιών εξάρτησης η Αστυνομία Κύπρου βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με Αξιωματικούς Συνδέσμων Κρατών Μελών της Ε.Ε και Τρίτων Χωρών (όπως Η.Π.Α και Η.Β). Η Αστυνομία Κύπρου, σε συνεργασία με το Τμήμα Τελωνείων, συμμετέχουν σε δεκαπενθήμερες τακτικές συναντήσεις με αξιωματικούς συνδέσμων ξένων χωρών, όπου ενημερώνουν τους συνεργάτες σχετικά με υποθέσεις που αφορούν εξαρτητικές ουσίες. Οι εν λόγω συναντήσεις πραγματοποιούνται στα γραφεία της Υ.ΚΑ.Ν ανά δεκαπενθήμερο.

Τμήμα Τελωνείων

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Τμήματος Τελωνείων, κατά το 2023, διενεργήθηκαν συνολικά 78 κατασχέσεις ναρκωτικών, αναβολικών και άλλων ελεγχόμενων ουσιών στις νόμιμες εισόδους της Δημοκρατίας. Μέσα στο 2023 διενεργήθηκαν 2 κατασχέσεις ναρκωτικών ουσιών στα σημεία διέλευσης. Επίσης, μέσα στο 2023, το Τμήμα Τελωνείων εντόπισε 13 υποθέσεις που αφορούσαν παράνομη διακίνηση προϊόντων με κανναβιδιόλη (CBD) και προχώρησε στην κατάσχεση συνολικής ποσότητας 16 κιλών, 110 αμπούλες και 1415 χαπιών. Κατά το 2023 υπήρξαν συνολικά 53 κατασχέσεις ναρκωτικών/αναβολικών ουσιών σε δέματα που διακινούνται μέσω των ταχυδρομικών υπηρεσιών και ιδιωτικών εταιρειών μεταφορών. Οι μαρίνες που ελέγχονται από την Κ.Δ στελεχώνονται με 5 λειτουργούς του Τμήματος Τελωνείων. Κατά το 2023 δεν έχουν γίνει κατασχέσεις στις μαρίνες. Στην επόμενη χρονιά αναμένεται η πρόσληψη 34 ατόμων για τις ανάγκες

του Τμήματος Τελωνείων, καθώς η απόκτηση νέου ανιχνευτικού εξοπλισμού για τις ανάγκες του Αερολιμένα Λάρνακας και του Λιμανιού Λεμεσού. Το Τμήμα Τελωνείων δεν έκανε κατασχέσεις πρόδρομων ή/και προ-πρόδρομων ουσιών κατά το 2023.

4.1.7 ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΥΛΩΝΑ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Οριζόντια Ομάδα Εργασίας για τα Ναρκωτικά (Horizontal Working Party on Drugs)

Στο πλαίσιο της Ε.Ε., όπως και κάθε χρόνο, κατά το 2023 υπό Σουηδικής και Ισπανικής Προεδρίας η ΑΑΕΚ εκπροσώπησε την Κυπριακή Δημοκρατία στην Οριζόντια Ομάδα Εργασίας για τα Ναρκωτικά του Συμβουλίου (Horizontal Working Party on Drugs), η οποία προωθεί και συντονίζει την υλοποίηση της Στρατηγικής και των Σχεδίων Δράσης της Ε.Ε για τα ναρκωτικά.

Παράλληλα, στα πλαίσια της Ομάδας πραγματοποιούνται και οι διάλογοι της Ε.Ε με τρίτες χώρες για το θέμα των παράνομων εξαρτησιογόνων ουσιών. Τα κυριότερα θέματα που συζητήθηκαν κατά το 2023 ήταν τα εξής:

- ▶ Προετοιμασίες για την 66η Σύνοδο της Επιτροπής για τα Ναρκωτικά των Ηνωμένων Εθνών, Βιέννη, 13-17 Μαρτίου 2023 (λεπτομέρειες στην συνέχεια).
- ▶ Συζητήσεις για την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τα Ναρκωτικά 2021-2025 και το Ευρωπαϊκό Σχέδιο Δράσης 2021-2025, ιδιαίτερα την διάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- ▶ Συζητήσεις για μία κοινή Ευρωπαϊκή τοποθέτηση για την κάνναβη (EU acquis applicable to cannabis in its different forms and components).
- ▶ Συζητήσεις για το θέμα του φύλου σε σχέση με τα ναρκωτικά.
- ▶ Διάλογοι με τρίτες χώρες (Βραζιλία, Λατ. Αμερική, Δυτικά Βαλκάνια, ΗΠΑ).
- ▶ Παρουσίαση της ΑΑΕΚ και του Δικτύου Συνεργατών της, Φεβρουάριος 2023.
- ▶ Συζητήσεις για τον νέο κανονισμό του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου ΕΚΠΝΤ και την μετονομασία του σε Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Ναρκωτικά.



Εθνικοί Συντονιστές της Ε.Ε για τα Ναρκωτικά

Ο Πρόεδρος της ΑΑΕΚ, Δρ. Χρίστος Μηνά εκπροσώπησε την Κυπριακή Δημοκρατία στις συναντήσεις των Εθνικών Συντονιστών της Ε.Ε για τα ναρκωτικά. Στη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στις 2-4 Μαΐου 2023 στο Μάλμο από την Σουηδική Προεδρία με θέμα “Children, Young people and Drugs”, ο Δρ. Μηνά σε τοποθέτηση του αναφέρθηκε στη σημασία που δίνεται σε εθνικό επίπεδο, μέσω της Εθνικής Στρατηγικής για Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων 2021 - 2028, στα παιδιά και τους νέους αλλά και στις ιδιαιτερότητες που έχει η πρόληψη σε ειδικά περιβάλλοντα όπως το σχολείο, η οικογένεια και ο στρατός.

Συμμετοχή στο Συμβούλιο της Ευρώπης - Ομάδα Πομπιντού (Pompidou Group)

Η Ομάδα Πομπιντού (ΟΠ) λειτουργεί στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης από το 1971 και στην παρούσα φάση απαρτίζεται από 35 κράτη-μέλη. Στόχος της Ομάδας είναι να συνεισφέρει στην ανάπτυξη μιας πολυτομεακής, καινοτόμου και αποτελεσματικής πολιτικής για θέματα των παράνομων εξαρτησιογόνων ουσιών. Η ΑΑΕΚ εκπροσωπεί την Κυπριακή Δημοκρατία στις συναντήσεις Μόνιμων Αντιπροσώπων και του Μεσογειακού Δικτύου (MEDNET). Επιπρόσθετα, συνεργάτες της ΑΑΕΚ από διάφορες υπηρεσίες συμμετέχουν στις ομάδες εργασίας που λειτουργούν στα πλαίσια της Ομάδας Πομπιντού.

Συνάντηση Μόνιμων Αντιπροσώπων Ομάδας Πομπιντού



Κατά το 2023 πραγματοποιήθηκαν δύο συναντήσεις μόνιμων αντιπροσώπων της Ομάδας Πομπιντού στις οποίες συμμετείχαν η λειτουργός του Τμήματος Πολιτικής κα Λήδα Χριστοδούλου και ο Εκτελεστικός Διευθυντής της ΑΑΕΚ

κ. Κωνσταντίνος Στυλιανού στην πρώτη και στη δεύτερη συντονιστική συνάντηση αντίστοιχα. Η πρώτη συνάντηση πραγματοποιήθηκε στη Βενετία τον Ιούνιο και η δεύτερη συνάντηση πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο στο Στρασβούργο.

Η ΑΑΕΚ συμμετείχε στην 92η και στην 93η Συνάντηση των Μόνιμων Αντιπροσώπων της Ομάδας Πομπιντού/Συμβουλίου της Ευρώπης που πραγματοποιήθηκαν στις 20 Ιουνίου στη Βενετία και 9-10 Νοεμβρίου στο Στρασβούργο αντίστοιχα. Στην 92η συνάντηση η κα Λήδα Χριστοδούλου, ως Πρόεδρος του Μεσογειακού Δικτύου παρουσίασε στην ολομέλεια έντυπο για την Χρηστή Ορολογία για την χρήση ουσιών συμπεριλαμβανομένων και των διαταραχών. Η πρωτοβουλία του Μεσογειακού Δικτύου σχετικά με την προώθηση ανθρωποκεντρικής γλώσσας για τα άτομα που κάνουν χρήση ουσιών ως μια προσπάθεια εξάλειψης του στίγματος και αντιμετώπισης των ατόμων με σεβασμό και ανθρωπιά δέχτηκε την ένθερμη υποστήριξη των κρατών μελών. Η νέα ορολογία έτυχε συζήτησης και στην 93η συνάντηση Μόνιμων Αντιπροσώπων που πραγματοποιήθηκε στο Στρασβούργο τον Νοέμβριο του 2023 και στην οποία συμμετείχε ο Εκτελεστικός Διευθυντής της ΑΑΕΚ κ. Κωνσταντίνος Στυλιανού.

Στις 21 Ιουνίου πραγματοποιήθηκε επίσης σεμινάριο για την πρόληψη στην ουσιοεξάρτηση και τους νέους. Εκ μέρους της ΑΑΕΚ, η κα Λήδα Χριστοδούλου παρουσίασε την στρατηγική της Κύπρου στην πρόληψη και τα προγράμματα στήριξης που παρέχονται σε παιδιά που βιώνουν ευαλωτότητα λόγω των συνθηκών διαβίωσης τους ή και χαρακτηριστικών των οικογενειών τους.



Μεσογειακό Δίκτυο και Κυπριακή Προεδρία για την περίοδο φθινόπωρο/χειμώνας 2022 - φθινόπωρο/χειμώνας 2023

Μέσα στο πλαίσιο συνεργασίας με το Μεσογειακό Δίκτυο της Ομάδας Πομπιντού (MedNET), η ΑΑΕΚ μετά από πρόσκληση της Γραμματείας της Ομάδας Πομπιντού για την ανάληψη της Προεδρίας του Μεσογειακού Δικτύου μετά την ολοκλήρωση της Προεδρίας της Τυνησίας, διοργάνωσε στην Κύπρο την 1η συντονιστική συνάντηση της Προεδρίας της στις 18-19 Οκτωβρίου του 2022 στη Λευκωσία. Το θέμα της καταλληλότητας της ορολογίας που χρησιμοποιείται προέκυψε κατά τη διάρκεια της 28ης Ολομέλειας του Μεσογειακού Δικτύου/ MedNET στις 18-19 Οκτωβρίου 2022 στο πλαίσιο της συζήτησης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τους ανθρώπους που κάνουν χρήση ναρκωτικών στην περιοχή της Μεσογείου, με βάση τη δημοσίευση ISBN PG 2022 σχετικά με την κατάσταση σε 18 χώρες του Μεσογειακού Δικτύου/ MedNET. Η πρόταση του καθηγητή Toufiq, Προέδρου της Επιτροπής για τον Διεθνή Έλεγχο των Ναρκωτικών (INCB), ο οποίος ξεκίνησε τη συζήτηση, ήταν να καλέσει τις χώρες του Μεσογειακού Δικτύου/MedNET να δεσμευτούν σε ένα κατάλληλο λεξιλόγιο. Έτσι, η ορολογία που ετοιμάστηκε είναι αποτέλεσμα μιας κοινής προσπάθειας μεταξύ της Προέδρου του Μεσογειακού Δικτύου/MedNET και εκπροσώπου της Κύπρου στο MedNET κας Λήδα Χριστοδούλου, του καθηγητή Jallal Toufiq, Προέδρου του INCB και εκπροσώπου του MedNET, του Δρ. Olivier Simon MedNET εμπειρογνώμονα που ορίστηκε από την Ελβετία και της κας Florence Mabileau, Αναπληρώτριας του Εκτελεστικού Γραμματέα της Γραμματείας της Ομάδας Πομπιντού. Το έγγραφο αυτό εστάλη στην επιτροπή MedNET που αποτελείται από 18 χώρες και στο ΕΚΠΝΤ, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον ΠΟΥ για ανατροφοδότηση τον Μάιο, και στη συνέχεια εστάλη στους Μονίμους Αντιπροσώπους της Ομάδας Πομπιντού ενόψει της 98ης συνάντησης MA στις 20 Ιουνίου στη Βενετία.

Το έγγραφο που ετοιμάστηκε αποτελεί μια προσπάθεια εντοπισμού προβληματικής ορολογίας που δίνει προτεραιότητα στον άνθρωπο και δεν επικεντρώνεται απλώς σε όρους όπως η χρήση και η κακή χρήση. Στόχος της είναι να επιτευχθεί συναίνεση για μια ουδέτερη και σεβα-

στή γλώσσα σε σχέση με τα άτομα που κάνουν χρήση ψυχοτρόπων ουσιών, έτσι ώστε οι άνθρωποι να μην καθορίζονται από την εμπειρία και τη συμπεριφορά τους, αλλά να τους παρέχονται οι πόροι για να ζουν με αξιοπρέπεια και σεβασμό ανεξάρτητα από τη διάγνωσή τους. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως οδηγός για επαγγελματίες υγείας, ερευνητές, υπεύθυνους χάραξης πολιτικής για την προώθηση μιας εποικοδομητικής και ανθρωπιστικής γλώσσας, τη συμμετοχή των ανθρώπων και τον σεβασμό των προτιμήσεών τους, την προτεραιότητα των ατόμων έναντι των χαρακτηριστικών τους με τη χρήση γλώσσας χωρίς στίγμα και την καλλιέργεια αυτογνωσίας.

Η Κύπρος ακολούθως προήδρευσε και στο MedNET Steering Committee τον Νοέμβριο του 2023 στο Στρασβούργο, όπου συζητήθηκε το πρόγραμμα εργασίας του 2024 και παράλληλα η υιοθέτηση της ανθρωποκεντρικής ορολογίας που ετοιμάστηκε. Εφόσον στη συζήτηση δεν υπήρξε ομόφωνη συμφωνία από όλα τα κράτη-μέλη, η προτεινόμενη ορολογία θα συζητηθεί περαιτέρω στην επόμενη συνάντηση που θα διοργανώσει στο Μαρόκο.

Η ΑΑΕΚ ενόψει της Παγκόσμιας Ημέρας Ανθρώπινων Δικαιωμάτων στις 10 Δεκεμβρίου εισήγαγε και υιοθέτησε τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την ορολογία για τη χρήση ουσιών/ ναρκωτικών συμπεριλαμβανομένων και των διαταραχών που ετοιμάστηκαν με βάση τις συζητήσεις του Μεσογειακού Δικτύου (MedNET) της Ομάδας Πομπιντού / Συμβουλίου της Ευρώπης.

Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της ΑΑΕΚ <https://www.naac.org.cy/uploads/docs/401c6bec44.pdf> και έχουν ενσωματωθεί στον αναθεωρημένο Οδηγό Καλής Πρακτικής για τα ΜΜΕ 2024 <https://www.naac.org.cy/uploads/docs/f0e2ce6b15.pdf>.

Συμμετοχή της Κύπρου στο Ερευνητικό Πρόγραμμα της Ομάδας Πομπιντού για την στήριξη παιδιών με γονείς που κάνουν χρήση ουσιών.

Η Κύπρος συμμετείχε ενεργά στην έρευνα της Ομάδας Πομπιντού σχετικά με τις υποστηρικτικές υπηρεσίες που παρέχονται σε ευάλωτα παιδιά που μεγαλώνουν με γονείς που αντιμετωπίζουν προβλήματα με την χρήση ουσιών τόσο μέσω συνεντεύξεων όσο και μέσω αποστολής γραπτών συνεισφορών. Το πρόγραμμα υλοποιείται από το 2020 στο οποίο η Κύπρος συμμετείχε ενεργά υπό τον συντονισμό της ΑΑΕΚ και με την συμβολή προγραμμάτων του Δικτύου Πρόληψης και Θεραπείας της ΑΑΕΚ. Μεταξύ του 2020 και του 2023, περισσότεροι από 300 άνθρωποι και 18 χώρες έχουν συμμετάσχει στο έργο, συμπεριλαμβανομένων γυναικών που κάνουν χρήση ουσιών και είναι μητέρες και παιδιά και νεαροί ενήλικες που έχουν γονείς που κάνουν χρήση ουσιών.

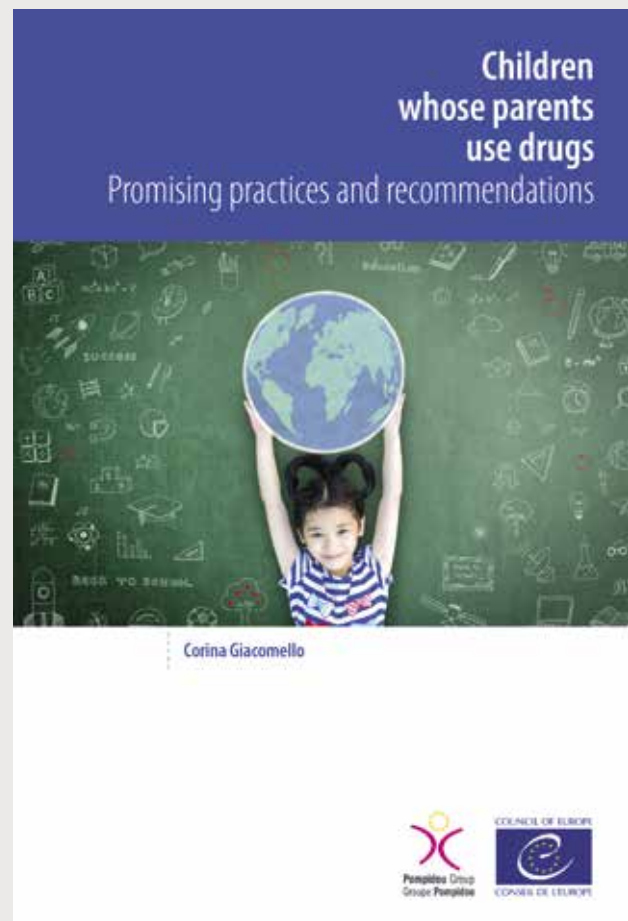
Στο πλαίσιο του προγράμματος έχουν εκδοθεί τέσσερα βιβλία και το έργο, τα αποτελέσματα και οι προτάσεις του έχουν παρουσιαστεί σε περισσότερες από 90 χώρες.

Οι εκδόσεις περιλαμβάνουν μια έκθεση για τα προγράμματα και τις δράσεις, η οποία περιγράφει 33 παρεμβάσεις από 12 χώρες, μια έκθεση που βασίζεται σε 110 συνεντεύξεις με γυναίκες που κάνουν χρήση ναρκωτικών σε 9 χώρες και μια έκθεση που βασίζεται σε 33 συνεντεύξεις με παιδιά και νεαρούς ενήλικες που επηρεάζονται από τη χρήση ναρκωτικών από γονείς, σε 5 χώρες. Η ακόλουθη ιστοσελίδα περιέχει όλες τις δημοσιεύσεις: <https://www.coe.int/en/web/pompidou/children>.

Σε εξέλιξη του εν λόγω ερευνητικού προγράμματος η Ομάδα Πομπιντού θα ολοκληρώσει το έργο με την ανάπτυξη κατευθυντήριων γραμμών για επαγγελματίες υγείας και επαγγελματίες πολιτικής το διάστημα 2023-2024. Για την ανάπτυξη των κατευθυντήριων γραμμών για επαγγελματίες δημιουργήθηκε μια συμβουλευτική επιτροπή από επαγγελματίες στο χώρο των εξαρτήσεων, στην οποία συμμετείχε η λειτουργός του Τμήματος Πολιτικής κα Λήδα Χριστοδούλου. Το τελικό έγγραφο θα αποτελέσει ένα σημαντικό εργαλείο για όλους τους επαγγελματίες στο χώρο των εξαρτήσεων για την αποτελεσματική στήριξη και φροντίδα των ευάλωτων παιδιών.

Εντός του 2024 προγραμματίζεται η έναρξη της τέταρτης φάσης του προγράμματος «Παιδιά των οποίων οι γονείς κάνουν χρήση ναρκωτικών» της Ομάδας Πομπιντού, το οποίο επικεντρώνεται στους πατέρες που κάνουν χρήση ουσιών. Στόχος της τελευταίας φάσης του προγράμματος θα είναι να ακούσει τους άνδρες που κάνουν χρήση ουσιών και είναι πατέρες, δεδομένου ότι πρόκειται για έναν αρκετά αόρατο πληθυσμό, παρόλο που η πλειοψηφία των ανθρώπων που κάνουν χρήση ουσιών είναι άνδρες και είναι πιθανό να είναι πατέρες.

Στην τελευταία αυτή φάση του προγράμματος θα συμμετέχουν έντεκα χώρες συμπεριλαμβανομένων της Βοσνίας, Κροατίας, Κύπρου, Τσεχικής Δημοκρατίας, Ελλάδας, Ισλανδίας, Ιρλανδίας, Ιταλίας, Μάλτας, Μεξικό και Μαρόκο – πραγματοποιώντας συνεντεύξεις. Ο στόχος των συνεντεύξεων είναι να δώσουν φωνή και ορατότητα στο ιστορικό χρήσης ουσιών των ανδρών, τα συναισθήματα, τις ανησυχίες και τις σκέψεις τους για το να είναι γονείς και τις συστάσεις τους για τις υπηρεσίες και άλλους ανθρώπους στην ίδια κατάσταση.



Συμμετοχή στην Ακαδημία της Ομάδας Πομπιντού με θέμα «Πολιτική στις Εξαρτήσεις»

Η Ομάδα Πομπιντού του Συμβουλίου της Ευρώπης έχει δημιουργήσει μια Ακαδημία Πολιτικής για τα ναρκωτικά, η οποία πραγματοποιήσε κατά το 2023 εκπαίδευση σε τρία στάδια και στην οποία συμμετείχε ο Εκτελεστικός Διευθυντής της Αρχής κ Κωνσταντίνος Στυλιανού. Η εκπαίδευση επικεντρώθηκε στις διαδικασίες ανάλυσης πλευρών του φαινομένου και της ανάδειξης επιλογών πολιτικών λύσεων. Η χάραξη πολιτικής μέσω της επιστήμης αλλά και οι διαδικασίες διαμόρφωσης στρατηγικών συμμαχιών για την εφαρμογή πολιτικών ήταν μερικά από τα θέματα που έτυχαν επεξεργασίας.

Συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο για τα Ναρκωτικά και την Τοξικομανία (EMCDDA)

Τα επιστημονικά τεκμηριωμένα δεδομένα και πληροφορίες αποτελούν ζωτική πηγή για την Ευρώπη όσον αφορά στην κατανόηση της φύσης των προβλημάτων που σχετίζονται με τα ναρκωτικά και στην καλύτερη αντιμετώπιση τους.

Για σκοπούς συλλογής και ανάλυσης τέτοιων δεδομένων ιδρύθηκε το 1993 ως ένας από τους αποκεντρωμένους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ – EMCDDA). Ο ρόλος του ΕΚΠΝΤ είναι να παρέχει στην Ε.Ε και στα κράτη-μέλη της μια αντικειμενική συνολική εικόνα του προβλήματος των ναρκωτικών στην Ε.Ε και αξιόπιστη τεκμηρίωση προς υποστήριξη της συζήτησης επί του θέματος αυτού.

Σήμερα παρέχει στους αρμόδιους χάραξης πολιτικής, τεκμηριωμένα δεδομένα για την ένταξη νομοθεσίας και την κατάρτιση στρατηγικών για τα ναρκωτικά, ενώ επίσης στηρίζει τους επαγγελματίες και τους ερευνητές που εργάζονται στο συγκεκριμένο τομέα να στοχεύουν σε βέλτιστες πρακτικές και νέους τομείς έρευνας.

Η Κύπρος εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο του EMCDDA δια του Προέδρου της ΑΑΕΚ Δρ. Χρίστου Μηνά (Εκπρόσωπος) και του κ. Στέλιου Σεργίδη (Αναπληρωτής Εκπρόσωπος). Ο κ. Σεργίδης είναι επίσης μέλος της Επιτροπής Προϋπολογισμού του Ευρωπαϊκού Κέντρου, ως εκλεγμένο μέλος. Επιπρόσθετα, η Προϊσταμένη του Τμήματος Παρακολούθησης/ΕΚΤΕΠΝ, συμμετέχει στις εργασίες του Διοικητικού Συμβουλίου

του EMCDDA ως εκλεγμένη εκπρόσωπος του δικτύου Reitox.

Επιπρόσθετα η ΑΑΕΚ, μέσω του Τμήματος Παρακολούθησης/ΕΚΤΕΠΝ, ως το εθνικό εστιακό σημείο του EMCDDA και μέλος του δικτύου Reitox, συμμετέχει θεσμικά στις εργασίες του Κέντρου, όπως αυτό προνοείται από τη σχετική σύμβαση που υπογράφει με το Κέντρο. Το 2023 τα κυριότερα θέματα που απασχόλησαν το Διοικητικό Συμβούλιο του EMCDDA ήταν τα ακόλουθα:

- ▶ Ο νέος κανονισμός του EMCDDA και οι νέες αρμοδιότητες του, οι οποίες θα έχουν άμεση επίπτωση στις αρμοδιότητες των εθνικών εστιακών σημείων
- ▶ Διαδικασίες και προθεσμίες που προνοούνται στον νέο κανονισμό του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τα Ναρκωτικά
- ▶ Οι προϋπολογισμοί του 2023 και ο προκαταρκτικός προϋπολογισμός του 2024
- ▶ Το πρόγραμμα εργασίας του EMCDDA 2024-2026
- ▶ Συνεργασία με Τρίτες Χώρες, διεθνείς οργανισμούς και άλλους οργανισμούς της Ε.Ε.



66^η Σύνοδος της Επιτροπής του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά (CND)

Πραγματοποιήθηκε στις 13-17 Μαρτίου 2023, στη Βιέννη, η 66η Σύνοδος της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά (Commission on Narcotic Drugs - CND) με κύριο θέμα τις προετοιμασίες για την ενδιάμεση αναθεώρηση (Mid-term Review) της προόδου που σημειώθηκε στην εφαρμογή όλων των διεθνών δεσμεύσεων για τα ναρκωτικά, όπως αντικατοπτρίζονται στην Υπουργική Διακήρυξη του 2019 (Ministerial Declaration 2019), για την αντιμετώπιση του παγκόσμιου φαινομένου των ναρκωτικών. Η αναθεώρηση θα λάβει χώρα το 2024.

Την Κυπριακή Δημοκρατία εκπροσώπησε ο Πρόεδρος της ΑΑΕΚ Δρ. Χρίστος Μηνά, σε συνεργασία με την Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Δημοκρατίας στο Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών στη Βιέννη. Η Κύπρος ανέδειξε στις τοποθετήσεις της πως σέβεται και εκτιμά το ρόλο της CND και του UNODC ως κορυφαίοι φορείς χάραξης πολιτικής στον τομέα των ναρκωτικών. Η Κυπριακή Δημοκρατία παραμένει προσηλωμένη στη συνεργασία με όλους τους σχετικούς διεθνείς φορείς για την αντιμετώπιση των εθνικών προκλήσεων, αλλά και στην τήρηση των διεθνών καθηκόντων της όπως αναφέρεται στην Υπουργική Διακήρυξη του 2019.



Επίσημη Αποστολή της Επιτροπής για τον Διεθνή Έλεγχο των Ναρκωτικών (INCB) στην Κύπρο

Στις 12-14 Σεπτεμβρίου 2023, η Επιτροπή για τον Διεθνή Έλεγχο των Ναρκωτικών (INCB) διεξήγαγε επίσημη αποστολή στην Κύπρο, την πρώτη μετά το 1998. Ο σκοπός της επίσκεψης ήταν να συζητηθεί με τις αρμόδιες αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας ο τρόπος εφαρμογής των διεθνών συμβάσεων ελέγχου των ναρκωτικών και πιθανοί τρόποι βελτίωσης του πολιτικού πλαισίου στον τομέα των παράνομων ουσιών εξάρτησης.

Η ΑΑΕΚ, ως ο ανώτατος συντονιστικός φορέας στον τομέα των εξαρτήσεων, ανέλαβε την οργάνωση και τον προγραμματισμό των δέουσων συναντήσεων για τους σκοπούς της επίσκεψης της Επιτροπής. Στα πλαίσια της αποστολής, προγραμματίστηκε συνάντηση με την Υπουργό Υγείας και την Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσία Τάξεως, τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, την Υπηρεσία Καταπολέμησης Ναρκωτικών, το Γενικό Χημείο του Κράτους, τις Υπηρεσίες Ψυχικής

Υγείας, το Τμήμα Τελωνείων, τη Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης, και διάφορους ΜΚΟ που εργάζονται στον τομέα των εξαρτήσεων.



Με το πέρας της αποστολής, το Δ.Σ της Επιτροπής εξέφρασε την ικανοποίησή του για την άψογη προετοιμασία και τη διοργάνωση των απαραίτητων συναντήσεων. Ακολούθως, αναγνώρισε τις προσπάθειες της ΑΑΕΚ και όλων των αρμόδιων φορέων που εργάζονται στον τομέα των εξαρτήσεων για τις προσπάθειες που καταβάλουν με στόχο την πάταξη του φαινομένου της παράνομης διακίνησης ουσιών και της απρόσκοπτης παροχής υπηρεσιών υγείας στα άτομα που το έχουν ανάγκη. Τέλος, το Δ.Σ της Επιτροπής επανήλθε με κάποιες εισηγήσεις με σκοπό την περαιτέρω ενίσχυση των προσπαθειών και της συνεργασίας των εθνικών και τοπικών φορέων στον τομέα των εξαρτήσεων.



5

Τομέας Επικοινωνίας

5.1 ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΑΑΕΚ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΑ ΔΕΛΤΙΑ

Με το μηνιαίο της ενημερωτικό δελτίο, η ΑΑΕΚ συνεχίζει την ενημέρωση των συνεργατών της και της κοινωνίας ευρύτερα για θέματα που άπτονται του ρόλου της ως του ανώτατου φορέα της χώρας μας σε ό,τι αφορά την αντιμετώπιση της ουσιοεξάρτησης. Τα ενημερωτικά δελτία είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της ΑΑΕΚ στο σύνδεσμο <https://www.naac.org.cy/el/enimerotika-entypa>.

5.2 ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ & ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΕΣ

Παγκόσμια Ημέρα Κατά του Καπνίσματος 2023

Πραγματοποίηση της 4ης Παγκύπριας Εκστρατείας Smoke Free Cyprus – Μάιος 2023



Η ΑΑΕΚ συνέχισε για 4η χρονιά την εκστρατεία “SMOKE FREE CYPRUS”. Στα πλαίσια της εκστρατείας, η ΑΑΕΚ συμμετείχε στον Αγώνα PAREKLISSIA RUN στη Λεμεσό, (15 Μαΐου 2023) ο οποίος ήταν αφιερωμένος στην Πα-

γκόσμια Ημέρα κατά του καπνίσματος με διανομή ενημερωτικού υλικού στο κοινό, αλλά και με παραχώρηση των φανελών των δρομέων με το λογότυπο smoke-free.

Ο αγώνας δρόμου αφιερώθηκε στην προώθηση της «Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας Πολιτών για ένα περιβάλλον χωρίς καπνό και την πρώτη ευρωπαϊκή γενιά χωρίς καπνό μέχρι το 2030». Στα πλαίσια της πρωτοβουλίας αυτής, συλλέχθηκαν υπογραφές με σκοπό τη συγκέντρωση ενός εκατομμυρίου υπογραφών σε τουλάχιστον 7 διαφορετικά κράτη-μέλη, με απώτερο στόχο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λάβει μέτρα για την εξάρτηση από τον καπνό, να δράσει κατά των σχετικών περιβαλλοντικών κινδύνων και κατά του καπνίσματος. Στην πρωτοβουλία αυτή συμμετέχει και η Κύπρος, υπό το συντονισμό της ΑΑΕΚ.



Επιπρόσθετα, η ΑΑΕΚ δημιούργησε και προώθησε εντός Μαΐου, σε τηλεοπτικούς σταθμούς, στους κινηματογράφους αλλά και στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, 2 σποτ αναφορικά με τα νέα καπνικά προϊόντα (ηλεκτρονικό τσιγάρο και ναργίλε) και τους κινδύνους που ενέχουν, όπως επίσης και βίντεο αναφορικά με τις θετικές επιπτώσεις στην υγεία μας από την απουσία «καπνού».

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα κατά του καπνίσματος (31 Μαΐου 2023), η Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου (ΚΟΠ), στα πλαίσια μνημονίου συνεργασίας με την ΑΑΕΚ, αφιέρωσε την αγωνιστική του πρωταθλήματος ποδοσφαίρου 20-23 Μαΐου στη μέρα αυτή.

Παράλληλα, προωθήθηκε η Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία πολιτών για ένα περιβάλλον χωρίς καπνό.



European Conference on Tobacco or Health 2023

Ο Πρόεδρος της ΑΑΕΚ Δρ. Χρίστος Μηνά συμμετείχε στο συνέδριο “European Conference on Tobacco or Health 2023”, που πραγματοποιήθηκε φέτος στη Μαδρίτη, από τις 26 έως τις 28 Απριλίου 2023.

Το συνέδριο επικεντρώθηκε στη νεολαία και τις πιο ευάλωτες ομάδες, με ιδιαίτερη έμφαση στην προώθηση της ισότητας στην υγεία, στην πρόληψη και στον έλεγχο του καπνού. Το συνέδριο στόχευσε στη δημιουργία ενός κοινωνικού κινήματος που θα περιλαμβάνει τους διάφορους φορείς που διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στον έλεγχο του καπνού και ενθαρρύνει αυτή την κινητοποίηση μέσω του θέματος του που ευθυγραμμίζεται απόλυτα με τον στόχο που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση, ο οποίος είναι: μια «γενιά χωρίς καπνό» στην Ευρώπη, όπου λιγότερο από το 5% του πληθυσμού θα κάνει χρήση καπνού μέχρι το 2040.



Εβδομάδα Ευαισθητοποίησης για το Φάσμα Διαταραχής Εμβρυικού Αλκοολισμού - Σεπτέμβριος 2023

Μέσα στο πλαίσιο της ημέρας ευαισθητοποίησης, η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων και η Εθνική Επιτροπή για την Αντιμετώπιση του ΣΕΑ και του ΦΔΕΑ προώθησε ενημερωτική εκστρατεία προς το κοινό μέσω τηλεοπτικών σποτ για την υιοθέτηση υγιεινού τρόπου ζωής στην εγκυμοσύνη και στην περίοδο του θηλασμού από τις μητέρες και τους πατέρες, όπως επίσης και αφισών που διοχετεύθηκαν σε νοσηλευτήρια και άλλες σχετικές υπηρεσίες που εξυπηρετούν τη γυναίκα και το παιδί.



Εβδομάδα Ευαισθητοποίησης για το Αλκοόλ

Στο πλαίσιο της 11ης Εβδομάδας Ευαισθητοποίησης για το Αλκοόλ (4-10 Δεκεμβρίου), η ΑΑΕΚ σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Ασθενών Ήπατος και Φίλων Κύπρου «ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ», πραγματοποίησαν στις 5 Δεκεμβρίου 2023, συζήτηση στρογγυλής τραπέζης με θέμα: «Πρόληψη και αντιμετώπιση της επιβλαβούς χρήσης του αλκοόλ καθώς και οι επιβλαβείς συνέπειες του στις έγκυες και θηλάζουσες μητέρες».

Στόχος της Εβδομάδας Ευαισθητοποίησης για το αλκοόλ ήταν η ενημέρωση των πολιτικών και των δράσεων της Εθνικής Στρατηγικής για τις Εξαρτήσεις 2021-2028, την αποτελεσματικότητα τους και τα επόμενα βήματα που χρειάζονται για την επίτευξη της μείωσης της προσβασιμότητας και διαθεσιμότητας του αλκοόλ και τους κινδύνους που συνδέονται με τη χρήση ανάμεσα σε παιδιά και νέους, σε ευάλωτες ομάδες ασθενών συμπεριλαμβανομένων των εγκύων και θηλάζουσων γυναικών.

Η πολιτική και οι δράσεις που προωθήθηκαν συμπεριέλαβαν τα προληπτικά μέτρα για την ενίσχυση της γνώσης ότι το αλκοόλ είναι ένας σοβαρός παράγοντας κινδύνου με καταστροφικές συνέπειες για την υγεία ενός ατόμου. Παράλληλα, προωθήθηκε η ενίσχυση και παροχή ενημέρωσης για εκπαιδευτικούς και γονείς για την αντιμετώπιση της χρήσης αλκοόλ ανάμεσα σε ανήλικα άτομα, σε μια συντονισμένη προσπάθεια μείωσης της προσβασιμότητας αλκοόλ ανάμεσα σε παιδιά κάτω των 18 ετών.



Περαιτέρω, με αφορμή την τροποποίηση του Περί Πώλησης Οινοπνευματωδών Ποτών Νόμου Κεφ. 144, συζητήθηκε η ανάγκη για τη συστηματική εφαρμογή της νομοθεσίας για την αποτροπή της πώλησης αλκοολούχων ποτών, έτσι ώστε η πολιτεία να μπορέσει να προστατεύσει τα ανήλικα άτομα. Χωρίς τη συλλογική προσπάθεια αποτροπής της προσβασιμότητας και διαθεσιμότητας του αλκοόλ, όπως επίσης της βαριάς επεισοδικής κατανάλωσης αλκοόλ ανάμεσα στα ανήλικα άτομα, η κοινωνία μας ουσιαστικά αντιμετωπίζει τα παιδιά ως ενήλικες και τα αφήνει ευάλωτα σε πιο επικίνδυνες συμπεριφορές.



Παγκόσμια Ημέρα για τα Ναρκωτικά 26η Ιουνίου

Στα πλαίσια της Παγκόσμιας Ημέρας κατά των ναρκωτικών στις 26 Ιουνίου, η ΑΑΕΚ διοργάνωσε διάσκεψη τύπου στο Αμφιθέατρο των Κεντρικών Γραφείων της CYTA, για την παρουσίαση της Ετήσιας Ανασκόπησης 2022 της ΑΑΕΚ και της Ευρωπαϊκής Έκθεσης για τα Ναρκωτικά 2023 του Ευρωπαϊκού Κέντρου Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (EMCDDA). Στη διάσκεψη τύπου παρουσιάστηκε και η κατάσταση του φαινομένου στην Κύπρο με βάση τα πιο πρόσφατα δεδομένα. Παράλληλα, η ΑΑΕΚ αγόρασε και διάθεσε εισιτήρια στους συνεργάτες της για την θεατρική παράσταση του ΘΟΚ «ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ».



Running under the moon

Στα πλαίσια των δράσεων της για την Παγκόσμια Ημέρα κατά των ναρκωτικών, το προσωπικό της ΑΑΕΚ και συνεργάτες της συμμετείχαν στον αγώνα δρόμου “Running Under the Moon”, ο οποίος διεξήχθη στις 16 Ιουνίου 2023, στο χώρο του Mall of Cyprus.

Για ακόμη μια φορά μέρος του ποσού από τις εγγραφές και εθελοντική συνεισφορά από τους συμμετέχοντες διατέθηκε στο ίδρυμα «Σοφία Για Τα Παιδιά» και στις δράσεις του, που έχουν στόχο να συμβάλουν στην καταπολέμηση της φτώχειας στις αναπτυσσόμενες χώρες, ιδιαίτερα στην Αφρική.



Συνάντηση Δικτύου Συνεργατών Πρόληψης & Θεραπείας της ΑΑΕΚ

Η ΑΑΕΚ διοργάνωσε συνάντηση του Δικτύου Συνεργατών της στον τομέα της πρόληψης και της θεραπείας στις 11 Μαΐου 2023, στην αίθουσα εκδηλώσεων της ΠΟΕΔ. Στην εκδήλωση συζητήθηκε, μεταξύ άλλων, το θέμα της συννοσηρότητας, της θεραπείας της διαταραχής τυχερών παιχνιδιών, της κάνναβης, και της ηλεκτρονικής εξάρτησης ανάμεσα στους νέους και τις νέες.



επιπέδων συγκεντρώσεων ναρκωτικών ουσιών στα αστικά λύματα, παρέχοντας μια ακριβή εικόνα για τις ποσότητες ναρκωτικών ουσιών που καταναλώθηκαν σε διάφορες επαρχίες και κατά διάφορες περιόδους.



Ημερίδα «Η ψυχική Ανθεκτικότητα της Οικογένειας: προκλήσεις και προσκλήσεις»

Η ΑΑΕΚ, το Systemic Family Institute of Cyprus και η Υπηρεσία Καταπολέμησης Ναρκωτικών συνδιοργάνωσαν με επιτυχία την ημερίδα με τίτλο «Η ψυχική Ανθεκτικότητα της Οικογένειας: προκλήσεις και προσκλήσεις».

Η ημερίδα υλοποιήθηκε στο πλαίσιο της παγκόσμιας ημέρας κατά των Εξαρτήσεων και τέλεσε υπό την αιγίδα της Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης κας Άννας Κουκκίδου-Προκοπίου.



Παρουσίαση Έρευνας Γενικού Πληθυσμού 2023 & Ανάλυσης Αστικών Λυμάτων 2022

Η ΑΑΕΚ, στις 16 Νοεμβρίου 2023, παρουσίασε στην αίθουσα UNESCO του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, την κατάσταση του φαινομένου των εξαρτησιογόνων ουσιών και άλλων εξαρτητικών συμπεριφορών στην Κύπρο, μέσα από τα αποτελέσματα της νέας έρευνας γενικού πληθυσμού 2023 και της ανάλυσης αστικών λυμάτων 2022.

Αυτή ήταν η 6η Έρευνα Γενικού Πληθυσμού που διενεργήθηκε στην Κύπρο από το 2006, με σκοπό να καταγράψει και να αναλύσει τις τάσεις χρήσης νόμιμων και παράνομων ψυχοδραστικών ουσιών, καθώς και εξαρτητικών συμπεριφορών στον πληθυσμό ηλικίας 15-64 ετών. Στην έρευνα συμμετείχαν 3,500 άτομα, επιλεγμένα με τη μέθοδο της πολυσταδιακής στρωματοποιημένης δειγματοληψίας. Για τους σκοπούς της έρευνας, αναλύθηκαν δεδομένα για το κάπνισμα, τη χρήση αλκοόλ, τυχερών παιχνιδιών, καθώς και τη χρήση παράνομων ουσιών.

Παράλληλα, η έρευνα ανάλυσης αστικών λυμάτων 2022, αποσκοπεί στην καταγραφή των

Συμμετοχή στο 2ο φεστιβάλ Femme Fest 2023

Η ΑΑΕΚ συμμετείχε στο 2ο FEMME FEST Cyprus 2023, φεστιβάλ που στοχεύει να προωθήσει θέματα όπως η ισότητα των φύλων στην Κύπρο και η καλλιέργεια των θεμάτων ισότητας φύλου σε όλα τα κοινωνικά δρώμενα.

Οι λειτουργοί της ΑΑΕΚ διένειμαν ενημερωτικό υλικό στο κοινό με θέμα τις εξαρτήσεις και τις εξαρτησιογόνες ουσίες, αλλά και τα διάφορα προγράμματα θεραπείας που αδειοδοτούνται και επιχορηγούνται από την Αρχή.



Παγκόσμια Ημέρα Ηπατίτιδας

Η ΑΑΕΚ, σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Ασθενών Ήπατος και Φίλων Κύπρου «ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ», διοργάνωσαν δημοσιογραφική διάσκεψη στις 28 Ιουλίου 2023, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα κατά της Ηπατίτιδας. Στόχος της διάσκεψης ήταν η ενημέρωση του κοινού για την κατάσταση του φαινομένου στην Κύπρο, καθώς και για τα μέτρα που λαμβάνονται για πρόληψη της μετάδοσης της υπατίτιδας.



Παγκόσμια Ημέρα για την υπερδόση

Η ΑΑΕΚ, σε συνεργασία με το Δήμο Λευκωσίας, στις 31 Αυγούστου 2023, φώτισαν με μωβ χρώμα την Πλατεία Ελευθερίας, συμβολικά στο χρώμα της Διεθνούς Ημέρας Ευαισθητοποίησης για την υπερβολική δόση ουσιών, εις μνήμη όλων όσων έχουν χάσει την ζωή τους από αυτή την αιτία, και εις αναγνώριση της θλίψης και απώλειας που βιώνουν οι οικογένειες και φίλοι τους.

Παράλληλα, προσωπικό της ΑΑΕΚ και της κινητής μονάδας, παρευρέθηκαν εκείνη τη μέρα στην Πλατεία Ελευθερίας και διένειμαν ενημερωτικό υλικό μείωσης της βλάβης και πληροφορίες για τα θεραπευτικά προγράμματα.





Επίσης, με κοινή ανακοίνωση τύπου, αλλά και παρεμβάσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, επιδιώχθηκε η ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με την υπερβολική δόση, την πρόληψη του φαινομένου αλλά και τη μείωση του στίγματος που σχετίζεται με τη χρήση ουσιών εξάρτησης.

Ακόμη, πραγματοποιήθηκε εκπαίδευση του προσωπικού της ΑΑΕΚ στο θέμα των Πρώτων Βοηθειών & της Καρδιοπνευμονικής Αναζωογόνησης (ΚΑΡΠΑ) από τις Υπηρεσίες Αναζωογόνησης του Υπουργείου Υγείας της Κυπριακής Δημοκρατίας.



Στόχοι και προτεραιότητες της Αρχής για το 2024

Οι προτεραιότητες της ΑΑΕΚ, οι οποίες έχουν καθοριστεί για το 2024 περιλαμβάνουν τα εξής:

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ:

1. Παρακολούθηση και υλοποίηση της νέας Εθνικής Στρατηγικής 2021-2028 για τις Εξαρτήσεις μέσω της προώθησης του Σχεδίου Δράσης 2021-2024. Ενδιάμεση επιθεώρηση του Σχεδίου Δράσης εσωτερικά και με ανατροφοδότηση από τους συνεργάτες της ΑΑΕΚ.
2. Εισαγωγή της υγρής μεθαδόνης στις θεραπευτικές και φαρμακευτικές επιλογές σε σχέση με την θεραπεία υποκατάστασης.
3. Συνέχιση εφαρμογής εντατικών ελέγχων για την πρόσβαση αλκοόλ από ανήλικους σε υποστατικά που πωλούν ή διαθέτουν αλκοόλ.
4. Προώθηση και παροχή εκπαίδευσης στην υπεύθυνη πώληση και διάθεση αλκοόλ σε χώρους αναψυχής και φεστιβάλ για νέους.
5. Συνέχεια της άμεσης στήριξης των ατόμων με προβλήματα ουσιοεξάρτησης για κάλυψη βασικών αναγκών σε παγκύπρια βάση μέσω της Κινητής Μονάδας Μείωσης της Βλάβης.
6. Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας με το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (έχει ήδη υπογραφεί σχετικό Μνημόνιο Συνεργασίας με το Υφυπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας).
7. Ανάπτυξη παγκύπριου προληπτικού προγράμματος δεξιοτήτων για γονείς.
8. Δημιουργία ολοκληρωμένου θεραπευτικού προγράμματος τύπου θεραπευτικής κοινότητας εντός του Τμήματος Φυλακών.
9. Δημιουργία θεραπευτικού προγράμματος για την παθολογική ενασχόληση με τυχερά παιχνίδια στην Επαρχία.
10. Αξιοποίηση από όλους τους Δήμους του σχετικού κονδυλίου για δράσεις περιβαλλοντικής Πρόληψης σε συνεργασία με την Ένωση Δήμων.
11. Ενίσχυση και υποστήριξη των συνεργατών της ΑΑΕΚ στο έργο τους, συνέχιση της παροχής εκπαίδευσεων και ευκαιριών επιμόρφωσης σε συνεργάτες και επαγγελματίες του χώρου των εξαρτήσεων.
12. Δημιουργία παγκύπριου προγράμματος κοινωνικής εργασίας εκτός δομής για εντοπισμό ατόμων με εξαρτητική διαταραχή και ενθάρρυνση τους για διασύνδεση με υποστηρικτικές υπηρεσίες (στέγαση, σίτιση, ιατρικής φροντίδας, μείωση της βλάβης, θεραπευτικών παρεμβάσεων).
13. Προώθηση βέλτιστων πρακτικών και μεθοδολογιών πρόληψης, θεραπείας, κοινωνικής υποστήριξης και σε όλους τους πυλώνες της Εθνικής Στρατηγικής.

14. Προώθηση δράσεων που απευθύνονται σε ευάλωτους πληθυσμούς που έχουν άμεσες ανάγκες, όπως μετανάστες, εφήβους, άτομα που επηρεάζονται από θέματα φύλου και άλλους τομείς των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και καταπολέμηση του κοινωνικού στίγματος.
15. Δημιουργία one stop centre για παροχή υπηρεσιών μείωσης της βλάβης, το οποίο θα περιλαμβάνει χώρο εποπτευόμενης ασφαλούς χρήσης και υπνωτήριο.
16. Παροχή της εκπαίδευσης για το Ευρωπαϊκό Εγχειρίδιο για την Πρόληψη σε όσο το δυνατόν περισσότερους DOPs (Decision-Opinion-Policy makers).
17. Εφαρμογή προληπτικού προγράμματος στην Επαρχία Αμμοχώστου βασισμένο στα πιο πρόσφατα επιστημονικά δεδομένα για την πρόληψη.
18. Προώθηση της υλοποίησης της δράσης για την πρώιμη παιδική ηλικία.
19. Προώθηση εφαρμογής προληπτικών προγραμμάτων για την εξάρτηση στο διαδίκτυο/ gaming/ οθόνες. Η ΑΑΕΚ εντός του 2024 εξασφάλισε συμμετοχή σε σχετικό Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα, το οποίο αναμένεται να δώσει σημαντικές κατευθύνσεις για την περαιτέρω υλοποίηση αυτού του στόχου.
20. Προώθηση εφαρμογής προληπτικού προγράμματος για τα τυχερά παιχνίδια που να απορρέει από πρόσφατα επιστημονικά και ερευνητικά αποτελέσματα για το θέμα.

ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ/ ΕΚΤΕΠΝ

1. Πλήρης εφαρμογή του ηλεκτρονικού αρχείου διαχείρισης της θεραπευτικής πορείας των εξαρτημένων ατόμων.
2. Διεξαγωγή της επόμενης σειράς της έρευνας Κοινωνικού Κόστους.
3. Διεξαγωγή της πανευρωπαϊκής έρευνας μαθητικού πληθυσμού ESPAD.
4. Διεξαγωγή της έρευνας ανάλυσης αστικών λυμάτων, τόσο για τις παράνομες ουσίες, όσο και για τις νόμιμες (καπνός και αλκοόλ).
5. Επέκταση των δεικτών μείωσης της προσφοράς.
6. Εφαρμογή δείκτη ανθρωποκτονιών σχετιζόμενων με τα ναρκωτικά.
7. Διεξαγωγή έρευνας σε συγκεκριμένους πληθυσμούς υψηλού κινδύνου ως προς τη χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών.
8. Βελτίωση των υφιστάμενων πρωτοκόλλων και δεικτών επικράτησης της χρήσης.
9. Επέκταση της εφαρμογής δικτύου Euro-DEN σε όλα τα ΤΑΕΠ των κρατικών νοσηλευτηρίων.
10. Διεξαγωγή έρευνας στο στρατό.
11. Εφαρμογή πλατφόρμας διαδραστικής απεικόνισης όλων των κύριων επιδημιολογικών δεικτών.
12. Ανάλυση υπολειμμάτων των συριγγών.
13. Έρευνα ανάμεσα στους κρατούμενους και προσωπικό των φυλακών για τον εμβολιασμό (μέσα στα πλαίσια του ευρωπαϊκού προγράμματος RISE-Vac).
14. Έρευνα για τους δείκτες αξιολόγησης της θεραπείας υποκατάστασης.
15. Δημιουργία και εφαρμογή εργαλείων συλλογής πληροφοριών για τους κρατούμενους.
16. Ενίσχυση συνεργασίας με πανεπιστημιακά ιδρύματα για συγγραφή επιστημονικών άρθρων με βάση τα διαχρονικά στοιχεία του ΕΚΤΕΠΝ.
17. Εφαρμογή της διαγνωστικής διαδικασίας για εντοπισμό των εμποδίων, αλλά και των ευκαιριών, για βελτίωση της εξέτασης και αντιμετώπισης της Ηπατίτιδας Γ.
18. Διεξαγωγή της Ευρωπαϊκής Διαδικτυακής Έρευνας για τα Ναρκωτικά.

Συστάσεις προς Υπουργεία - Υπηρεσίες 2023-2024

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

- ▶ Πραγματοποίηση ελέγχων για την εφαρμογή της νομοθεσίας για το κάπνισμα.
- ▶ Επέκταση των προγραμμάτων άμεσης πρόσβασης και μείωσης της βλάβης σε άλλες επαρχίες, π.χ. Λεμεσός (Πυλώνας Μείωσης της Βλάβης, Γενικός Σκοπός 10, Δράση 3).
- ▶ Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας Περί Нарκωτικών Φαρμάκων.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ (ΟΚΥΠΥ)

- ▶ Ενίσχυση των προγραμμάτων θεραπείας και υποκατάστασης της Διεύθυνσης Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας, με βάση τις εισηγήσεις της ΑΑΕΚ που προέκυψαν κατόπιν των επισκέψεων στις δομές αυτές (Πυλώνας Θεραπείας, Γενικός Σκοπός 6, Δράση 8).
- ▶ Επέκταση των προγραμμάτων παροχής αποτοξίνωσης από το αλκοόλ.
- ▶ Ενίσχυση δυνατότητας παροχής φαρμακευτικών σκευασμάτων για τους ασθενείς στα υφιστάμενα προγράμματα διακοπής του καπνίσματος.
- ▶ Συμμετοχή όλων των ΤΑΕΠ στο δίκτυο Euro-Den.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

- ▶ Εγκαθίδρυση μηχανισμών παρακολούθησης και αξιολόγησης της εφαρμογής του μαθήματος αγωγής υγείας σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.
- ▶ Διασφάλιση ότι ακολουθούνται οι πρόσφατες επιστημονικά τεκμηριωμένες κατευθύνσεις για την πρόληψη σε όλες τις ενέργειες που πραγματοποιούνται στις σχολικές μονάδες.
- ▶ Ετοιμασία υλικού για τα θέματα των εξαρτήσεων στη μέση εκπαίδευση καθώς και να παρακολουθείται η υλοποίηση του μαθήματος Αγωγής Υγείας σε όλες τις βαθμίδες.
- ▶ Συμπερίληψη Κοινωνικών Λειτουργιών και ενίσχυση με Εκπαιδευτικούς/ Σχολικούς Ψυχολόγους, Καθηγητές Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής στις σχολικές μονάδες.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ

- ▶ Εφαρμογή της νομοθεσίας για την Πώληση Οινόπνευματων Ποτών μέσω εκστρατειών, εντατικών ελέγχων της Αστυνομίας Κύπρου σε υποστατικά κοντά από σχολεία και σημεία που συχνάζουν νέοι. Σύσταση για εντατικοποιημένες δράσεις για τους μήνες Οκτώβριο και Δεκέμβριο στο πλαίσιο και της Εβδομάδας Ευαισθητοποίησης για το Αλκοόλ.
- ▶ Διασφάλιση της εφαρμογής της νομοθεσίας για τον έλεγχο του καπνίσματος.

- ▶ Νομοθετική ρύθμιση της διαδικασίας παραπομπής καταδίκων σε κέντρα απεξάρτησης.
- ▶ Δημιουργία ολοκληρωμένου θεραπευτικού προγράμματος εντός του Τμήματος Φυλακών
- ▶ Δημιουργία υποδομών για τις διαδικασίες καταστροφής ναρκωτικών.
- ▶ Δημιουργία μηχανισμού παραπομπής κατηγορούμενων οδηγών υπό την επήρεια ναρκωτικών σε ψυχοεκπαιδευτικά προγράμματα ή προγράμματα θεραπειάς.
- ▶ Δημιουργία εξειδικευμένων δικαστηρίων το οποίο θα χειρίζεται με ταχείς διαδικασίες περιπτώσεις κατηγορουμένων ατόμων των οποίων τα αδικήματα σχετίζονται με την χρήση και κατανάλωση ουσιών εξάρτησης.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

- ▶ Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και της ΑΑΕΚ.
- ▶ Δημιουργία σχεδίου κοινωνικής επανένταξης στην εργασία ατόμων που ολοκληρώνουν τη θεραπεία.

ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

- ▶ Βελτίωση της εφαρμογής του πρωτοκόλλου συνεργασίας με τις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας, το οποίο ρυθμίζει τη διαδικασία παραπομπής ανηλίκων/νεαρών που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης στα Θεραπευτικά Κέντρα των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας «ΠΕΡΣΕΑΣ» και «ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ».
- ▶ Πραγματοποίηση εκπαιδεύσεων στους Λειτουργούς των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας.
- ▶ Καταγραφή των περιστατικών που αφορούν τις ευάλωτες ομάδες, καθώς και των ατόμων/οικογενειών με θέματα χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών.
- ▶ Καταγραφή στοιχείων αναφορικά με παραπομπές σε προγράμματα πρόληψης και άλλες Υπηρεσίες.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

- ▶ Αύξηση των κονδυλίων για την πρόληψη, θεραπεία και κοινωνική επανένταξη για να εξισορροπηθούν με τα κονδύλια που αξιοποιούνται στον Πυλώνα της Μείωσης της Προσφοράς, μέσω της αύξησης του προϋπολογισμού της ΑΑΕΚ.
- ▶ Μείωση της διαθεσιμότητας των καπνικών προϊόντων μέσω της αύξησης της φορολογίας (η αύξηση της φορολογίας εξάλλου είναι ένα από τα βασικά μέτρα του ΠΟΥ, τα οποία καλούνται τα κράτη-μέλη να εφαρμόσουν για τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας).
- ▶ Περαιτέρω αύξηση του αριθμού των τελωνειακών λειτουργών.
- ▶ Βελτίωση/τροποποίηση του Νόμου Περί ελέγχου δεμάτων/ επιστολοδεμάτων των ταχυδρομείων, για σκοπούς αποτελεσματικού ελέγχου διακίνησης παράνομων ουσιών.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

- ▶ Εκστρατεία ενημέρωσης του κοινού, των Δήμων και Κοινοτήτων όπως επίσης και των υποστατικών που πωλούν και διαθέτουν αλκοόλ για τις πρόνοιες του τροποποιητικού Περί Πώλησης Οινοπνευματωδών Ποτών Νόμου Κεφ. 144.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΜΥΝΑΣ

- ▶ Εφαρμογή προληπτικών προγραμμάτων, ενημερωτικών παρεμβάσεων και δράσεων που απορρέουν από τα αποτελέσματα της έρευνας στην ΕΦ.
- ▶ Αξιοποίηση κοινωνικών λειτουργών για παρέμβαση στα στρατόπεδα.
- ▶ Περαιτέρω προώθηση της δράσης για τον εντοπισμό, έγκαιρη παρέμβαση, ψυχολογική στήριξη και παραπομπή στρατιωτών σε θεραπεία.
- ▶ Δημιουργία δεύτερου προληπτικού προγράμματος στην ΕΦ.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΚΡΩΝΥΜΙΩΝ

ΑΑΕΚ – Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου

ΔΣ – Διοικητικό Συμβούλιο

ΕΕ – Ευρωπαϊκή Ένωση

ΕΚΠΝΤ – Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης των Ναρκωτικών και της Τοξικομανίας

ΕΚΤΕΠΝ – Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά

ΕΟΑΝ – Ειδική Ομάδα Αντιμετώπισης Ναρκωτικών

ΕΣ – Εθνική Στρατηγική

ΣΧ – Σχέδιο Δράσης

ΚΜ – Κράτη-Μέλη ΕΕ

ΝΨΟ – Νέες Ψυχοδραστικές Ουσίες

ΥΔΔΤ – Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης

ΥΚΑΝ – Υπηρεσία Καταπολέμησης Ναρκωτικών

ΥΚΕ – Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας

ΥΠΑΝ – Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας

ΥΨΥ – Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας

CNAPA – Committee of National Alcohol Policy and Action

CND – Commission on Narcotic Drugs of the United Nations

EDDRA – Exchange on Drug Demand Reduction Action

ELDD – European Legal Database on Drugs

EMCDDA – European Monitoring Centre for Drugs and Drugs Addiction

HDG – Horizontal Working Party on Drugs of the Council of the EU



ΑΡΧΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ



ΑΡΧΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Ιωσήφ Χατζηιωσήφ 35
και Ανδρέα Αβρααμίδη
1^{ος} όροφος, 2028
Στρόβολος, Λευκωσία

Τηλ: 22442960/72

Φαξ: 22305190

E-mail: info@naac.org.cy

www.naac.org.cy

**Για Περισσότερες
Πληροφορίες:**

